

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy
Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033**

Kętrzyn, 2025

Zamawiający:

Gmina Miejska Kętrzyn
ul. Wojska Polskiego 11
11-400 Kętrzyn

Wykonawca:

Westmor Consulting Urszula Wódkowska
Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek
Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Zespół autorów:

Kierownik Projektu – Karolina Drzewiecka
Konsultant – Martyna Ciska
Analityk – Oliwia Machalska

Spis treści

Wykaz skrótów	6
1. Wstęp.....	8
1.1. Regulacje prawne	8
1.2. Przebieg prac w ramach opracowania Programu	8
2. Streszczenie.....	9
3. Efekty realizacji dotychczasowego programu	15
4. Charakterystyka gminy	25
4.1. Położenie administracyjne	25
4.2. Położenie geograficzne.....	26
4.3. Zagospodarowanie przestrzenne	27
4.4. Infrastruktura techniczna.....	28
4.4.1. Transport.....	28
4.4.1.1. Drogi	28
4.4.1.2. Drogi dla rowerów	30
4.4.1.3. Kolej i lotnictwo	30
4.4.2. Infrastruktura zaopatrzenia w ciepło	31
4.4.3. Infrastruktura zaopatrzenia w energię elektryczną	32
4.4.4. Infrastruktura zaopatrzenia w gaz	33
5. Ocena stanu środowiska	33
5.1. Obszary przyszłej interwencji	33
5.1.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza.....	33
5.1.1.1 Klimat.....	33
5.1.1.2 Jakość powietrza	34
5.1.1.3 Analiza SWOT	44
5.1.2. Zagrożenia hałasem	45
5.1.2.1 Analiza SWOT	52
5.1.3 Pola elektromagnetyczne	52

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

5.1.3.1 Analiza SWOT	57
5.1.4 Gospodarowanie wodami	57
5.1.4.1. Charakterystyka wód zlokalizowanych na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn ..	57
5.1.4.2. Jednolite części wód powierzchniowych.....	58
5.1.4.3. Zagrożenie i ryzyko powodziowe.....	60
5.1.4.4. Jednolite części wód podziemnych	62
5.1.4.5. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych	63
5.1.4.6. Zagrożenia mogące wpłynąć na jakość wód powierzchniowych i podziemnych	63
5.1.4.7. Zagrożenie suszą.....	64
5.1.4.8 Analiza SWOT	70
5.1.5 Gospodarka wodno-ściekowa.....	70
5.1.5.1. Infrastruktura wodociągowa	70
5.1.5.2. Infrastruktura kanalizacyjna.....	72
5.1.5.3 Analiza SWOT	74
5.1.6 Zasoby geologiczne.....	74
5.1.6.1 Analiza SWOT	77
5.1.7 Gleby.....	78
5.1.7.1 Analiza SWOT	81
5.1.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	82
5.1.8.1 Analiza SWOT	88
5.1.9 Zasoby przyrodnicze	89
5.1.9.1 Analiza SWOT	94
5.1.10 Zagrożenia poważnymi awariami.....	95
5.1.10.1 Analiza SWOT	96
5.2 Zagadnienia horyzontalne	97
5.2.1 Adaptacja do zmian klimatu	97
5.2.2 Działania edukacyjne w zakresie ochrony środowiska	99

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

5.2.3 Nadzwyczajne zagrożenia środowiskowe	100
5.2.4 Monitoring środowiska	101
6. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie	102
6.1 Kierunki interwencji, cele oraz zadania wynikające z oceny stanu środowiska	102
6.2 Harmonogram zadań wraz z ich finansowaniem	108
6.3 Instrumenty realizacji programu	114
7. System realizacji programu ochrony środowiska	115
7.1 Zarządzanie ochroną środowiska w Gminie Miejskiej Kętrzyn.....	115
7.2 Monitoring programu ochrony środowiska	116
8. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi	119
Spis tabel i rysunków.....	142

Wykaz skrótów

AOT40 – suma różnic pomiędzy stężeniem średnim jednogodzinnym wyrażonym w $\mu\text{g}/\text{m}^3$, a wartością $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$, dla każdej godziny w ciągu doby pomiędzy godziną 8:00 a 20:00 czasu środkowoeuropejskiego CET, dla której stężenie jest większe niż $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$

As – arsen

B(a)P – benzo(a)piren

BZT₅ – biochemiczne zapotrzebowanie tlenu

c.o. - centralne ogrzewanie

c.w.u. - ciepła woda użytkowa

C₆H₆ – benzen

Cd – kadm

ChZT – chemiczne zapotrzebowanie tlenu

CO – tlenek węgla

CO₂ – dwutlenek węgla

dB – decybel

dz.u. – dziennik ustaw

GIOŚ – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

GPZ – Główny Punkt Zasilający

GUS – Główny Urząd Statystyczny

GZWP – Główny Zbiornik Wód Podziemnych

Hz – herz

JCWP – Jednolite Części Wód Powierzchniowych

JCWPD – Jednolite Części Wód Podziemnych

KRTZ - karty rejestracyjne terenów zagrożonych

kV – kilowolt

kWh – kilowatogodziny

LAeq D – równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6:00 do godz. 22:00),

LAeq N – równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22:00 do godz. 6:00).

L_{DWN} – oznacza długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6:00 do godz. 18:00), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18:00 do godz. 22:00) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22:00 do godz. 6:00),

L_N – oznacza długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór dnia w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 6:00 do godz. 18:00),

m.b. – metr bieżący

M.P. – Monitor Polski

Mg – megagram

MW - megawat

Ni – nikiel

NO₂ – dwutlenek azotu

NO₃ – trójtlenek azotu

NO_x – tlenki azotu

O₂ – tlen

OSP – Ochotnicza Straż Pożarna

OZE – odnawialne źródła energii

Pb – ołów

PEM – pole elektromagnetyczne

PM – (z ang. particulate matter) pył zawieszony

PM10 – mieszanina zawieszonych w powietrzu cząsteczek, których średnica nie przekracza 10 mikrometrów

PM2,5 – mieszanina zawieszonych w powietrzu cząsteczek, których średnica nie jest większa niż 2,5 mikrometra

PMŚ – Państwowy Monitoring Środowiska

PSH – Państwowa Służba Hydrogeologiczna

PSZOK – Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych

RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

RLM – równoważna liczba mieszkańców

SDRR – średni dobowy ruch roczny

SI2PEM – system informatyczny, który gromadzi dostępne wyniki pomiarów PEM w środowisku wraz z informacjami na temat lokalizacji

SN – średnie napięcie

SO₂ – dwutlenek siarki

SOPO – system osłony przeciwsuwiskowej

SPA - Strategiczny plan adaptacji

SPA – Strategiczny Plan Adaptacji

SUW – Stacja Uzdatniania Wody

SWOT – metoda analizy, której nazwa została utworzona z pierwszych liter wyrazów:
S – strengths (silne strony, atuty), W – weaknesses (słabe strony), O – opportunities (szanse),
T – threats (zagrożenia)

V/m - jednostka natężenia pola elektrycznego

WE – Wspólnota Europejska

WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

ZDR – zakład o dużym ryzyku wystąpienia awarii

ZPO – zapobieganie powstawaniu odpadów

ZZR - zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

1. Wstęp

1.1. Regulacje prawne

Programy ochrony środowiska są jednym z narzędzi prowadzenia polityki środowiska. Zgodnie z art. 13 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647) polityka ochrony środowiska to zespół działań mających na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Polityka ochrony środowiska jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, a także za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Obowiązek sporządzenia gminnego programu ochrony środowiska przez organ wykonawczy gminy wynika z art. 17 ust. 1. ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

Niniejszy program ochrony środowiska (dalej Program lub POŚ) został sporządzony z uwzględnieniem „Wytucznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” z dnia 2 września 2015 r. Ministerstwa Środowiska. Zawiera cele i działania, a także środki i mechanizmy niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych celów oraz monitoring realizacji programu. Zaplanowane działania są niezbędne do poprawy stanu środowiska i jakości życia mieszkańców oraz przyczynią się do zapewnienia zrównoważonego rozwoju.

1.2. Przebieg prac w ramach opracowania Programu

Projekt gminnego programu ochrony środowiska podlega zaopiniowaniu przez właściwy zarząd powiatu. Ponadto organ wykonawczy gminy zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.) w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie programu ochrony środowiska.

Program ochrony środowiska uchwała rada gminy. Z realizacji programu organ wykonawczy gminy sporządza co dwa lata raport, który przedstawia najpierw radzie gminy, a następnie przekazuje do organu wykonawczego powiatu.

W trakcie prac nad przedmiotowym Programem:

- dokonano oceny relacji pomiędzy zapisami środowiskowych dokumentów strategicznych szczebla centralnego, wojewódzkiego i powiatowego, w celu ustalenia uwarunkowań zewnętrznych dla opracowywanego Programu,

- dokonano analizy aktualnych dokumentów strategicznych Gminy Miejskiej Kętrzyn w celu zachowania spójności priorytetów oraz zapewnienia skoordynowanej realizacji działań w nich ujętych,
- określono potrzeby w zakresie ochrony środowiska na terenie gminy i na ich podstawie sprecyzowano cele i niezbędne działania ekologiczne pozostające w zgodności z celami ujętymi w krajowych, wojewódzkich i powiatowych dokumentach strategicznych oraz innymi obowiązującymi dokumentami strategicznymi Gminy Miejskiej Kętrzyn,
- opracowano harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji poszczególnych działań ekologicznych, mając na uwadze pilność zaspokojenia potrzeb w zakresie ochrony środowiska, możliwości finansowe Gminy Miejskiej Kętrzyn oraz dostępne źródła finansowania,
- określono sposób wdrażania i zasady monitorowania realizacji Programu.

2. Streszczenie

Niniejszy Program Ochrony Środowiska uwzględniono następujące, zasadnicze części:

- charakterystykę Gminy Miejskiej Kętrzyn, uwzględniającą m.in. położenie oraz dostęp do infrastruktury technicznej,
- analizę jakości środowiska na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn wraz z planowanymi działaniami ekologicznymi,
- obszary interwencji, kierunki interwencji, cele oraz zadania wraz z harmonogramem ich realizacji,
- propozycje systemu wdrażania i monitorowania Programu,
- uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne realizacji Programu Ochrony Środowiska na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym oraz gminnym.

Gmina Miejska Kętrzyn położona jest w powiecie kętrzyńskim, we wschodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, w odległości 67 km (w linii prostej) od Olsztyna. Graniczy tylko z gminą wiejską Kętrzyn, która otacza ją ze wszystkich stron. Kętrzyn stanowi siedzibę władz Gminy Miejskiej Kętrzyn, Gminy Wiejskiej Kętrzyn oraz Powiatu Kętrzyńskiego, skupiając przy tym funkcje mieszkaniowe, administracyjne, usługowe, składowe i produkcyjne¹.

¹ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029, przyjętego uchwałą nr LIV/398/2022 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 28 kwietnia 2022 r.

Układ drogowy na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn tworzą:

- drogi wojewódzkie nr 592 (Bartoszyce – Kętrzyn – Giżycko), nr 591 (Mrągowo – Kętrzyn – Barciany – Michałkowo – przejście graniczne) oraz nr 594 (Bisztynek – Robawy – Kętrzyn),
- drogi powiatowe: ul. Wojska Polskiego Nr 3875N, Budowlana Nr 3803N, Górna Nr 3811N oraz drogi gminne i wewnętrzne².

Na dzień 2 lipca 2025 roku łączna długość dróg gminnych wynosiła 45,888 km. Największą część sieci stanowią drogi asfaltowe, których jest 57 o łącznej długości 25,627 km. Drugim co do wielkości rodzajem nawierzchni są drogi z kostki betonowej typu „polbruk”, czyli 62 odcinki o długości 18,708 km. Pozostałe nawierzchnie mają znacznie mniejszy udział. Wśród nich znajdują się: jedna droga z trylinki o długości 0,220 km, dwie drogi z płyt „yomb” o łącznej długości 0,343 km, jedna droga brukowa o długości 0,081 km oraz dwie drogi gruntowe o długości 0,916 km³.

W Programie przeanalizowano 10 obszarów interwencji, do których należą: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowania wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze oraz zagrożenia poważnymi awariami.

Stan jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim jest co roku oceniany na podstawie pomiarów prowadzonych na stacjach automatycznych i manualnych oraz wyników modelowania matematycznego. Województwo warmińsko-mazurskie zostało podzielone na strefy podlegające ocenie stanu powietrza. Zgodnie z przyjętym podziałem Gmina Miejska Kętrzyn należy do strefy warmińsko-mazurskiej.

Roczna ocena jakości powietrza za 2024 r. w strefie warmińsko-mazurskiej wykazała przekroczenia następujących standardów imisyjnych:

- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy docelowe (kryterium ochrona zdrowia) – benzo(a)piren B(a)P,
- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy celu długoterminowego (kryterium ochrona zdrowia i ochrona roślin) – ozon.

W ocenie rocznej jakości powietrza za 2024 r., w odniesieniu do kryterium ochrony zdrowia ludzi, w strefie warmińsko-mazurskiej odnotowano przekroczenia poziomu docelowego

² Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029, przyjętego uchwałą nr LIV/398/2022 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 28 kwietnia 2022 r.

³ Dane Urzędu Miasta Kętrzyn

obowiązującego dla benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM₁₀, w związku z czym strefę zaklasyfikowano do klasy C. Przypisanie klasy C oznacza przekroczenie wymaganych prawem norm, ale nie muszą one występować na całym obszarze strefy, ponieważ w strefie wskazuje się obszary przekroczeń. Dla Gminy Miejskiej Kętrzyn nie odnotowano przekroczenia poziomu docelowego obowiązującego dla benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM₁₀.

Natomiast w ocenie jakości powietrza za 2024 r., na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn, ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin wystąpiło natomiast przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu – klasa D₂.

W ostatnich latach GIOŚ nie prowadził pomiarów monitoringowych hałasu drogowego na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn. Ostatnie pomiary w ramach państwowego monitoringu środowiska w Kętrzynie, GIOŚ wykonał w 2021 roku⁴.

Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie zidentyfikował na terenie miasta Kętrzyn drogi główne o natężeniu ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie. Dla tych odcinków dróg zarządca dróg sporządził w 2022 roku strategiczną mapę hałasu⁵.

Na podstawie Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/2021 wykonanego przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad można odczytać średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich, które przebiegają przez Gminę Miejską Kętrzyn.

Średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich wynosił 4 231 poj./dobę. Oznacza to, że na odcinku drogi wojewódzkiej numer 591 przebiegającej przez teren Gminy Miejskiej Kętrzyn średni dobowy ruch roczny przekroczył wartość średniego dobowego ruchu rocznego na drogach wojewódzkich. Na odcinkach drogi wojewódzkiej numer 592 (KĘTRZYN /PRZEJŚCIE 1: DW594 - DW591/ oraz KĘTRZYN /PRZEJŚCIE 2: DW591 - GR. MIASTA/) również przekroczona została wartość średniego dobowego ruchu rocznego na drogach wojewódzkich. Jedynie na odcinku DŁUGI LASEK /DW590/ - KĘTRZYN /DW594/ średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich nie został przekroczony. Natomiast na odcinku drogi wojewódzkiej numer 594 przebiegającej przez teren Gminy Miejskiej Kętrzyn średni dobowy ruch roczny także przekroczył wartość średniego dobowego ruchu rocznego na drogach wojewódzkich.

Na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn funkcjonuje kilka większych zakładów, mogących powodować hałas przemysłowy w ich otoczeniu. Są to m.in. MTI Furninova Polska Sp. z o.o., MST Sp. z o.o. Sp. k., Signify Poland sp. z o.o. Oddział w Kętrzynie oraz „MAJONEZY”

⁴ Państwowy Monitoring Środowiska/Ekoinfonet

⁵ Państwowy Monitoring Środowiska/Ekoinfonet

Spółdzielnia Pracy Produkcyjno-Handlowa w Kętrzynie. Ponadto niewielki hałas generują liczne zakłady usługowe, które na tym terenie działają przede wszystkim w budownictwie oraz handlu hurtowym i detalicznym. Stanowią one jednak niewielkie źródło hałasu i nie są mocno uciążliwe dla mieszkańców⁶.

Za 2023 r. dla Gminy Miejskiej Kętrzyn zewidencjonowano w SI Ekoinfonet dane pomiarowe hałasu przemysłowego wykonane w trybie art. 147 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska. Hałas emitowany przez obiekt przemysłowy, mierzony w punktach przy ul. Bałtyckiej i Zbożowej w Kętrzynie był nieodróżnialny od tła. Poziom tła akustycznego przy pomiarze wynosił 39,1 dB dla pory dnia i 37,4 dB dla pory nocy⁷.

Analiza źródeł hałasu oraz natężenia średniego dobowego ruchu pojazdów na odcinkach drogi wojewódzkiej przebiegającej przez teren Gminy Miejskiej Kętrzyn, pozwala zauważyć, że źródłem hałasu może być ruch samochodów osobowych, jednak dokładne badania na tym obszarze nie były prowadzone. Natomiast w kwestii hałasu przemysłowego nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnych poziomu hałasu w środowisku.

Pomiary pól elektromagnetycznych na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn, GIOŚ wykonał w 2023 r. w 2 punktach stałej sieci monitoringu⁸.

W punktach pomiaru poziom składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w 2023 r. wyniósł odpowiednio:

- 1,2 V/m – Kętrzyn, plac Józefa Piłsudskiego 9,
- 0,9 V/m – Kętrzyn, Władysława Jagiełły 1.

Wówczas poziom dopuszczalny składowej elektrycznej pola w miejscach dostępnych dla ludności zakresu częstotliwości objętych monitoringiem tj. od 80 MHz do 40 GHz wynosił 28 V/m. Oznacza to, że w Kętrzynie nie został przekroczony dopuszczalny poziom.

Zgodnie z IIaPGW na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn występują zlewnie następujących JCWP:

- RW70001158489 – Guber od Dopływu z Czernik do ujścia;
- RW700009584813 – Guber do Dopływu z Czernik.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska nie dokonał jeszcze jednoznacznej oceny stanu poszczególnych jednolitych części wód powierzchniowych z uwagi na trwające wciąż badania.

⁶ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029, przyjętego uchwałą nr LIV/398/2022 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 28 kwietnia 2022 r.

⁷ Państwowy Monitoring Środowiska/Ekoinfonet

⁸ Państwowy Monitoring Środowiska/Ekoinfonet

Jednak na podstawie klasyfikacji zawartej w powyższej tabeli można określić informacje o jednolitych częściach wód powierzchniowych. Analiza wyników wskazuje, że wody te charakteryzują się dobrym stanem biologicznym i chemicznym. W obu badanych odcinkach wskaźniki biologiczne oraz fizykochemiczne zakwalifikowano do 2 klasy jakości, co oznacza, że ekosystem wodny zachowuje stosunkowo dobre warunki funkcjonowania, a parametry fizykochemiczne, takie jak zawartość tlenu, substancje biogenne czy temperatura, nie przekraczają norm. Pewne problemy zauważono natomiast w zakresie elementów hydromorfologicznych. Dla odcinka Guber od dopływu z Czernik do ujścia uzyskano 3 klasę jakości, co wskazuje na przekształcenia związane z działalnością człowieka. Mogą to być zmiany w strukturze koryta rzeki, regulacja brzegów czy ograniczenie swobodnej migracji organizmów wodnych. Ogólnie można stwierdzić, że rzeka Guber utrzymuje zadowalającą jakość wód, która pozwala na zachowanie jej podstawowych funkcji przyrodniczych i ekologicznych. Największym wyzwaniem pozostaje jednak poprawa stanu hydromorfologicznego, aby przywrócić rzece bardziej naturalny charakter i zwiększyć jej odporność na presję antropogeniczną.

Według podziału Polski na 174 JCWPd, teren Gminy Miejskiej Kętrzyn leży na obszarze jednolitych części wód podziemnych – JCWPd nr 20 (GW700020), co przedstawiono na poniższym rysunku.

Badania wód podziemnych wykonuje PIG Warszawa. Nie prowadzono badań wód podziemnych w okresie 2022-23 na obszarze Gminy Miejskiej Kętrzyn⁹.

Obszar Gminy Miejskiej Kętrzyn wyposażony jest w sieć wodociągową i sieć kanalizacyjną. Stopień zwodociągowania wynosi 100,00%, natomiast stopień skanalizowania 98,00%.

Na terenie Miasta Kętrzyn funkcjonuje scentralizowany system zaopatrzenia w ciepło, którego operatorem jest Komunalna Energetyka Ciepła „Komec” Sp. z o.o.. Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r., łączna długość eksploatowanej sieci ciepłowniczej wyniosła 19 494,54 m.b. Oznacza to, że miasto posiada dobrze rozwiniętą infrastrukturę przesyłową, umożliwiającą efektywną dystrybucję ciepła¹⁰.

Na obszarze Gminy Miejskiej Kętrzyn obowiązuje regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Kętrzyna przyjęty uchwałą nr XXVIII/164/16 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 13 października 2016 r. i zmieniony następującymi uchwałami:

— nr XXX/178/16 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 24 listopada 2016 r.;

⁹ Państwowy Monitoring Środowiska/Ekoinfonet

¹⁰ Raport o stanie Miasta Kętrzyn za rok 2024

- nr XLIX/290/18 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 1 marca 2018 r.;
- nr XIV/103/2019 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 11 lipca 2019 r.;
- nr XIX/143/2019 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 21 listopada 2019 r.;
- nr LII/389/2022 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 31 marca 2022 r.;
- nr LXVI/497/2022 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 29 grudnia 2022 r.;
- nr LXVIII/512/2023 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 26 stycznia 2023 r.

Na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn ważnym elementem systemu gospodarki odpadami jest Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK). Zlokalizowany jest przy ul. Budowlanej 1 w Kętrzynie, na terenie bazy spółki PGK „Komunalnik”. Punkt działa w trybie całodobowym od poniedziałku do piątku, co zapewnia mieszkańcom wygodny dostęp do miejsca, w którym mogą oddawać odpady wymagające selektywnego zbierania. Mieszkańcy nieruchomości zamieszkałych mogą korzystać z PSZOK bezpłatnie, przekazując różnorodne rodzaje odpadów m.in. papier, metale, tworzywa sztuczne, odpady opakowaniowe wielomateriałowe, szkło oraz bioodpady. Przyjmowane są również odpady bardziej problematyczne, m.in. niebezpieczne, przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, a także odpady powstające w gospodarstwach domowych w wyniku leczenia. PSZOK umożliwia także oddawanie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli, odpadów wielkogabarytowych czy zużytych opon z samochodów osobowych. Ponadto mieszkańcy mogą dostarczać odpady budowlane i rozbiórkowe pochodzące z drobnych prac remontowych, a także tekstylia i odzież. Dzięki funkcjonowaniu tego punktu mieszkańcy mają zapewnioną możliwość legalnego i bezpiecznego pozbywania się odpadów, które nie powinny trafiać do zwykłych pojemników, co przyczynia się do ograniczenia dzikich wysypisk i poprawy stanu środowiska w Gminie Miejskiej¹¹.

Na obszarze Gminy Miejskiej Kętrzyn znajdują się:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Guber,
- 8 pomników przyrody.

Zgodnie z opublikowanym przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska wykazem zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR) oraz o dużym ryzyku wystąpienia awarii (ZDR) według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. na obszarze Gminy Miejskiej Kętrzyn nie funkcjonują takie zakłady.

Następnie w ramach poszczególnych obszarów interwencji wyznaczono cele, kierunki interwencji i zadania, które zostały zaprezentowane w formie tabeli. Harmonogram

¹¹ Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn za rok 2024

planowanych działań obejmuje głównie zadania własne samorządu, ale także zadania jednostek organizacyjnych i podmiotów działających na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn.

Zadania wyznaczone w obszarze interwencji Ochrona klimatu i jakości powietrza skupiają się przede wszystkim na ograniczeniu emisji zanieczyszczeń powietrza. Istotna jest również poprawa efektywności energetycznej. W ramach obszaru interwencji Zagrożenia hałasem wyznaczono zadania związane z ograniczeniem emisji hałasu i utrzymaniem jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska. Gospodarowanie wodami ma na celu zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego. W ramach obszaru interwencji Gospodarka wodno-ściekowa zaplanowano poprawę infrastruktury wodociągowej oraz poprawę funkcjonowania systemu gospodarki ściekowej. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów obejmuje zadania związane odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych. Zaplanowano również zadania związane z ochroną i poprawą stanu zasobów przyrodniczych, które wpisują się w obszar interwencji Zasoby przyrodnicze. W celu ochrony przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi wyznaczono zadania związane ze zmniejszeniem zagrożeń oraz minimalizacją skutków w przypadku wystąpienia awarii.

Wdrażanie Programu odbywać się będzie przez stałe monitorowanie uzyskiwanych efektów. Organ wykonawczy Gminy Miejskiej Kętrzyn odpowiedzialny będzie za sporządzanie i przedstawianie Radzie Miejskiej raportu z wykonania Programu, co 2 lata. Monitoring będzie obejmował także bieżące kontrolowanie postępu działań zdefiniowanych i zaleconych w programie.

3. Efekty realizacji dotychczasowego programu

Poprzednio obowiązującym Programem na obszarze Gminy Miejskiej Kętrzyn był Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029, przyjęty uchwałą nr LIV/398/2022 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 28 kwietnia 2022 r. Realizacja zadań w zakresie ochrony środowiska była systematycznie prowadzona zgodnie z możliwościami finansowymi Gminy Miejskiej Kętrzyn.

Poniżej przedstawiono stan działań/zadań zrealizowanych na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn w ostatnich latach w ramach obowiązywania poprzedniego Programu Ochrony Środowiska.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Tabela 1. Działania z zakresu ochrony środowiska realizowane przez Gminę Miejską Kętrzyn w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny za realizację działania wskazany w Programie	Realizacja zadania	Poniesione koszty realizacji zadania
Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza			
Wymiana/modernizacja systemów grzewczych w budynkach mieszkalnych	Gmina Miejska Kętrzyn; Mieszkańcy właściciele budynków indywidualnych	1. W 2022 r. złożono 12 wniosków na wymianę nieekologicznych źródeł ogrzewania. 9 wniosków zostało zrealizowanych, 3 odrzucono z powodu braków formalnych. Nieekologiczne źródła ciepła wymieniono na 8 pieców gazowych i jedno źródło elektryczne (maty grzewcze). 2. W 2023 r. złożono 3 wnioski i wszystkie zostały rozpatrzone pozytywnie. Udzielono datację na wymianę nieekologicznych źródeł ogrzewania: 5 pieców węglowych w trzech lokalach wymieniono na 3 piece gazowe. 3. W 2024 r. złożono 8 wniosków na wymianę nieekologicznych źródeł ogrzewania i 7 z nich zostało zrealizowanych¹².	1. 18 000,00 zł 2. 5 968,00 zł 3. 13 877,50 zł
Wymiana/modernizacja systemów grzewczych w budynkach gminnych	Gmina Miejska Kętrzyn	1. W 2022 r. zmiana systemu ogrzewania w 10 lokalach mieszkalnych oraz sporządzenie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla 13 lokali mieszkalnych. 2. W 2023 r. zmiana systemu ogrzewania w 5 lokalach mieszkalnych oraz sporządzenie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla 3 lokali mieszkalnych. 3. W 2024 r. zmiana systemu ogrzewania. W 2 lokalach zmiana systemu ogrzewania z piecowego na gazowe.	1. 300 467,46 zł 2. 129 976,03 zł 3. 45 215,12 zł

¹² Raport o stanie Miasta Kętrzyna za rok 2024

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny za realizację działania wskazany w Programie	Realizacja zadania	Poniesione koszty realizacji zadania
Termomodernizacja budynków mieszkalnych	Mieszkańcy; Właściciele budynków indywidualnych	1. W 2023 r. zakończono realizację dwóch przedsięwzięć rewitalizacyjnych ¹³ . Termomodernizacja budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Sikorskiego 76B w Kętrzynie; Termomodernizacja budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Sikorskiego 76E i 76F w Kętrzynie.	1. Brak danych
Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej	Gmina Miejska Kętrzyn	1. W 2024 r. opracowanie dokumentacji projektowej termomodernizacji budynku Szkoły Podstawowej nr 4 ¹⁴ . 2. W 2024 r. uzyskanie zatwierdzenia dofinansowania termomodernizacji budynku Szkoły Podstawowej nr 4 w Kętrzynie ¹⁵ .	1. 20 000,00 zł 2. Zadanie bezkosztowe
Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem			
Rozbudowa i przebudowa dróg gminnych	Gmina Miejska Kętrzyn	1. W 2022 r. pozyskano dofinansowanie w kwocie 1 470 000 zł na zadanie obejmujące przebudowę dróg o długości ok. 0,351 km (ul. Wiejska, ul. Pieniężnego) ¹⁶ . 2. W 2024 r. uzyskanie zatwierdzenia dofinansowania na remont drogi gminnej nr 208101N (ul. Poznańska) i drogi gminnej nr 208086 (ulica Mazurska) w Kętrzynie ¹⁷ . 3. W 2024 r. uzyskanie zatwierdzenia dofinansowania na remont drogi gminnej nr 208114N (ul. Kasztanowa) w Kętrzynie ¹⁸ .	1. Zadanie bezkosztowe 2. Zadanie bezkosztowe 3. Zadanie bezkosztowe 4. Wartość zadania: 1 915 468,45 zł, w tym dofinansowanie: 1 758 648,69 zł. 5. Wartość zadania: 10 317 958,26 zł, w tym dofinansowanie: 7 999 000,00 zł.

¹³ Zadanie zrealizowane przez Gminę Miejską Kętrzyn w ramach *Programu Rewitalizacji Miasta Kętrzyn na lata 2015-2025* przyjętego Uchwałą Rady Miejskiej w Kętrzynie Nr XXIII/148/16 z dnia 25 maja 2016 r.

¹⁴ Raport o stanie Miasta Kętrzyna za rok 2024

¹⁵ Raport o stanie Miasta Kętrzyna za rok 2024

¹⁶ Raport o stanie Gminy Miejskiej Kętrzyn za rok 2022

¹⁷ Raport o stanie Miasta Kętrzyna za rok 2024

¹⁸ Raport o stanie Miasta Kętrzyna za rok 2024

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny za realizację działania wskazany w Programie	Realizacja zadania	Poniesione koszty realizacji zadania
		4. W 2024 r. przebudowa ulicy Asnyka – zadanie zrealizowane w systemie wieloletnim 2023-2024. Zakres zadania obejmował przebudowę południowego odcinka drogi: jezdni, chodników, zjazdów, przebudowę infrastruktury podziemnej i naziemnej, w szczególności kanalizacji deszczowej, sieci wodociągowej, przebudowę oświetlenia ulicznego¹⁹. 5. W 2024 r. przebudowa ulicy Wileńskiej – zadanie realizowane w latach 2024-2026. Zakres obejmuje opracowanie dokumentacji projektowej, przebudowę drogi na odcinku od ulicy Daszyńskiego do ulicy Powstańców Warszawy (jezdni, chodniki, zjazdy) w tym odcinek ul. Poznańskiej, przebudowę infrastruktury podziemnej i naziemnej, w szczególności kanalizacji deszczowej, sieci wodociągowej, przebudowę oświetlenia ulicznego²⁰.	
Przebudowa ul. Ogrodowej w Kętrzynie	Gmina Miejska Kętrzyn	1. W 2022 r. wykonanie dokumentacji 2. W 2023 r. roboty przygotowawcze, podbudowy, kanalizacja deszczowa, kanalizacja sanitarna, sieć wodociągowa, przebudowa kolizji.	1. 104 550,00 zł 2. Roboty budowlane: 6 766 498,81 zł; Nadzór: 35 500,00 zł; Tablica: 4 500,00 zł
Budowa ścieżek oraz infrastruktury rowerowej	Gmina Miejska Kętrzyn	1. W latach 2022-2023 budowa ciągu pieszo-rowerowego (860 m.b. w ul. Ogrodowej). 2. W 2024 r. zrealizowano zadanie „Budowa ścieżki rowerowej Kętrzyn – Gierłoż – Parcz – etap I”²¹. 3. W 2024 r. podpisano również umowę na realizację inwestycji „Budowa ścieżki rowerowej na odcinku Kętrzyn – Gierłoż – Parcz – etap II” w ramach dofinansowania z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Zadanie polega na	1. Brak danych 2. Wartość zadania - 4 950 000,00 zł, z czego 4 702 500,00 zł to wsparcie pozyskane przez Związek Gmin „BARCJA” w ramach naboru Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. 3. Zadanie bezkosztowe

¹⁹ Raport o stanie Miasta Kętrzyna za rok 2024

²⁰ Raport o stanie Miasta Kętrzyna za rok 2024

²¹ Raport o stanie Miasta Kętrzyna za rok 2024

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny za realizację działania wskazany w Programie	Realizacja zadania	Poniesione koszty realizacji zadania
		kontynuacji budowy ścieżki rowerowej od jeziora Mój do miejscowości Parcz ²² .	
Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami			
Ochrona i zrównoważone wykorzystywanie wodnych obiektów rekreacyjnych w miastach przygranicznych w Kętrzynie i Kaliningradzie ²³	Gmina Miejska Kętrzyn	1. W 2022 r. w zakresie Projektu nr PR/1/073/2018 współfinansowanego przez Unię Europejską, w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa zrealizowano: dokumentację środowiskową - operaty wodnoprawne wraz z uzyskaniem pozwolenia wodnoprawnego na rekultywację wód powierzchniowych oraz operaty wodnoprawne na legalizację wylotu urządzenia kanalizacyjnego i odprowadzanie wód opadowych wylotem w skarpie rzeki Guber²⁴. 2. W 2023 r. W zakresie Projektu nr PR/1/073/2018 współfinansowanego przez Unię Europejską, w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa zrealizowano: - aktualizację Planu zaopatrzenia w ciepło i paliwa gazowe; - zagospodarowano teren jeziora kętrzyńskiego; - dokumentację środowiskową - zaplanowane operaty wodnoprawne²⁵.	1. Brak danych 2. 198 741,64 zł
Uwzględnianie w dokumentach planistycznych map ryzyka powodziowego, map zagrożenia powodziowego oraz terenów zagrożonych podtopieniami	Gmina Miejska Kętrzyn	W analizowanych latach stworzono nowe miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego terenów, jednak żaden z nich nie dotyczy obszarów zagrożenia i ryzyka powodziowego.	W ramach kosztów bieżących Gminy
Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa			

²² Raport o stanie Miasta Kętrzyna za rok 2024

²³ Zadanie inwestycyjne realizowane w ramach projektu zostało zakończone w 2021 r.

²⁴ Raport o stanie Gminy Miejskiej Kętrzyn za rok 2022

²⁵ Raport o stanie Gminy Miejskiej Kętrzyn za rok 2023

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny za realizację działania wskazany w Programie	Realizacja zadania	Poniesione koszty realizacji zadania
Rozbudowa/modernizacja sieci wodociągowej Modernizacja stacji uzdatniania wody	Gmina Miejska Kętrzyn	1. W 2022 r. zrealizowano: a) ASUW „Wschód” Karolewo – Instalacja stacjonarnego agregatu prądotwórczego 63 kVA z automatycznym SZR, wykonanie prefabrykowanego budynku gospodarczego; b) Przebudowa sieci wodociągowej w ulicy Poniatowskiego DN100 L = 538,0 m.b.; c) Przebudowa sieci wodociągowej w ulicy Sobieskiego DN110 L = 520,0 m.b. (dokumentacja); d) Budowa sieci wodociągowej w ulicach Królowej Bony – Królowej Jadwigi DN110 L = 85,6 m.b. 2. W 2023 r. zrealizowano: a) Budowa 0,204 km sieci wodociągowej oraz 0,278 km przyłączy wodociagowych; b) Agregat prądotwórczy 63 kVA z automatycznym SZR, na ASUW „Wschód”; c) Przebudowa sieci wodociągowej w ulicy Sobieskiego; d) Przebudowa sieci wodociągowej w ulicy Jagiełły; e) Przebudowa sieci wodociągowej w ulicy Poniatowskiego; f) Zakup 6 zbiorników o pojemności 1 m³ do awaryjnych dostaw wody. 3. W 2024 r. zrealizowano²⁶: a) przebudowa ulicy Asnyka w Kętrzynie o długość 155 m.b.; b) budowa i przebudowa ulicy Ogrodowej wraz z budową infrastruktury towarzyszącej w mieście Kętrzyn o długości 860 m.b.; c) przebudowa sieci wodociągowej w ulicy Mazowiecka DN 160 L – 280 m.b.; d) przebudowa sieci wodociągowej w ulicy Sobieskiego II etap DN 110 L – 370 m.b.;	1. a) 103 051,66 zł b) 324 851,63 zł c) 255,00 zł d) 59 355,10 zł 2. a) Brak danych b) 6 807,21 zł c) 273 982,23 zł d) 39 082,56 zł e) 42 485,01 zł f) 3 609,76 zł 3. Brak danych

²⁶ Raport o stanie Miasta Kętrzyna za rok 2024

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny za realizację działania wskazany w Programie	Realizacja zadania	Poniesione koszty realizacji zadania
Rozbudowa/modernizacja kanalizacji sanitarnej i modernizacja oczyszczalni ścieków	Gmina Miejska Kętrzyn	1. W 2022 r. budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ulicy Bałtyckiej – Targowej DN200 L = 174,0 m.b. 2. W 2022 r. : a) Wybudowano 0,333 km sieci kanalizacji sanitarnej oraz 0,211 km przyłączy kanalizacji sanitarnej; b) Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ulicach Targowa- Bałtycka (dokumentacja); c) Budowa studni rewizyjnej kanalizacji sanitarnej w ulicy Wąskiej; d) Wymiana pompy w przepompowni ulicy Niepodległości. 3. W 2024 r. zakupiono 1 pojazd asenizacyjny do odbioru nieczystości ciekłych ze zbiorników bezodpływowych²⁷.	1. 55 599,09 zł 2. a) Brak danych b) 410,00 zł c) 19 673,39 zł d) 10 945,42 zł 3. Brak danych
Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz ich kontrola		1. W 2023 r. Straż Miejska, w imieniu Gminy Miejskiej Kętrzyn, przeprowadziła na terenie miasta kontrole nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe i przydomowe oczyszczalnie ścieków²⁸. 2. W 2024 r. Straż Miejska, w imieniu Gminy Miejskiej Kętrzyn, przeprowadziła na terenie miasta kontrole nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe i przydomowe oczyszczalnie ścieków²⁹.	1. W ramach kosztów bieżących Gminy 2. W ramach kosztów bieżących Gminy
Obszar interwencji: Gleby			
Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb ściekami komunalnymi	Gmina Miejska Kętrzyn	Realizowana przez Gminę Miejską Kętrzyn rozbudowa i modernizacja infrastruktury ściekowej przyczynia się do ograniczenia ryzyka awarii systemów kanalizacyjnych oraz umożliwia rozwój zasięgu sieci kanalizacyjnej, co w	W ramach kosztów inwestycji

²⁷ Raport o stanie Miasta Kętrzyna za rok 2024

²⁸ <https://www.miastoketrzyn.pl/miasto-ketrzyn/aktualnosci/aktualnosc/ogloszenie-kontrola-zbiornikow-bezodplywowych-szamb-oraz-przydomowych-oczyszczalni-sciekow>

²⁹ <https://www.miastoketrzyn.pl/miasto-ketrzyn/aktualnosci/aktualnosc/kontrola-zbiornikow-bezodplywowych-szamb>

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny za realizację działania wskazany w Programie	Realizacja zadania	Poniesione koszty realizacji zadania
		efekcie prowadzi do skuteczniejszego zapobiegania zanieczyszczeniom gleb ściekami komunalnymi.	
Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów			
Organizowanie selektywnej zbiórki odpadów	Gmina Miejska Kętrzyn Kętrzyński Związek Międzygminny – Gospodarka Odpadami	1. We wszystkich latach Gmina Miejska wyposażała nieruchomości zamieszkałych w pojemniki i worki służące do zbierania odpadów komunalnych. Natomiast z pobranych opłat za odpady komunalne Gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami, na które składają się: koszty odbioru i zagospodarowania odpadów, utworzenia i utrzymania punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK), edukacja ekologiczna oraz obsługa administracyjna systemu³⁰. 2. W 2022 r. Kętrzyński Związek Międzygminny – Gospodarka Odpadami otrzymał Promesę Wstępną na realizację inwestycji „Doposażenie Gmin KZM-GO w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych” w ramach dofinansowania z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Edycja 2³¹. 3. W 2023 r. Kętrzyński Związek Międzygminny – Gospodarka Odpadami zrealizował zadanie „Doposażenie Gmin KZM-GO w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych” w ramach dofinansowania z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Edycja 2. Wartość inwestycji: 3 381 178,40 zł, udział własny 5%: 169 058,92 zł. Gmina Miejska Kętrzyn pozyskała 2020 szt. pojemników o wartości 967 966,60 zł³².	1. Brak danych 2. Brak danych 3. Udział Gminy Miejskiej Kętrzyn: 48 401,57 zł.

³⁰ Raport o stanie Gminy Miejskiej Kętrzyn za rok 2022, 2023 i Raport o stanie Miasta Kętrzyna za rok 2024

³¹ Raport o stanie Gminy Miejskiej Kętrzyn za rok 2022

³² Raport o stanie Gminy Miejskiej Kętrzyn za rok 2023

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny za realizację działania wskazany w Programie	Realizacja zadania	Poniesione koszty realizacji zadania
Działania edukacyjne - Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie racjonalnej gospodarki odpadami (np. w zakresie ograniczenia ilości powstających odpadów, segregacji odpadów) – przekazywanie informacji na stronie internetowej miasta, tablicach ogłoszeń, na zebraniach, ulotki, plakaty, itp.	Gmina Miejska Kętrzyn, Szkoly z terenu Kętrzyna	W każdym roku realizowano następujące działania: Plakaty, ulotki, śmietniki do segregacji, akcje sprzątania świata, akcje sprzątania świata³³; Przeprowadzenie warsztatów o segregacji odpadów i recyklingu we wszystkich klasach 1–8, akcje sprzątania terenu wokół szkoły nr 3, publikacja artykułów i grafik edukacyjnych na stronach internetowych szkół, rozdawanie ulotek podczas zebrań z rodzicami³⁴; Plakat na terenie szkoły informujący jak należy segregować odpady, ulotki, pojemniki do segregacji śmieci ustawione na korytarzach szkolnych³⁵.	W ramach kosztów bieżących Gminy i Szkół
Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze			
Edukacja ekologiczna w zakresie poszanowania zasobów przyrodniczych	Gmina Miejska Kętrzyn, Szkoly z terenu Kętrzyna	W każdym roku realizowano następujące działania: Lekcje o tematyce ochrony środowiska³⁶; Organizacja wydarzeń ekologicznych, konkursy plastyczne i literackie „Drugie życie śmieci”, „Moja Eko-Planeta”, wystawy ekologiczne na korytarzach i na stronach internetowych szkół, publikacja artykułów i grafik edukacyjnych na stronach internetowych szkół, rozdawanie ulotek podczas zebrań z rodzicami³⁷; Promowanie codziennych nawyków i działań: segregacja odpadów, oszczędzanie energii i wody ograniczanie plastiku; działania angażujące społeczność szkoły: udział w ogólnopolskich akcjach „Sprzątnięcie świata”, „Dzień Ziemi”, „Dzień bez samochodu”, zbiórka zużytych baterii; lekcje proekologiczne (biologia, przyroda, plastyka), spotkanie z ekspertami, wyjścia do parków w ramach lekcji przyrody, biologii oraz edukacji wczesnoszkolnej³⁸.	W ramach kosztów bieżących Gminy i Szkół

³³ Dane Szkoły Podstawowej nr 1 w Kętrzynie

³⁴ Dane Szkoły Podstawowej nr 3 w Kętrzynie

³⁵ Dane Szkoły Podstawowej nr 4 w Kętrzynie

³⁶ Dane Szkoły Podstawowej nr 1 w Kętrzynie

³⁷ Dane Szkoły Podstawowej nr 3 w Kętrzynie

³⁸ Dane Szkoły Podstawowej nr 4 w Kętrzynie

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny za realizację działania wskazany w Programie	Realizacja zadania	Poniesione koszty realizacji zadania
Nasadzenia roślinności	Gmina Miejska Kętrzyn	W każdym roku uzupełnianiano nasadzenia roślin, drzew, bylin i krzewów ³⁹ .	Brak danych
Obszar interwencji: Zapobieganie poważnym awariom			
Zakup wyposażenia dla jednostek bezpieczeństwa publicznego (pojazdy, sprzęt, itp.)	Gmina Miejska Kętrzyn	W 2023 r. Dopuszczono Ochotniczą Straż Pożarną w Kętrzynie w sprzęt niezbędny do ratowania życia, zdrowia i mienia oraz specjalistyczny sprzęt mający zabezpieczyć zdrowie i życie ratowników ⁴⁰ .	Brak danych

Źródło: Opracowanie własne

³⁹ Raport o stanie Gminy Miejskiej Kętrzyn za rok 2022, 2023 i Raport o stanie Miasta Kętrzyna za rok 2024

⁴⁰ Raport o stanie Gminy Miejskiej Kętrzyn za rok 2023

4. Charakterystyka gminy

4.1. Położenie administracyjne

Gmina Miejska Kętrzyn położona jest w powiecie kętrzyńskim, we wschodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, w odległości 67 km (w linii prostej) od Olsztyna. Graniczy tylko z Gminą Wiejską Kętrzyn, która otacza ją ze wszystkich stron. Kętrzyn stanowi siedzibę władz Gminy Miejskiej Kętrzyn, Gminy Wiejskiej Kętrzyn oraz Powiatu Kętrzyńskiego, skupiając przy tym funkcje mieszkaniowe, administracyjne, usługowe, składowe i produkcyjne⁴¹.

Rysunek 1. Położenie Gminy Miejskiej Kętrzyn na tle województwa warmińsko-mazurskiego i powiatu kętrzyńskiego

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2022-2025
z perspektywą do roku 2029

Poniższa tabela przedstawia liczbę mieszkańców Gminy Miejskiej Kętrzyn w latach 2020-2024.

Tabela 2. Liczba ludności Gminy Miejskiej Kętrzyn w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba ludności ogółem	26 014	25 457	24 975	24 965	24 020

Źródło: Dane Urzędu Miasta Kętrzyn

W latach 2020-2024 Gmina Miejska Kętrzyn odnotowywała systematyczny spadek liczby ludności. W 2020 r. populacja wynosiła 26 014 mieszkańców, natomiast w 2024 r. zmniejszyła się do 24 020 osób. Oznacza to spadek o 1 994 osoby w ciągu pięciu lat. Największy roczny

⁴¹ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029, przyjętego uchwałą nr LIV/398/2022 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 28 kwietnia 2022 r.

ubytek nastąpił pomiędzy 2023 r. a 2024 r., kiedy liczba ludności zmniejszyła się aż o 945 osób. W latach wcześniejszych spadki były mniejsze, choć nadal wyraźne. Tendencja ta może wskazywać na problemy demograficzne, takie jak migracja mieszkańców do innych regionów, niski przyrost naturalny lub proces starzenia się społeczeństwa.

4.2. Położenie geograficzne

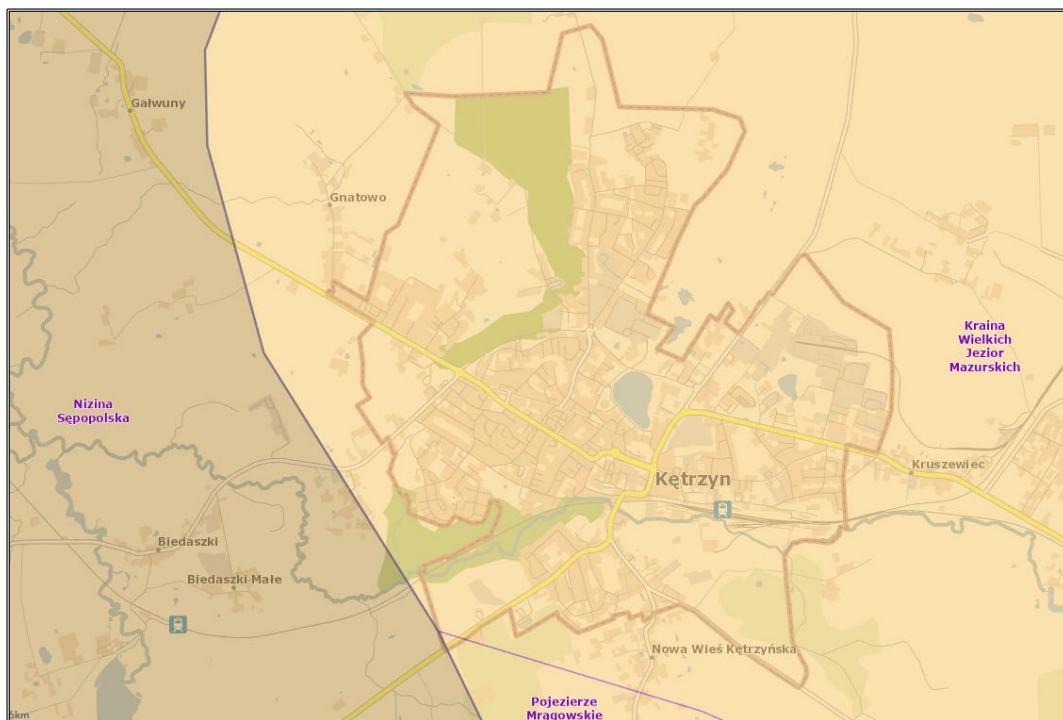
Zgodnie z fizycznogeograficznym podziałem Polski, obszar Gminy Miejskiej Kętrzyn leży na pograniczu dwóch makroregionów: Pojezierza Mazurskiego oraz Niziny Staropruskiej. Pod względem mezoregionalnym znajduje się na styku trzech jednostek: Krainy Wielkich Jezior Mazurskich, Pojezierza Mrągowskiego oraz Niziny Sępopolskiej. Przeważająca część Gminy Miejskiej Kętrzyn zlokalizowana jest w obrębie Krainy Wielkich Jezior Mazurskich, natomiast dwa pozostałe mezoregiony obejmują jedynie niewielki obszar w południowej części. Teren ten wyróżnia się znacznym zróżnicowaniem rzeźby, które jest efektem działania ostatniego zlodowacenia bałtyckiego.

Tabela 3. Położenie Gminy Miejskiej Kętrzyn wg regionalizacji fizycznogeograficznej Polski

Gmina Miejska Kętrzyn			
Megaregion	Niż Wschodnioeuropejski		
Prowincja	Niż Wschodniobałtycko-Białoruski		
Podprowincja	Pojezierze Wschodniobałtyckie		
Makroregion	Pojezierze Mazurskie		Nizina Staropruska
Mezoregion	Pojezierze Mrągowskie	Kraina Wielkich Jezior Mazurskich	Nizina Sępopolska

Źródło: Opracowanie własne na podstawie:
<https://geologia.pgi.gov.pl/arcgis/home/webmap/viewer.html?layers=d5b0848edcf348f39292dd8c72c507bd>
(dostęp: 21.08.2025 r.)

Rysunek 2. Położenie fizycznogeograficzne Gminy Miejskiej Kętrzyn

Źródło:

<https://geologia.pgi.gov.pl/arcgis/home/webmap/viewer.html?layers=d5b0848edcf348f39292dd8c72c507bd>
(dostęp: 21.08.2025 r.)

4.3. Zagospodarowanie przestrzenne

Ogólna powierzchnia miasta Kętrzyn wynosi 1 034 ha⁴². Posiada zwartą strukturę zabudowy, która głównie koncentruje się na północ od rzeki Guber. To właśnie tam znajduje się wielofunkcyjne centrum miasta, skupiające usługi administracyjne, publiczne, a także liczne tereny mieszkaniowe. W strukturze urbanistycznej Kętrzyna można wyróżnić kilka podstawowych typów terenów: wielofunkcyjne obszary śródmiejskie, tereny mieszkalne uzupełnione punktami usługowymi, strefy przemysłowe i usługowe, a także tereny zielone przeznaczone na rekreację. Oprócz tego w granicach miasta znajdują się także tereny rolne oraz obszary specjalne (zajmowane przez straż graniczną). Istotny wpływ na układ urbanistyczny ma rzeka Guber, która dzieli miasto i wraz z biegnącą wzdłuż niej linią kolejową tworzy naturalną barierę przestrzenną. Utrudnia to komunikację pomiędzy północną a południową częścią Kętrzyna. Łączność zapewniają jedynie nieliczne przejazdy. Z tego względu większa część mieszkańców zamieszkuje obszary położone po północnej stronie rzeki. Zachodnia część miasta wyróżnia się zabudową jednorodzinną, natomiast południowe obszary mają ograniczone możliwości rozwoju ze względu na rzekę i infrastrukturę kolejową.

⁴² Raport o stanie Miasta Kętrzyn za rok 2024

W północno-wschodniej części znajdują się natomiast grunty rolne oraz tereny wykorzystywane przez straż graniczną⁴³.

4.4. Infrastruktura techniczna

4.4.1. Transport

4.4.1.1. Drogi

Układ drogowy na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn tworzą:

- drogi wojewódzkie nr 592 (Bartoszyce – Kętrzyn – Giżycko), nr 591 (Mrągowo – Kętrzyn – Barciany – Michałkowo – przejście graniczne) oraz nr 594 (Bisztyniek – Robawy – Kętrzyn),
- drogi powiatowe: ul. Wojska Polskiego nr 3875N, Budowlana nr 3803N, Górna nr 3811N oraz drogi gminne i wewnętrzne⁴⁴.

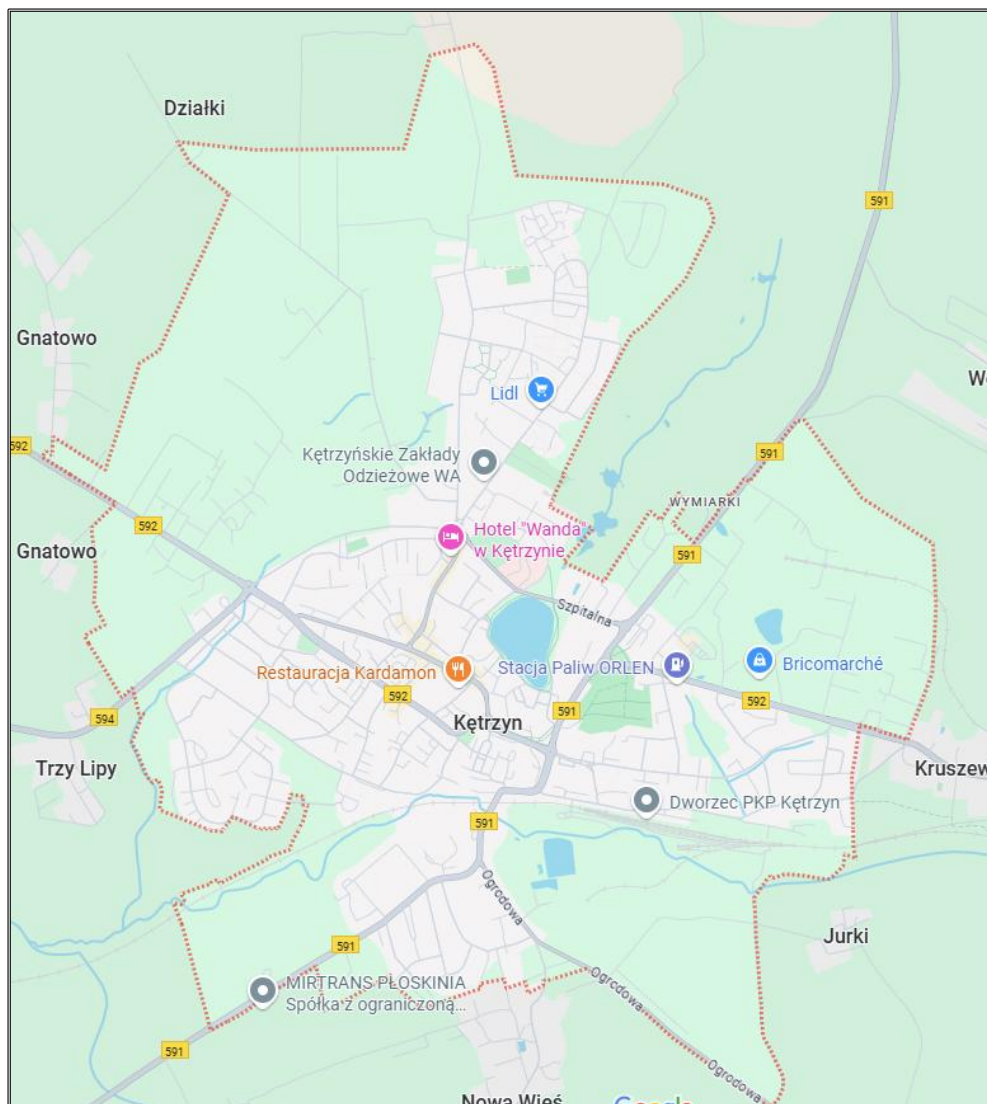
Łączna długość dróg gminnych wynosiła 45,888 km. Największą część sieci stanowią drogi asfaltowe, których jest 57 o łącznej długości 25,627 km. Drugim co do wielkości rodzajem nawierzchni są drogi z kostki betonowej typu „polbruk”, czyli 62 odcinki o długości 18,708 km. Pozostałe nawierzchnie mają znacznie mniejszy udział. Wśród nich znajdują się: jedna droga z trylinki o długości 0,220 km, dwie drogi z płyt „yomb” o łącznej długości 0,343 km, jedna droga brukowa o długości 0,081 km oraz dwie drogi gruntowe o długości 0,916 km⁴⁵.

⁴³ *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kętrzyna* przyjęty uchwałą nr LXXIV/553/2023 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 29 czerwca 2023 roku

⁴⁴ *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029*, przyjętego uchwałą nr LIV/398/2022 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 28 kwietnia 2022 r.

⁴⁵ Dane Urzędu Miasta Kętrzyn na dzień 2 lipca 2025 r.

Rysunek 3. Schemat sieci drogowej na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn

Źródło: <https://www.google.com/maps> (dostęp: 22.08.2025 r.)

Na terenie Miasta Kętrzyn funkcjonuje system komunikacji miejskiej, który stanowi istotny element infrastruktury transportowej i zaspokaja codzienne potrzeby mieszkańców w zakresie lokalnych przejazdów. Usługa ta umożliwia sprawne przemieszczanie się pomiędzy poszczególnymi częściami miasta, wspierając mobilność mieszkańców, dostęp do pracy, szkół, instytucji publicznych oraz obiektów usługowych. W 2024 r. operatorem komunikacji miejskiej w Kętrzynie było Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „Komunalnik” spółka z o.o. z siedzibą przy ul. Budowlanej 1. Dzięki funkcjonowaniu komunikacji miejskiej ograniczane jest natężenie ruchu samochodowego, zmniejsza się emisja spalin oraz poprawia się komfort życia mieszkańców poprzez ułatwiony dostęp do różnych części miasta⁴⁶.

⁴⁶ Raport o stanie Miasta Kętrzyn za rok 2024

4.4.1.2. Drogi dla rowerów

W Kętrzynie istnieją odcinki dróg rowerowych oraz ciągów pieszo-rowerowych, których długość wynosi ponad 8 km⁴⁷. Pełnią one funkcje zarówno komunikacyjne, umożliwiając dojazdy do pracy czy punktów usługowych, jak i rekreacyjne. Trasy rowerowe przebiegają głównie wzdłuż dróg publicznych, jednak ich układ nie jest w pełni spójny, co powoduje potrzebę tworzenia nowych połączeń uzupełniających i integrujących istniejącą sieć. W związku z tym infrastruktura rowerowa jest systematycznie rozwijana, aby zwiększać jej dostępność i funkcjonalność dla mieszkańców⁴⁸.

Przez Kętrzyn przebiegają następujące szlaki rowerowe:

- szlak herbowy (24 km): Kętrzyn – Nowa Wieś – Windykajmy – Sławkowo – Góra Herbowa – Godzikowo – Nakomiady – Wajsznory – Kętrzyn,
- szlak im. Zofii Licharewej (40 km): Kętrzyn – Stara Różanka – Wopławka – Góry – Czerniki – Gierłoż – Kwiedzina – Owczarnia – Nakomiady – Godzikowo – Zalesie – Sławkowo – Nowa Wieś,
- fragment szlaku św. Jakuba – Camino Polaco (36 km): Gierłoż – Kętrzyn – Św. Lipka – Reszel,
- Kętrzyn – Gierłoż – Parcz – Nowa Różanka – Solanka – Srokowo – Śluza Leśniewo Dolne – Trygort – Węgorzewo⁴⁹.

4.4.1.3. Kolej i lotnictwo

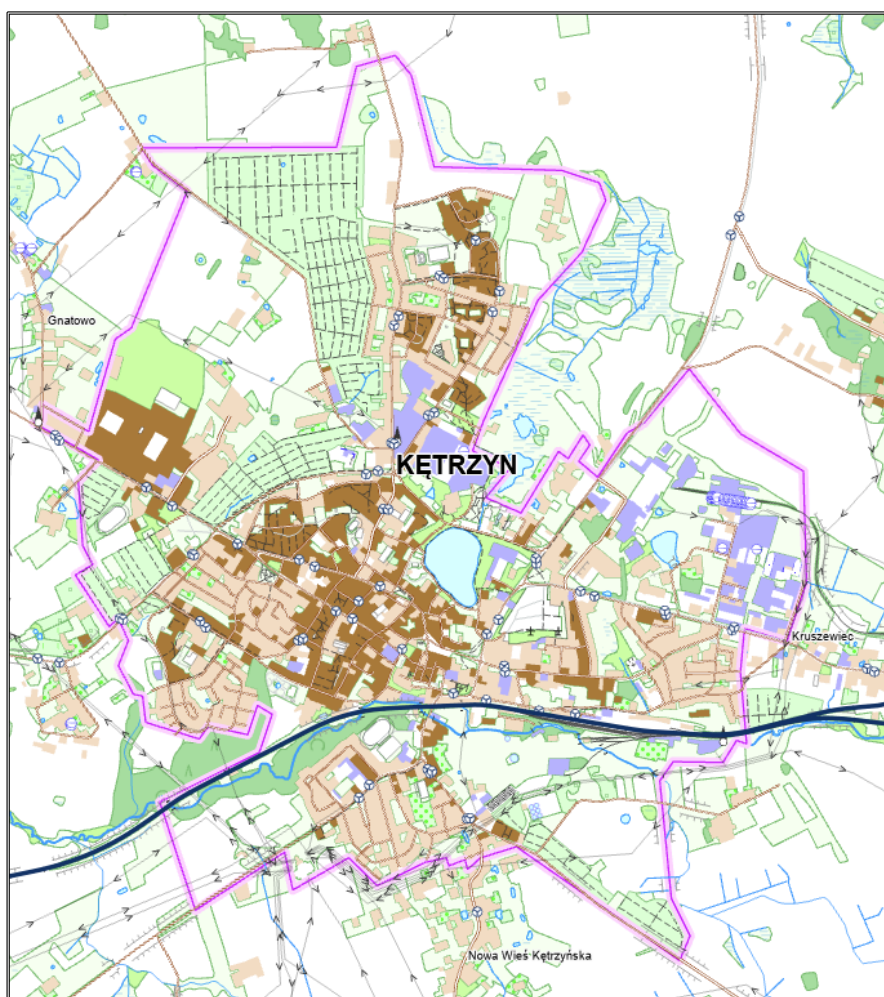
Przez teren Gminy Miejskiej Kętrzyn przebiega linia kolejowa nr 38 relacji Białystok – Głomno (– Bagrationowsk), stanowiąca ważny element regionalnej i krajowej sieci transportowej. Przez Gminę przebiega także linia kolejowa nr 259 relacji Kętrzyn–Węgorzewo. Na obszarze Gminy znajduje się również stacja kolejowa, zapewniająca mieszkańcom oraz podróżnym dogodny dostęp do połączeń kolejowych.

⁴⁷ <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/teryt/tablica> (dane na dzień 31.12.2025 r.)

⁴⁸ *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kętrzyna* przyjęty uchwałą nr LXXIV/553/2023 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 29 czerwca 2023 roku

⁴⁹ *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kętrzyna* przyjęty uchwałą nr LXXIV/553/2023 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 29 czerwca 2023 roku

Rysunek 4. Linia kolejowa na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn

Legenda:

- linia kolejowa nr 38

Źródło: https://mapy.geoportal.gov.pl/imap/Imgp_2.html (dostęp: 22.08.2025 r.)

Na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn nie znajduje się żadne lotnisko ani lądowisko. Najbliższym lotniskiem jest lotnisko Kętrzyń-Wilamowo (EPKE) znajdujące się w odległości ok. 7 km od centrum Kętrzyna. Obecnie służy do obsługi małych samolotów sportowych i turystycznych.

4.4.2. Infrastruktura zaopatrzenia w ciepło

Na terenie Miasta Kętrzyn funkcjonuje scentralizowany system zaopatrzenia w ciepło, którego operatorem jest Komunalna Energetyka Ciepła „Komec” Sp. z o.o. Łączna długość eksploatowanej sieci ciepłowniczej wyniosła 19 494,54 m.b.⁵⁰. Oznacza to, że miasto posiada dobrze rozwiniętą infrastrukturę przesyłową, umożliwiającą efektywną dystrybucję ciepła.

⁵⁰ Raport o stanie Miasta Kętrzyn za rok 2024 (stan na 31.12.2024 r.)

System ciepłowniczy na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn oparty jest na funkcjonowaniu kilku ciepłowni o zróżnicowanych parametrach i przeznaczeniu. Obiekty te zapewniają dostawy ciepła na potrzeby centralnego ogrzewania (c.o.) oraz ciepłej wody użytkowej (c.w.u.). Pierwsza z nich to ciepłownia przy ul. Rynkowej 3 – wysokoparametrowa ciepłownia, której zadaniem jest całoroczne zasilanie systemu w ciepło zarówno na potrzeby ogrzewania, jak i ciepłej wody. W jej skład wchodzi cztery kotły węglowe – trzy o mocy znamionowej 5,3 MW oraz jeden o mocy 2,3 MW. Druga ciepłownia znajduje się przy ul. Mazurskiej 15. Obiekt ten ma charakter niskoparametrowej ciepłowni sezonowej, działającej w okresie grzewczym. Zasila sieć ciepłowniczą w ciepło przeznaczone na potrzeby c.o. Wyposażona jest w sześć kotłów węglowych, każdy o mocy 1,588 MW. Kolejna ciepłownia funkcjonuje przy ul. Limanowskiego 22. Jest to ciepłownia niskoparametrowa całoroczna, która dostarcza energię cieplną zarówno do centralnego ogrzewania, jak i do podgrzewania wody użytkowej. Zapewnia ciągłość dostaw ciepła niezależnie od pory roku, uzupełniając system lokalny. Ostatnia ciepłownia znajduje się przy ul. Słowackiego 7A. Pełni funkcję infrastruktury całorocznej, której głównym zadaniem jest przygotowanie ciepłej wody użytkowej. W okresie zimowym jej wymiennik zasilany jest jednak z sieci ciepłowni przy ul. Mazurskiej 15, a nie z własnego źródła. Obiekt wyposażony jest w jeden kocioł gazowy o mocy 0,227 MW⁵¹.

Należy jednak zaznaczyć, że poza scentralizowanym systemem część mieszkańców, szczególnie domów jednorodzinnych, korzysta również z indywidualnych źródeł ciepła, zasilanych ekogroszkiem, olejem opałowym oraz gazem ziemnym⁵².

4.4.3. Infrastruktura zaopatrzenia w energię elektryczną

Na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn za dystrybucję energii elektrycznej odpowiada spółka ENERGA-OPERATOR S.A., która zarządza całą siecią przesyłową i rozdzielczą. Głównym punktem zasilania miasta jest stacja elektroenergetyczna 110/15 kV GPZ KĘTRZYN, zlokalizowana bezpośrednio w obrębie miasta. To właśnie ona stanowi kluczowy element infrastruktury, z którego energia trafia do sieci średniego, a następnie niskiego napięcia. Łączna długość linii wysokiego napięcia na terenie miasta Kętrzyn wynosi 1,2 km. Sieć średniego napięcia 15 kV obejmuje 60,6 km linii, w tym około 43,6 km linii kablowych i 17 km napowietrznych. Zasilają one stacje transformatorowe, które obniżają napięcie do poziomu umożliwiającego dostarczanie energii do gospodarstw domowych i mniejszych odbiorców. Dzięki sieci niskiego napięcia, której długość wynosi 167,7 km energia elektryczna dociera

⁵¹ Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miejskiej Kętrzyn do roku 2030 przyjęty uchwałą nr LXXXIII/631/2024 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 21 marca 2024 roku

⁵² Aktualizacja projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Miejskiej Kętrzyn do 2038 roku przejęta uchwałą nr LXXII/533/2023 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 27 kwietnia 2023 r.

bezpośrednio do mieszkańców, instytucji publicznych i lokalnych przedsiębiorstw. Składa się ona z 116,5 km linii kablowych oraz 51,2 km linii napowietrznych. Ważnym elementem systemu są również stacje transformatorowe 15/0,4 kV, których na terenie Kętrzyna znajduje się 100. To one stanowią bezpośrednie ogniwo w dystrybucji energii pomiędzy siecią średniego a niskiego napięcia⁵³.

4.4.4. Infrastruktura zaopatrzenia w gaz

Stopień gazyfikacji Gminy Miejskiej Kętrzyn w zakresie gospodarstw domowych wynosi 58,05%⁵⁴. Oznacza to, że nieco ponad połowa mieszkańców ma możliwość korzystania z gazu ziemnego jako źródła energii do celów grzewczych, przygotowania ciepłej wody użytkowej czy gotowania. Źródłem zaopatrzenia Gminy Miejskiej Kętrzyn w gaz ziemny są stacje redukcyjno-pomiarowe wysokiego ciśnienia, zlokalizowane w obrębie Muławki, przy granicy administracyjnej miasta, oraz na jego terenie, w rejonie graniczącym z obrębem Bałtrucie⁵⁵.

Na obszarze Gminy Miejskiej Kętrzyn nie występują elementy sieci gazowej wysokiego ciśnienia, które są zarządzane przez Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A..

5. Ocena stanu środowiska

5.1. Obszary przyszłej interwencji

5.1.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza

5.1.1.1 Klimat

Gmina Miejska Kętrzyn, zgodnie z regionalizacją klimatyczną opracowaną przez W. Okołowicza i D. Martyn znajduje się w obrębie zaliczanym do regionu mazurskiego. Klimat na tym terenie określany jest jako umiarkowany, chłodny. Średnioroczna suma opadów wynosi ok. 600-650 mm, natomiast średnia temperatura roczna kształtuje się w okolicy 8°C. Usłonecznienie na tym obszarze wynosi ok. 1 750-1 800 h⁵⁶. Na analizowanym obszarze okres wegetacyjny wynosi około 210 dni w roku⁵⁷.

⁵³ *Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miejskiej Kętrzyn do roku 2030* przyjęty uchwałą nr LXXXIII/631/2024 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 21 marca 2024 roku

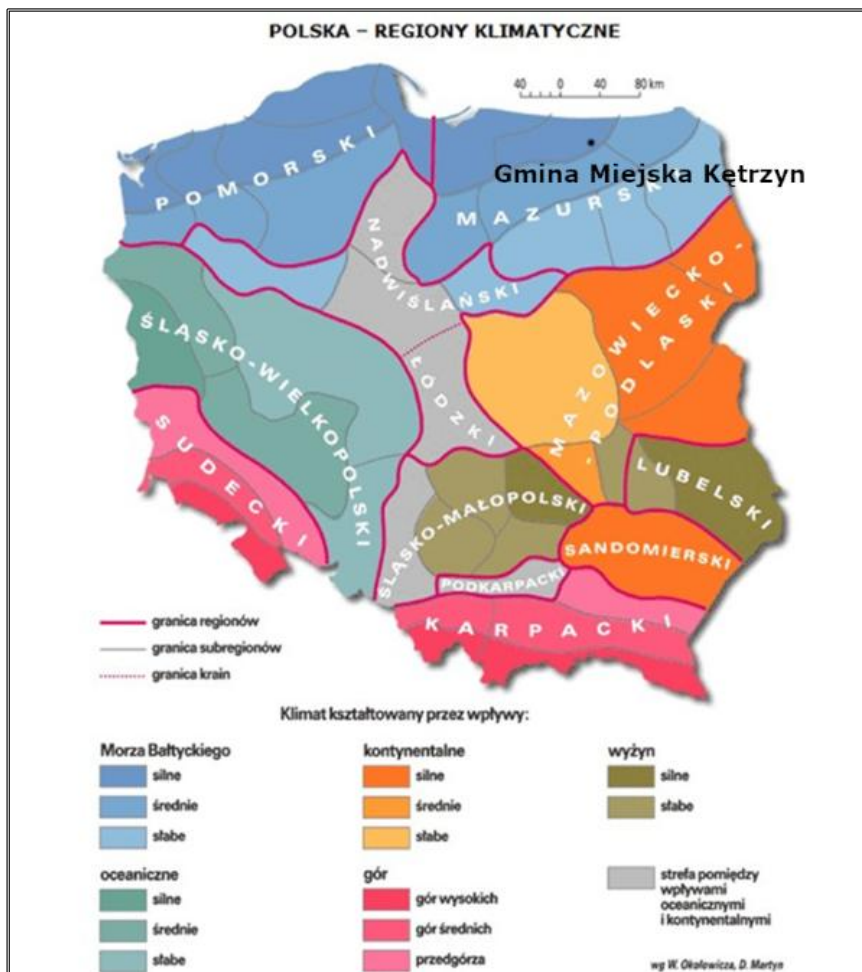
⁵⁴ https://www.psgaz.pl/mapasystemu/PSG_data/index_2508.html (dostęp: 22.08.2025 r.)

⁵⁵ *Aktualizacja projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Miejskiej Kętrzyn do 2038 roku* przejęta uchwałą nr LXXII/533/2023 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 27 kwietnia 2023 r

⁵⁶ <https://klimat.imgw.pl/> (dostęp: 22.08.2025 r.)

⁵⁷ http://rcin.org.pl/Content/58667/WA51_78605_r2016-t88-z1_Przeg-Geogr-Tomczyk.pdf (dostęp: 22.08.2025 r.)

Rysunek 5. Regiony klimatyczne Polski według W. Okołowicza i D. Martyn

Źródło: <http://www.wiking.edu.pl> (dostęp: 22.08.2025 r.)

5.1.1.2 Jakość powietrza

Proces rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w atmosferze jest złożony, co sprawia, że precyzyjne wyznaczenie stref skażenia bywa trudne. Wiadomo jednak, że jakość powietrza w danym regionie jest ściśle powiązana z poziomem zanieczyszczeń występujących w innych miejscach. Zanieczyszczenia mogą być bowiem przenoszone na znaczne odległości, zwłaszcza przy sprzyjających warunkach atmosferycznych, i w znacznym stopniu wpływać na ogólny poziom zanieczyszczeń w obszarach oddalonych od źródła emisji.

Na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn główne źródła zanieczyszczeń powietrza mają przede wszystkim charakter lokalny i związane są z codziennym funkcjonowaniem mieszkańców oraz gospodarki miasta.

Jednym z problemów jest tzw. niska emisja, czyli spaliny pochodzące z indywidualnych pieców i kotłów w budynkach mieszkalnych. To właśnie one, szczególnie w sezonie grzewczym, odpowiadają za znaczną część pyłów zawieszonych i związków szkodliwych, takich jak benzo(a)piren. Problem nasila się w przypadku stosowania paliw niskiej jakości lub spalania odpadów w piecach. Istotnym źródłem emisji są również kotłownie opalane węglem, które

funkcjonują w ramach miejskiego systemu ciepłowniczego. Pomimo modernizacji, nadal generują one emisję pyłów, dwutlenku siarki i innych zanieczyszczeń, wpływających na lokalną jakość powietrza.

Dodatkowo przez Kętrzyn przebiegają drogi wojewódzkie nr 592, 591 oraz 594, co wiąże się z dużym natężeniem ruchu samochodowego. Ruch ten generuje zanieczyszczenia powietrza, w tym przede wszystkim tlenki azotu (NO_x), tlenek węgla (CO) oraz pyły zawieszone (PM_{10} i $\text{PM}_{2,5}$), które mają negatywny wpływ na zdrowie mieszkańców oraz jakość środowiska naturalnego. Szczególnie duży wpływ mają pojazdy ciężarowe oraz auta z silnikami Diesla.

Roczne oceny jakości powietrza, wykonywane przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, ujmują wszystkie substancje, dla których obowiązek sporządzenia oceny wynika z rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. 2024 poz. 870). Są to substancje, dla których w prawie krajowym (rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2021 poz. 845) określono normatywne stężenia w postaci poziomów dopuszczalnych/docelowych/celu długoterminowego w powietrzu, ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin.

Poniżej zestawiono wyniki klasyfikacji poszczególnych zanieczyszczeń w powietrzu. Dla potrzeb badań substancje, których poziom stężeń ma zostać zmierzony, zostały podzielone na 2 grupy: ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin.

Substancje oceniane ze względu na ochronę zdrowia ludzi:

- dwutlenek siarki (SO_2),
- dwutlenek azotu (NO_2),
- tlenek węgla (CO),
- benzen (C_6H_6),
- ozon troposferyczny (O_3),
- pył zawieszony PM_{10} , oraz zawarte w tym pyłe metale ciężkie (ołów, arsen, kadm, nikiel i benzo(a)piren),
- pył $\text{PM}_{2,5}$.

Substancje oceniane ze względu na ochronę roślin:

- dwutlenek siarki (SO_2),
- tlenki azotu (NO_x),
- ozon (O_3).

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref:

1. Dla substancji, dla których określone są poziomy dopuszczalne lub docelowe:

- **klasa A** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,
- **klasa C** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.

Poziom dopuszczalny – oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany.

Poziom docelowy – oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam gdzie to możliwe w określonym czasie.

2. Dla substancji, dla których określone są poziomy celu długoterminowego:

- **klasa D1** – stężenie ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- **klasa D2** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.

Poziom celu długoterminowego - oznacza poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie - z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków - w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

3. Dla PM_{2,5} dla którego określono poziom dopuszczalny dla fazy II:

- **klasa A1** – stężenia PM_{2,5} na terenie strefy nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla fazy II,
- **klasa C1** – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II.

Poziom dopuszczalny faza II - poziom dopuszczalny określony dla fazy II jest to orientacyjna wartość dopuszczalna, która zostanie zweryfikowana przez Komisję Europejską w świetle dalszych informacji, w tym na temat skutków dla zdrowia i środowiska oraz wykonywalności technicznej. Od 1 stycznia 2020 r. poziom dopuszczalny dla fazy II do osiągnięcia to: 20 µg/m³.

Stan jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim jest co roku oceniany na podstawie pomiarów prowadzonych na stacjach automatycznych i manualnych oraz wyników

modelowania matematycznego. Województwo warmińsko-mazurskie zostało podzielone na strefy podlegające ocenie stanu powietrza. Zgodnie z przyjętym podziałem Gmina Miejska Kętrzyn należy do strefy warmińsko-mazurskiej.

W poniższych tabelach zestawiono wyniki klasyfikacji dla strefy warmińsko-mazurskiej za 2024 r.

Tabela 4. Wynikowe klasy strefy warmińsko-mazurskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za 2024 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy
		Kryterium – poziom dopuszczalny								Kryterium – poziom docelowy					Kryterium - poziom celu długoterminowego
		SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	PM _{2,5}		Pb	C ₆ H ₆	CO	As	B(a)P	Cd	Ni	O ₃	
strefa warmińsko-mazurska	PL2803	A	A	A	A	A1	A	A	A	A	C	A	A	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim za 2024 r.

Tabela 5. Wynikowe klasy strefy warmińsko-mazurskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za 2024 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy		Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy	
		Kryterium – poziom dopuszczalny		Kryterium - poziom docelowy	Kryterium - poziom celu długoterminowego
		SO ₂	NO _x		
strefa warmińsko-mazurska	PL2803	A	A	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim za 2024 r.

Roczna ocena jakości powietrza za 2024 r. w strefie warmińsko-mazurskiej wykazała przekroczenia następujących standardów imisyjnych:

- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy docelowe (kryterium ochrona zdrowia) – benzo(a)piren B(a)P,
- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy celu długoterminowego (kryterium ochrona zdrowia i ochrona roślin) – ozon.

W ocenie rocznej jakości powietrza za 2024 r., w odniesieniu do kryterium ochrony zdrowia ludzi, w strefie warmińsko-mazurskiej odnotowano przekroczenia poziomu docelowego obowiązującego dla benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM₁₀, w związku z czym strefę zaklasyfikowano do klasy C. Przypisanie klasy C oznacza przekroczenie wymaganych prawem norm, ale nie muszą one występować na całym obszarze strefy, ponieważ w strefie wskazuje się obszary przekroczeń. Dla Gminy Miejskiej Kętrzyn nie odnotowano przekroczenia poziomu docelowego obowiązującego dla benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM₁₀.

Natomiast w ocenie jakości powietrza za 2024 r., na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn, ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin wystąpiło przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu – klasa D2.

W 2023 r. w miejscowości Kętrzyn, działała mobilna stacja monitoringu powietrza, zlokalizowana na ul. Wojska Polskiego 9. Stacja mierzyła zanieczyszczenia powietrza przez rok. Określenia stanu jakości powietrza dla Gminy Miejskiej Kętrzyn, dokonano na podstawie map rozkładów stężeń zanieczyszczeń dla których podstawę stanowiły wyniki modelowania matematycznego wykonanego przez IOŚ–PIB oraz w przypadku roku 2023 pomiary w stanowiskach pomiarowych⁵⁸.

Stan jakości powietrza dla poszczególnych substancji w Gminie Miejskiej Kętrzyn w 2024 r. przedstawiono poniżej⁵⁹:

1. Dwutlenek azotu (nr CAS 10102-44-0):

Sa = 8,0 µg/m³

2. Dwutlenek siarki (nr CAS 7446-09-5):

Sa = 2,0 µg/m³

⁵⁸ Państwowy Monitoring Środowiska/Ekoinfonet

⁵⁹ Państwowy Monitoring Środowiska/Ekoinfonet

3. Pył zawieszony PM₁₀:

$S_a = 15,0 - 17,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$

4. Pył zawieszony PM_{2,5}:

$S_a = 9,0 - 10,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$

5. Benzen (nr CAS 71-43-2):

$S_a = 1,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$

6. Ołów (nr CAS 7439-92-1):

$S_a = 0,01 \mu\text{g}/\text{m}^3$

Na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn podejmowane są działania mające na celu poprawę jakości powietrza i ograniczenie emisji zanieczyszczeń pochodzących z indywidualnych źródeł ogrzewania. Jednym z kluczowych narzędzi jest realizacja programu „Czyste Powietrze”, skierowanego do właścicieli i współwłaścicieli domów jednorodzinnych. Program umożliwia uzyskanie dofinansowania m.in. na wymianę starych, nieekologicznych źródeł ciepła na nowoczesne i przyjazne środowisku urządzenia grzewcze, a także na poprawę efektywności energetycznej budynków. Dodatkowo możliwe jest uzyskanie dofinansowania na wymianę źródła ciepła dla mieszkańców domów wielorodzinnych, dzięki dotacji celowej na zadanie związane ze zmianą systemu ogrzewania na proekologiczne w budynkach mieszkalnych na terenie miasta Kętrzyn. Program ten pozwala na zastąpienie tradycyjnych pieców i kotłów nowoczesnymi źródłami proekologicznymi, takimi jak ogrzewanie gazowe, podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej czy wykorzystanie odnawialnych źródeł energii⁶⁰.

Odnawialne źródła energii

Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z sektora komunalno-bytowego, a w efekcie poprawa jakości powietrza może nastąpić także poprzez montaż instalacji odnawialnych źródeł energii. Odnawialnymi źródłami energii są odnawialne, niekopalne źródła energii obejmujące przede wszystkim energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię geotermalną, energię wodną oraz energię otrzymywaną z biomasy i biogazu. Efektywność pracy instalacji wykorzystujących energię odnawialną uzależniona jest jednak od potencjału wykorzystania poszczególnych źródeł i uwarunkowań obszaru, na którym zostaną zlokalizowane.

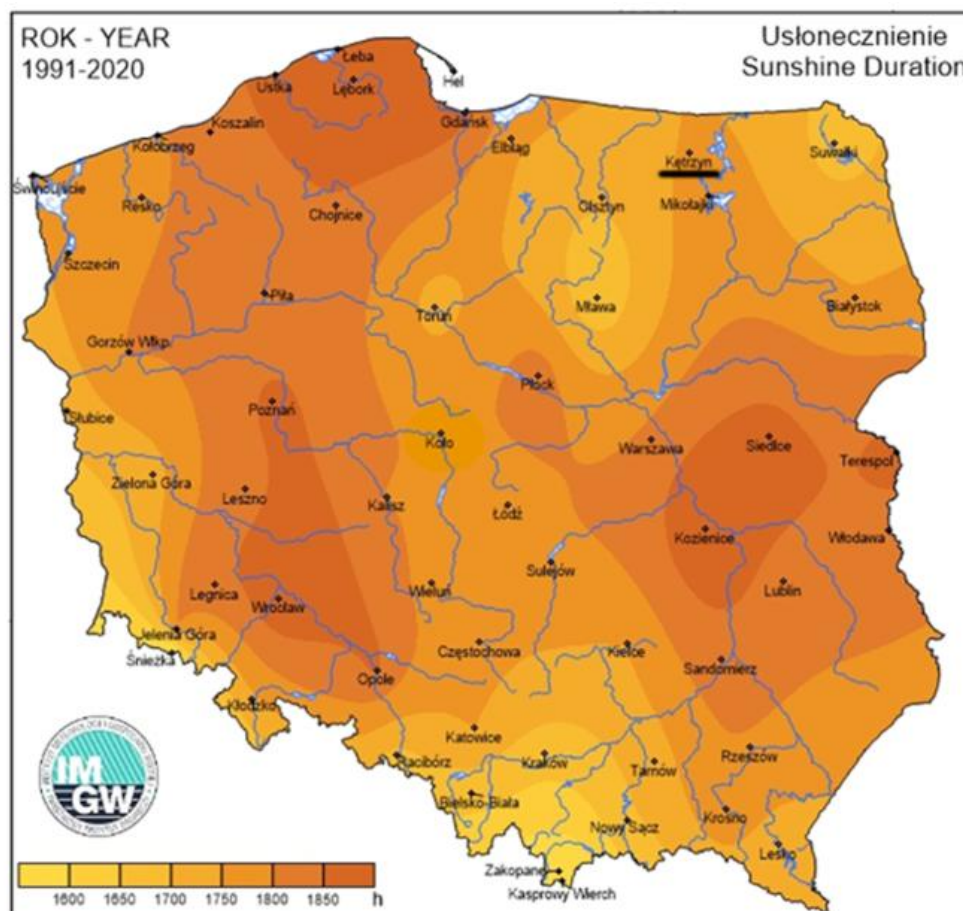
Warunki dla rozwoju energetyki słonecznej w województwie warmińsko-mazurskim są korzystne. Gmina Miejska Kętrzyn położona jest na obszarze, gdzie uśłonecznienie w ciągu roku (czyli liczba godzin z bezpośrednio widoczną tarczą słoneczną) wynosi około 1 750-1 800

⁶⁰ Raport o stanie Miasta Kętrzyn za rok 2024

godzin i należy do wysokiego w Polsce. Oznacza to, że Gmina Miejska Kętrzyn posiada potencjał w zakresie wykorzystania energii słonecznej.

Na terenie gminy w instalacje fotowoltaiczne wyposażona jest Komunalna Energetyka Ciepła „Komec” Spółka z o.o., PGK Komunalnik Sp. z o.o. i MWiK Sp. z o.o.⁶¹

Rysunek 6. Położenie Gminy Miejskiej Kętrzyn na mapie usłonecznienia na terenie Polski

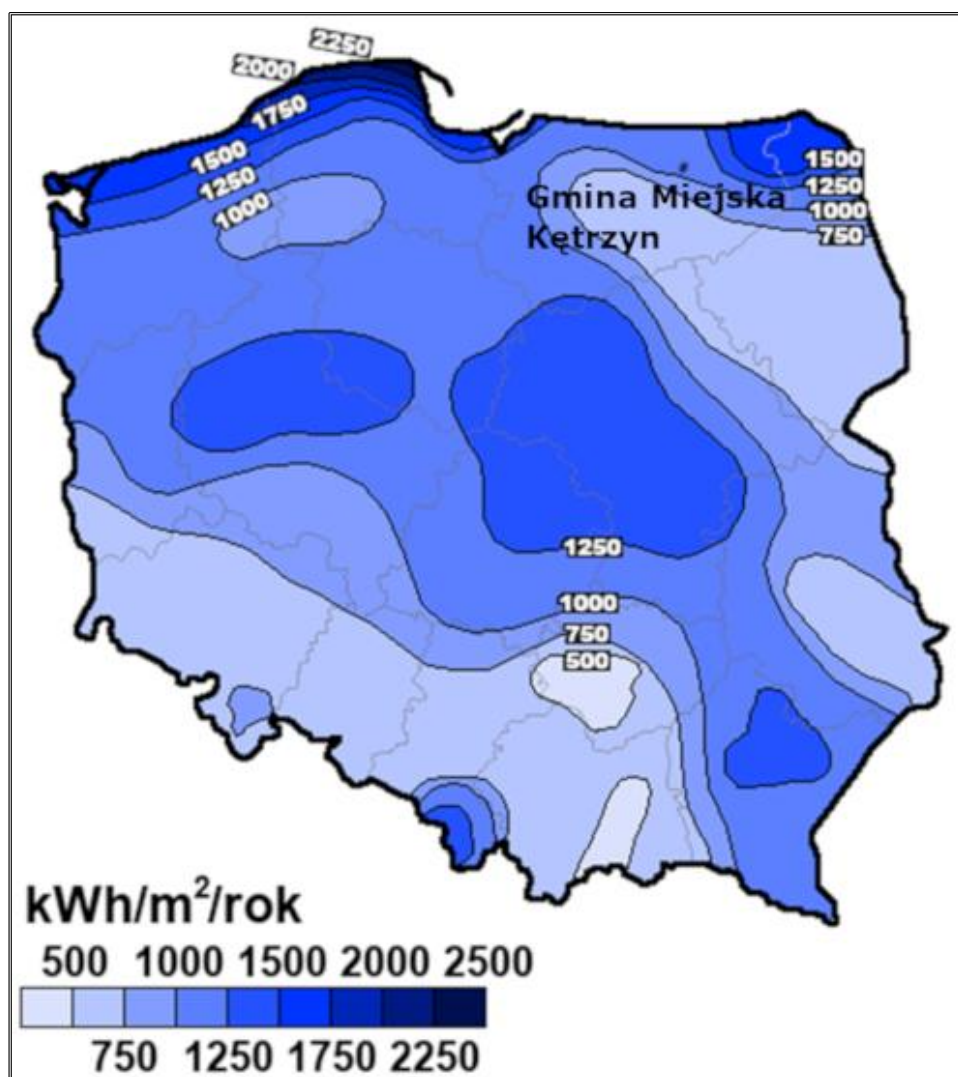
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowy Instytut Badawczy, <https://klimat.imgw.pl/> (dostęp: 22.08.2025 r.)

Z analizy poniższej mapy wynika, że Gmina Miejska Kętrzyn znajduje się w strefie umiarkowanych warunków dla rozwoju energetyki wiatrowej, bowiem na jej terenie energia wiatru na wysokości 30 m nad poziomem gruntu wynosi ok. 1 000 - 1 250 kWh/m²/rok. Ze względu na zurbanizowany charakter Gminy Miejskiej Kętrzyn, na jej terenie nie funkcjonują farmy wiatrowe⁶².

⁶¹ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029, przyjętego uchwałą nr LIV/398/2022 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 28 kwietnia 2022 r.

⁶² Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029, przyjętego uchwałą nr LIV/398/2022 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 28 kwietnia 2022 r.

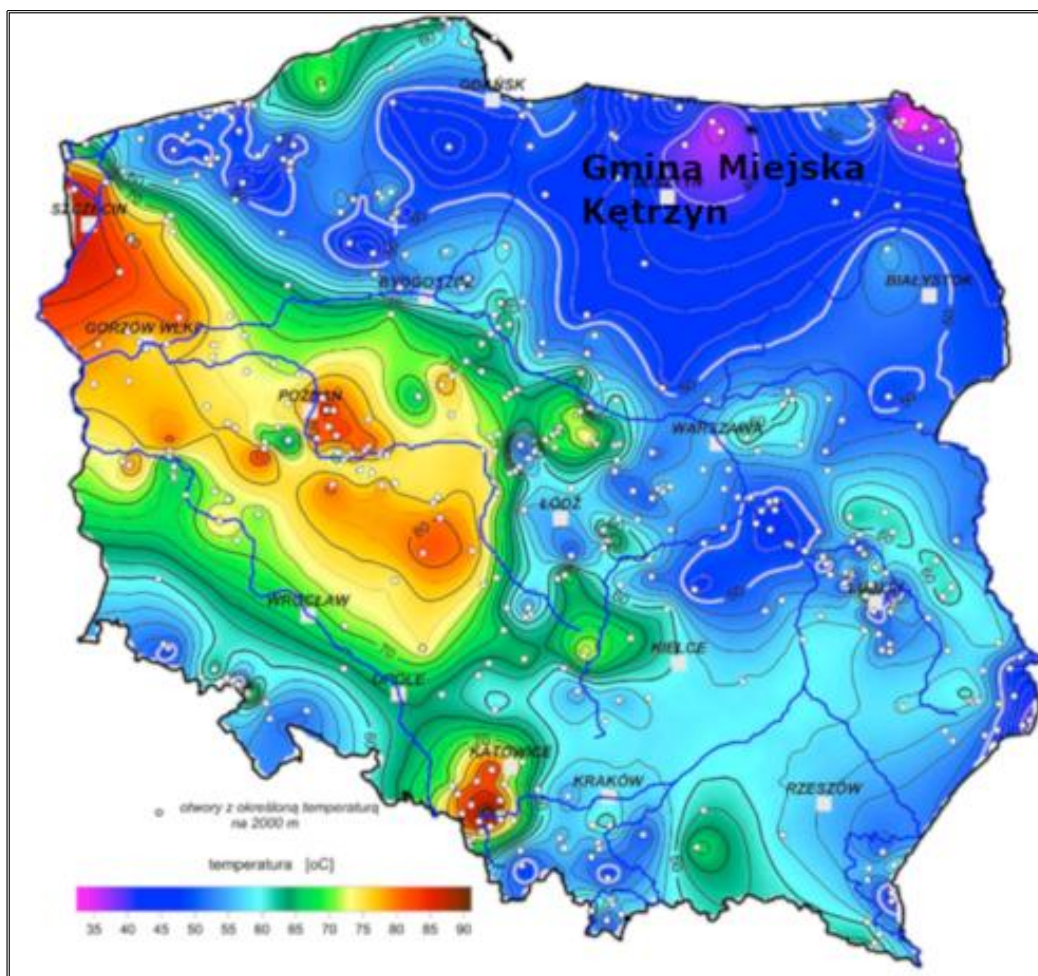
Rysunek 7. Położenie Gminy Miejskiej Kętrzyn na mapie energii wiatru w kWh/m² na wysokości 30 m nad poziomem gruntu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Halina Lorenc, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Opracowanie 2001, Warszawa

Gmina Miejska Kętrzyn leży w strefie chłodniejszej, gdzie temperatura na głębokości 2 000 m p.p.t. wynosi około 40°C. Oznacza to, że w tym rejonie potencjał geotermalny jest niski. Wody o takich parametrach nie nadają się do produkcji energii elektrycznej, jak ma to miejsce w regionach o temperaturach powyżej 80-90°C. Jednak mogą być wykorzystywane w celach grzewczych np. w postaci płytkiej geotermii, tj. pomp ciepła.

Rysunek 8. Położenie Gminy Miejskiej Kętrzyn na mapie temperatury na głębokości 2 000 m p.p.t.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://www.pgi.gov.pl/> (dostęp: 22.08.2025 r.)

Do energii odnawialnej, poza wspomnianą energią wiatru, energią promieniowania słonecznego i energią geotermalną, zalicza się energię wodną oraz energię otrzymywaną z biomasy i biogazu. Na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn występuje niski potencjał energetyczny cieków wodnych do lokalizacji instalacji wykorzystujących energię wody. W związku z powyższym obecnie na tym obszarze nie funkcjonuje żadna mała elektrownia wodna (MEW)⁶³. Biomasa (np. w formie brykietu czy pelletu) może być wykorzystywana przez indywidualnych właścicieli nieruchomości na cele grzewcze. Staje się również możliwością dla tych, którzy posiadają grunty, gdzie ze względu na niską jakość gleb, nie opłaca się uprawiać roślin, ale można je wykorzystać pod uprawy roślin energetycznych, z których powstaje biomasa. Z kolei źródłem biogazu najczęściej są pozostałości z produkcji rolnej lub

⁶³ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029, przyjętego uchwałą nr LIV/398/2022 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 28 kwietnia 2022 r.

z oczyszczalni ścieków. Nie są one jednak wykorzystywane do produkcji biomasy ani biogazu na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn⁶⁴.

Poprawa jakości powietrza jest możliwa poprzez następujące działania:

- ograniczenie stosowania tradycyjnych paliw na rzecz niskoemisyjnych źródeł energii: gazowych, olejowych,
- wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii,
- wykonywanie termomodernizacji budynków,
- wprowadzanie zmian technologicznych w zakładach przemysłowych zmierzających do eliminacji lub ograniczenia emisji szkodliwych gazów i pyłów do atmosfery,
- wprowadzanie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż tras komunikacyjnych oraz w sąsiedztwie obiektów i urządzeń emitujących zanieczyszczenia.

5.1.1.3 Analiza SWOT

Na podstawie analizy klimatu i jakości powietrza, określono mocne i słabe strony Gminy Miejskiej Kętrzyn oraz szanse i zagrożenia płynące z jej otoczenia mające wpływ na klimat i jakość powietrza.

Tabela 6. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza

Mocne strony	Słabe strony
— funkcjonowanie programu „Czyste Powietrze”, — opracowany i wdrażany Program Gospodarki Niskoemisyjnej i Założenia do planu do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwo gazowe, — dostęp do sieci ciepłowniczej na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn.	— na obszarze Gminy Miejskiej Kętrzyn, stwierdzono przekroczenie celu długoterminowego ozonu (kryterium ochrona zdrowia i ochrona roślin), — indywidualne źródła ciepła, wykorzystujące paliwa stałe o niekorzystnych parametrach, — obecność trzech dróg wojewódzkich (nr 592, 591 i 594) skutkuje dużym ruchem samochodowym, w tym ciężarowym, generującym zanieczyszczenia powietrza.
Szanse	Zagrożenia
— rozwój nowych możliwości korzystania z odnawialnych źródeł energii, — rosnące zainteresowanie wśród mieszkańców wykorzystaniem OZE, — moda na ekologiczny styl życia, — kampanie mające na celu uświadamianie istoty troski o środowisko, — wspieranie gospodarki niskoemisyjnej, — rozwój państwowego monitoringu środowiska,	— niedostateczna świadomość ekologiczna społeczeństwa, — wysokie koszty inwestycji w odnawialne źródła energii, — wzrost liczby pojazdów na drogach publicznych, — zjawisko spalania odpadów w indywidualnych kotłowniach przez mieszkańców,

⁶⁴ Aktualizacja projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Miejskiej Kętrzyn do 2038 roku przejęta uchwałą nr LXXII/533/2023 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 27 kwietnia 2023 r

— dostęp do programów dofinansowania, — lokalny monitoring jakości powietrza, — inwestycje w miejską zieleń i pasy izolacyjne	— zjawisko transgranicznego rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń pogarszających lokalną jakość powietrza.
---	--

Źródło: Opracowanie własne

5.1.2. Zagrożenia hałasem

Hałas to zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego, które charakteryzuje się szerokim zakresem występowania oraz różnorodnością źródeł. Obejmuje on dźwięki mieszczące się w zakresie częstotliwości od 16 Hz do 16 000 Hz. Potencjalnym źródłem emisji hałasu na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn są drogi wojewódzkie nr 592, 591 i 594 oraz linia kolejowa nr 38 relacji Białystok – Głomno (– Bagrationowsk),

Hałas wpływa negatywnie na zdrowie ludzi i jakość ich życia, a także szkodzi zwierzętom. Długotrwałe narażenie na jego działanie może prowadzić m.in. do poważnych problemów ze snem, zwiększać ryzyko choroby niedokrwiennej serca, pogarszać zdolność koncentracji oraz wywoływać uczucie rozdrażnienia.

Ochrona przed hałasem obejmuje określone rodzaje terenów, które zostały wskazane w rozporządzeniu Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 r. dotyczącym dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Są to obszary wyodrębnione ze względu na sposób ich użytkowania i pełnione funkcje, takie jak tereny mieszkalne, rekreacyjne czy obszary szpitalne. Redukcja emisji hałasu może być osiągnięta poprzez stosowanie rozwiązań technicznych, technologicznych lub organizacyjnych ograniczających jego natężenie. Ważnym narzędziem w tym zakresie są również zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczące właściwej lokalizacji obiektów przemysłowych, zachowania odpowiednich odległości między zabudową a źródłami hałasu oraz zastosowania barier dźwiękochłonnych. Istotną rolę odgrywa również stały monitoring poziomu hałasu, który pozwala na ocenę sytuacji i podejmowanie odpowiednich działań zaradczych.

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu określonych wskaźnikami oraz z uwzględnieniem pozostałych danych, w szczególności demograficznych oraz dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu. Oceny stanu akustycznego środowiska dokonuje się obowiązkowo co 5 lat dla:

- aglomeracji o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy,
- głównych dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 milionów pojazdów w ciągu roku tj. ok. 8 200 poj./dobę,
- głównych linii kolejowych, po których rocznie przejeżdża ponad 30 000 pociągów,
- głównych portów lotniczych, na których odbywa się powyżej 50 000 operacji rocznie.

Standardy dotyczące klimatu akustycznego określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 poz. 112). W rozporządzeniu zawarte są dopuszczalne poziomy hałasu dla poszczególnych rodzajów źródeł (dróg i linii kolejowych, linii elektroenergetycznych, startów, przelotów i lądowań statków powietrznych oraz pozostałych obiektów i grup źródeł hałasu), w odniesieniu do rodzaju terenów wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje.

Tabela 7. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ²⁾ c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ²⁾ d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ³⁾	68	60	55	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Tabela 8. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
		Starty, lądowania i przeloty statków powietrznych		Linie elektroenergetyczne	
		$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali, domów opieki społecznej c) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ¹⁾	55	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ¹⁾ c) Tereny mieszkaniowo-usługowe d) Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	60	50	50	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Tabela 9. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	70	65	55	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Tabela 10. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez straty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długotrwały średni poziom dźwięku A w dB			
		Starty, lądowania i przeloty statków powietrznych		Linie elektroenergetyczne	
		L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali, domów opieki społecznej c) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży	55	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe c) Tereny mieszkaniowo-usługowe d) Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ¹⁾	60	50	50	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Monitoring klimatu akustycznego realizowany jest zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r., uwzględniającą wymogi dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/49/WE. Celem podsystemu monitoringu klimatu akustycznego jest gromadzenie, przetwarzanie i rozpowszechnianie informacji o stanie akustycznym środowiska. Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Działania te prowadzone są zarówno dla terenów objętych obowiązkiem sporządzania map strategicznych, jak i terenów pozostałych, na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu lub innych metod oceny poziomu hałasu. Wyniki pomiarów hałasu w środowisku gromadzone są w systemie informatycznym Inspekcji Ochrony Środowiska, w bazie danych EHAŁAS. Dane obejmują 4 kategorie źródeł hałasu: droga, linie szynowe, lotnisko oraz instalacje i zakłady przemysłowe.

W ostatnich latach GIOŚ nie prowadził pomiarów monitoringowych hałasu drogowego na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn. Ostatnie pomiary w ramach państwowego monitoringu środowiska w Kętrzynie, GIOŚ wykonał w 2021 roku⁶⁵.

Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie zidentyfikował na terenie miasta Kętrzyn drogi główne o natężeniu ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie. Dla tych odcinków dróg zarządca drogi sporządził w 2022 roku strategiczną mapę hałasu⁶⁶.

Na podstawie Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/2021 wykonanego przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad można odczytać średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich, które przebiegają przez Gminę Miejską Kętrzyn.

Charakterystykę wykonanych pomiarów odcinka drogi wojewódzkiej nr 591, która przebiega przez teren Gminy Miejskiej Kętrzyn, przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 11. Średni dobowy ruch roczny na odcinku drogi wojewódzkiej nr 591 przebiegającej przez teren Gminy Miejskiej Kętrzyn

Numer drogi	Nazwa odcinka	SDRR poj. silnik. ogółem
591	KĘTRZYN /PRZEJŚCIE: DW592 - GR. MIASTA/	10 132

Źródło: <https://www.gov.pl/web/gddkia/generalny-pomiar-ruchu-20202021> (dostęp: 22.08.2025 r.)

Średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich wynosił 4 231 poj./dobę. Oznacza to, że na odcinku drogi wojewódzkiej numer 591 przebiegającej przez teren Gminy Miejskiej Kętrzyn średni dobowy ruch roczny przekroczył wartość średniego dobowego ruchu rocznego na drogach wojewódzkich.

Charakterystykę wykonanych pomiarów odcinków drogi wojewódzkiej nr 592, które przebiegają przez teren Gminy Miejskiej Kętrzyn, przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 12. Średni dobowy ruch roczny na odcinku drogi wojewódzkiej nr 592 przebiegającej przez teren Gminy Miejskiej Kętrzyn

Numer drogi	Nazwa odcinka	SDRR poj. silnik. ogółem
592	DŁUGI LASEK /DW590/ - KĘTRZYN /DW594/	2 250
	KĘTRZYN /PRZEJŚCIE 1: DW594 - DW591/	12 712
	KĘTRZYN /PRZEJŚCIE 2: DW591 - GR. MIASTA/	9 098

Źródło: <https://www.gov.pl/web/gddkia/generalny-pomiar-ruchu-20202021> (dostęp: 22.08.2025 r.)

⁶⁵ Państwowy Monitoring Środowiska/Ekoinfonet

⁶⁶ Państwowy Monitoring Środowiska/Ekoinfonet

Średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich wynosił 4 231 poj./dobę. Oznacza to, że na odcinkach drogi wojewódzkiej numer 592 (KĘTRZYN /PRZEJŚCIE 1: DW594 - DW591/ oraz KĘTRZYN /PRZEJŚCIE 2: DW591 - GR. MIASTA/) przebiegających przez teren Gminy Miejskiej Kętrzyn średni dobowy ruch roczny przekroczył wartość średniego dobowego ruchu rocznego na drogach wojewódzkich. Jedynie na odcinku DŁUGI LASEK /DW590/ - KĘTRZYN /DW594/ średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich nie został przekroczony.

Natomiast charakterystykę wykonanych pomiarów dla odcinka drogi wojewódzkiej nr 594, który przebiega przez teren Gminy Miejskiej Kętrzyn, przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 13. Średni dobowy ruch roczny na odcinku drogi wojewódzkiej nr 594 przebiegającej przez teren Gminy Miejskiej Kętrzyn

Numer drogi	Nazwa odcinka	SDRR poj. silnik. ogółem
594	KĘTRZYN /PRZEJŚCIE: GR. MIASTA - DW592/	4 880

Źródło: <https://www.gov.pl/web/gddkia/generalny-pomiar-ruchu-20202021> (dostęp: 22.08.2025 r.)

Średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich wynosił 4 231 poj./dobę. Oznacza to, że na odcinku drogi wojewódzkiej numer 594 przebiegającej przez teren Gminy Miejskiej Kętrzyn średni dobowy ruch roczny przekroczył wartość średniego dobowego ruchu rocznego na drogach wojewódzkich.

Na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn funkcjonuje kilka większych zakładów, mogących powodować hałas przemysłowy w ich otoczeniu. Są to m.in. MTI Furninova Polska Sp. z o.o., MST Sp. z o.o. Sp. k., Signify Poland sp. z o.o. Oddział w Kętrzynie oraz „MAJONEZY” Spółdzielnia Pracy Produkcyjno-Handlowa w Kętrzynie. Ponadto niewielki hałas generują liczne zakłady usługowe, które na tym terenie działają przede wszystkim w budownictwie oraz handlu hurtowym i detalicznym. Stanowią one jednak niewielkie źródło hałasu i nie są mocno uciążliwe dla mieszkańców⁶⁷.

Za 2023 r. dla Gminy Miejskiej Kętrzyn zewidencjonowano w SI Ekoinfonet dane pomiarowe hałasu przemysłowego wykonane w trybie art. 147 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska. Hałas emitowany przez obiekt przemysłowy, mierzony w punktach przy ul. Bałtyckiej i Zbożowej w Kętrzynie był nieodróżnialny od tła. Poziom tła akustycznego przy pomiarze wynosił 39,1 dB dla pory dnia i 37,4 dB dla pory nocy⁶⁸.

Analiza źródeł hałasu oraz natężenia średniego dobowego ruchu pojazdów na odcinkach drogi wojewódzkiej przebiegającej przez teren Gminy Miejskiej Kętrzyn, pozwala zauważyć, że

⁶⁷ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029, przyjętego uchwałą nr LIV/398/2022 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 28 kwietnia 2022 r.

⁶⁸ Państwowy Monitoring Środowiska/Ekoinfonet

źródłem hałasu może być ruch samochodów osobowych, jednak dokładne badania na tym obszarze nie były prowadzone. Natomiast w kwestii hałasu przemysłowego nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnych poziomu hałasu w środowisku.

5.1.2.1 Analiza SWOT

W poniższej tabeli przedstawiono mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia dotyczące obszaru zagrożenia hałasem na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn.

Tabela 14. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem

Mocne strony	Słabe strony
— hałas emitowany przez obiekt przemysłowy, mierzony w punktach przy ul. Bałtyckiej i Zbożowej w Kętrzynie nieodróżnialny od tła, — obecność ścieżek rowerowych.	— funkcjonowanie kilku większych zakładów, mogących powodować hałas przemysłowy w swoim otoczeniu, — brak pomiarów hałasu drogowego na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn, — obecność linii kolejowej, — średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich przebiegających przez teren Gminy Miejskiej Kętrzyn powyżej wartości średniego dobowego ruchu rocznego na wszystkich drogach wojewódzkich.
Szanse	Zagrożenia
— nowe technologie ochrony przed hałasem (ekrany akustyczne, maty antywibracyjne, pasy zieleni, większa izolacyjność akustyczna budynków), — zbieranie danych i prowadzenie własnego monitoringu lokalnego, — budowa nowych ścieżek rowerowych, — modernizacja i remonty nawierzchni dróg.	— rozwój komunikacji, — zły stan techniczny pojazdów, — zakłady przemysłowe stanowiące potencjalne źródło emisji hałasu, — rosnące koszty inwestycji drogowych.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.3 Pola elektromagnetyczne

Pole elektromagnetyczne jest to pole elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz.

W aktualnym stanie prawnym można wyróżnić promieniowanie:

- jonizujące, powstające w wyniku użytkowania substancji promieniotwórczych w energetyce jądrowej, ochronie zdrowia, przemyśle, badaniach naukowych, przed którym ochrona unormowana jest w ustawie z 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe,
- niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne, związane ze zmianami pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez źródła energetyczne i radiokomunikacyjne, przed którym ochronę reguluje ustawa Prawo ochrony środowiska, w dziale VI pod nazwą „Ochrona przed polami elektromagnetycznymi”.

Niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne w postaci pól elektromagnetycznych (PEM) zawsze występowało w środowisku naturalnym. Pochodzi ono od naturalnych źródeł, jakimi są np.: Słońce, Ziemia, zjawiska atmosferyczne. Natomiast sztuczne pola elektromagnetyczne zaczęły pojawiać się w środowisku ponad sto lat temu i były związane z techniczną działalnością człowieka.

Do źródeł promieniowania elektromagnetycznego, które występują na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn, należą m.in.:

- stacje i linie energetyczne,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- urządzenia emitujące pola elektromagnetyczne wykorzystywane w przemyśle, medycynie, policji, straży pożarnej.

Na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn dystrybucją energii elektrycznej zajmuje się ENERGA–OPERATOR S.A., odpowiedzialna za zarządzanie całą infrastrukturą przesyłową i rozdzielczą. Kluczowym elementem systemu jest stacja 110/15 kV GPZ KĘTRZYN, która zasila sieć średniego napięcia, a następnie sieć niskiego napięcia, zapewniając stabilne dostawy energii do odbiorców. Infrastruktura obejmuje 1,2 km linii wysokiego napięcia, a także 60,6 km sieci średniego napięcia. Energia przesyłana jest dalej do stacji transformatorowych 15/0,4 kV, które obniżają parametry napięcia i kierują energię do sieci niskiego napięcia. Ta z kolei ma długość 167,7 km. Dzięki temu systemowi energia elektryczna trafia bezpośrednio do mieszkańców, instytucji publicznych i lokalnych przedsiębiorstw, zapewniając sprawne funkcjonowanie miasta⁶⁹.

Pomiary pól elektromagnetycznych na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn, GIOŚ wykonał w 2023 r. w 2 punktach stałej sieci monitoringu⁷⁰. Wyniki zamieszczono w poniższej tabeli.

⁶⁹ Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miejskiej Kętrzyn do roku 2030 przyjęty uchwałą nr LXXXIII/631/2024 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 21 marca 2024 roku

⁷⁰ Państwowy Monitoring Środowiska/Ekoinfonet

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Tabela 15. Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn

Lp.	Współrzędne geograficzne punktu pomiarowego		Nazwa jednostki terytorialnej, na obszarze której jest zlokalizowany punkt pomiarowy (miejscowość ulica)	Nazwa punktu pomiarowego	Wynik 0,5 godz. pomiaru [V/m]	Niepewność pomiaru [V/m]	Wartość wskaźnika WM_E	Rok wykonania pomiaru
	Długość geograficzna	Szerokość geograficzna						
1.	21.373361	54.078417	Kętrzyn, plac Józefa Piłsudskiego 9	N_2021_D_9	1,2	0,6	0,22	2023
2.	21.372756	54.084767	Kętrzyn, Władysława Jagiełły 1	N_2021_D_10	0,9	0,5	0,14	2023

Źródło: Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2023 w województwie warmińsko-mazurskim.

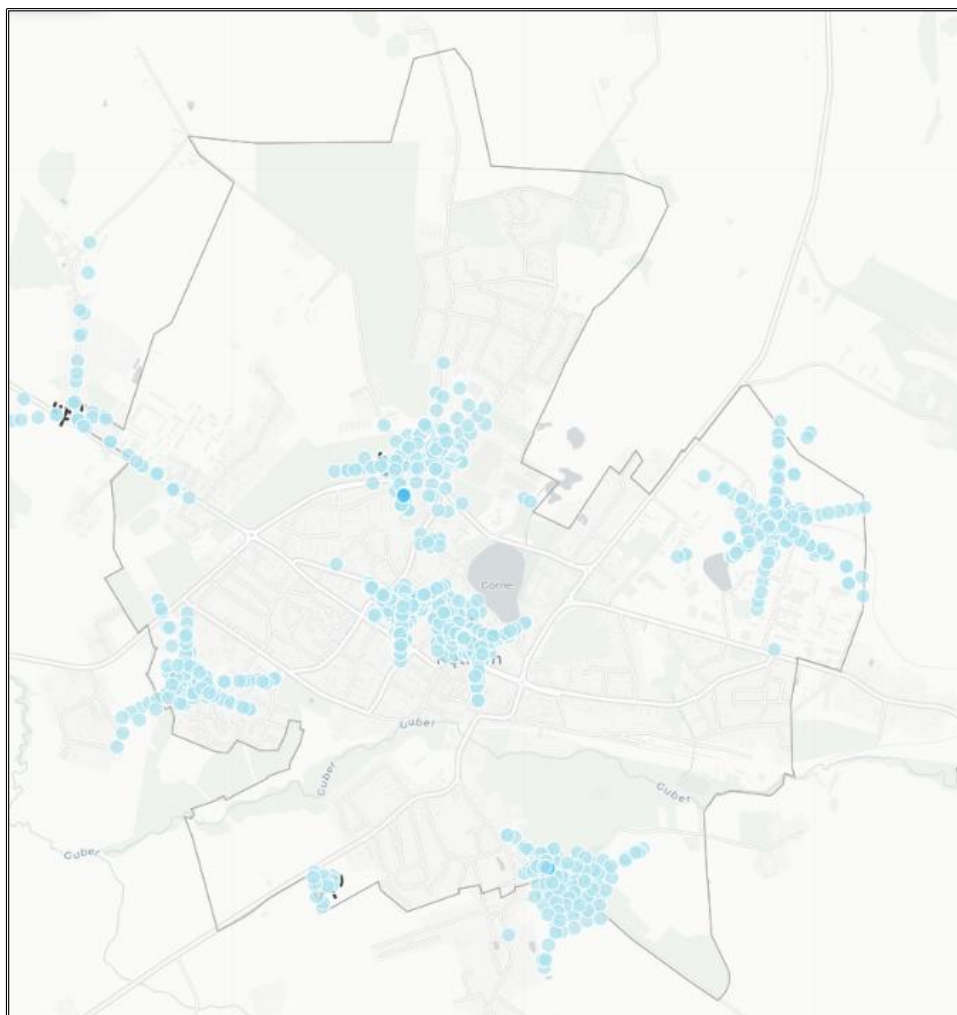
W punktach pomiaru poziom składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w 2023 r. wyniósł odpowiednio:

- 1,2 V/m – Kętrzyn, plac Józefa Piłsudskiego 9,
- 0,9 V/m – Kętrzyn, Władysława Jagiełły 1.

Wówczas poziom dopuszczalny składowej elektrycznej pola w miejscach dostępnych dla ludności zakresu częstotliwości objętych monitoringiem tj. od 80 MHz do 40 GHz wynosił 28 V/m. Oznacza to, że w Kętrzynie nie został przekroczony dopuszczalny poziom.

W lipcu 2021 r. Instytut Łączności – Państwowy Instytut Badawczy uruchomił, ogólnodostępny, bezpłatny System Informacyjny o Instalacjach wytwarzających Promieniowanie Elektromagnetyczne – SI2PEM. Dzięki niemu możliwe jest sprawdzenie poziomu pola elektromagnetycznego w dowolnie wybranych miejscu na terenie całego kraju. System ten oparty jest na danych z dziesiątek tysięcy pomiarów pól elektromagnetycznych wspartych zaawansowanymi modelami matematycznymi.

**Rysunek 9. Lokalizacja stacji bazowych oraz wyników pomiarów PEM
na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn**

Legenda:

- Wyniki pomiarów PEM
< 7 V/m
7-14 V/m
Instalacje
Stacja bazowa

Źródło: <https://si2pem.gov.pl/> (dostęp: 22.08.2025 r.)

Powyższa mapa przedstawia wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych (PEM) na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn wraz z lokalizacją stacji bazowych telefonii komórkowej. Analiza wyników pokazuje, że zdecydowana większość wartości PEM mieści się poniżej 7 V/m, co oznacza poziomy znacznie niższe od dopuszczalnej w Polsce normy wynoszącej 28 V/m. Jedynie pojedyncze pomiary wskazują wartości z przedziału 7-14 V/m, które również nie stanowią zagrożenia dla zdrowia mieszkańców. Dane potwierdzają, że infrastruktura działa w granicach bezpiecznych standardów środowiskowych, a poziom promieniowania elektromagnetycznego w Kętrzynie jest niski i nie powoduje przekroczeń norm ochrony środowiska.

5.1.3.1 Analiza SWOT

Na podstawie analizy pól elektromagnetycznych, określono mocne i słabe strony Gminy Miejskiej Kętrzyn oraz szanse i zagrożenia płynące z jej otoczenia mające wpływ na poziom pól elektromagnetycznych.

Tabela 16. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne

Mocne strony	Słabe strony
— dostęp do danych z SI2PEM, umożliwiający bieżący monitoring poziomu promieniowania, — brak przekroczeń dopuszczalnych norm PEM w dotychczasowych pomiarach.	— obecność linii energetycznych niskiego, średniego i wysokiego napięcia.
Szanse	Zagrożenia
— uwzględnianie infrastruktury technicznej emitującej promieniowanie elektromagnetyczne w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, — modernizacja sieci energetycznych przez operatora, — regulacje prawne dotyczące dopuszczalnych poziomów PEM, — rozbudowa systemu SI2PEM i zwiększenie liczby punktów pomiarowych dla lepszej kontroli środowiska, — edukacja mieszkańców w zakresie wpływu PEM – zwiększenie świadomości i zaufania do systemów monitoringu.	— rozbudowa infrastruktury technicznej emitującej promieniowanie elektromagnetyczne wzdłuż szlaków komunikacyjnych, — wzrastające zapotrzebowanie społeczeństwa na media (radio, telewizję, Internet).

Źródło: Opracowanie własne

5.1.4 Gospodarowanie wodami

5.1.4.1. Charakterystyka wód zlokalizowanych na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn

Gmina Miejska Kętrzyn pod względem hydrograficznym należy do regionu wodnego Łyny i Węgorapy oraz znajduje się w obszarze dorzecza Pregoly.

Przez teren Gminy Miejskiej Kętrzyn przepływa rzeka Guber stanowiąca prawy dopływ rzeki Łyny. Rzeka Guber wypływa na wysokości około 180 m n.p.m. ze źródeł znajdujących się na południowy-zachód od jeziora Guber. Długość przedmiotowego cieków wodnego wynosi 80,2 km, a jej średni spadek około 1,33‰. Rzeka Guber posiada następujące dopływy:

- rzeka Dajna, będąca pierwszym większym lewobrzeżnym dopływem Gubra,
- rzeka Sajna, będąca drugim dopływem Gubra,
- rzeka Liwna, będąca największym prawobrzeżnym dopływem Gubra⁷¹.

⁷¹ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029, przyjętego uchwałą nr LIV/398/2022 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 28 kwietnia 2022 r.

Na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn występuje także Jezioro Kętrzyńskie, które posiada status zbiornika przepływowego. Usytuowane jest pomiędzy Rozlewiskiem Wopławka a rzeką Guber. Zbiornik odbiera wody opadowe od okolicznych kolektorów deszczowych⁷².

5.1.4.2. Jednolite części wód powierzchniowych

Zgodnie z IIaPGW na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn występują zlewnie następujących JCWP:

- RW70001158489 – Guber od Dopływu z Czernik do ujścia;
- RW700009584813 – Guber do Dopływu z Czernik.

Jednolite części wód powierzchniowych (jcwp) badane są w reprezentatywnych punktach pomiarowo-kontrolnych (ppk). W przypadku jcwp rzecznych (jcwp RW), ppk zlokalizowany jest na zamknięciu zlewni jcwp, a wyniki prowadzonych w nim badań odzwierciedlają stan jakości całej jcwp.

Zgodnie z § 14 i 15 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych, co roku wykonywana jest klasyfikacja wskaźników jakości wód badanych w roku poprzednim, a co 3 lata klasyfikacja stanu lub potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jcwp oraz ocena stanu jcwp, na podstawie najbardziej aktualnych wyników badań z ostatnich 6 lat.

⁷² Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029, przyjętego uchwałą nr LIV/398/2022 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 28 kwietnia 2022 r.

Tabela 17. Wyniki oceny badanych w ostatnich latach jednolitych części wód powierzchniowych, których zlewnie położone są na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn

Nazwa ocenianej JCWP	Kod JCWP	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód				STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)	STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)	OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)
		Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)			
Guber od Dopływu z Czernik do ujścia	RW70001158489	2 (2024)	3 (2023)	>2 (2024)	2 (2024)	-	-	-
Guber do Dopływu z Czernik	RW700009584813	2 (2024)	-	>2 (2024)	-	-	-	-

Źródło: GIOŚ, Monitoring wód powierzchniowych

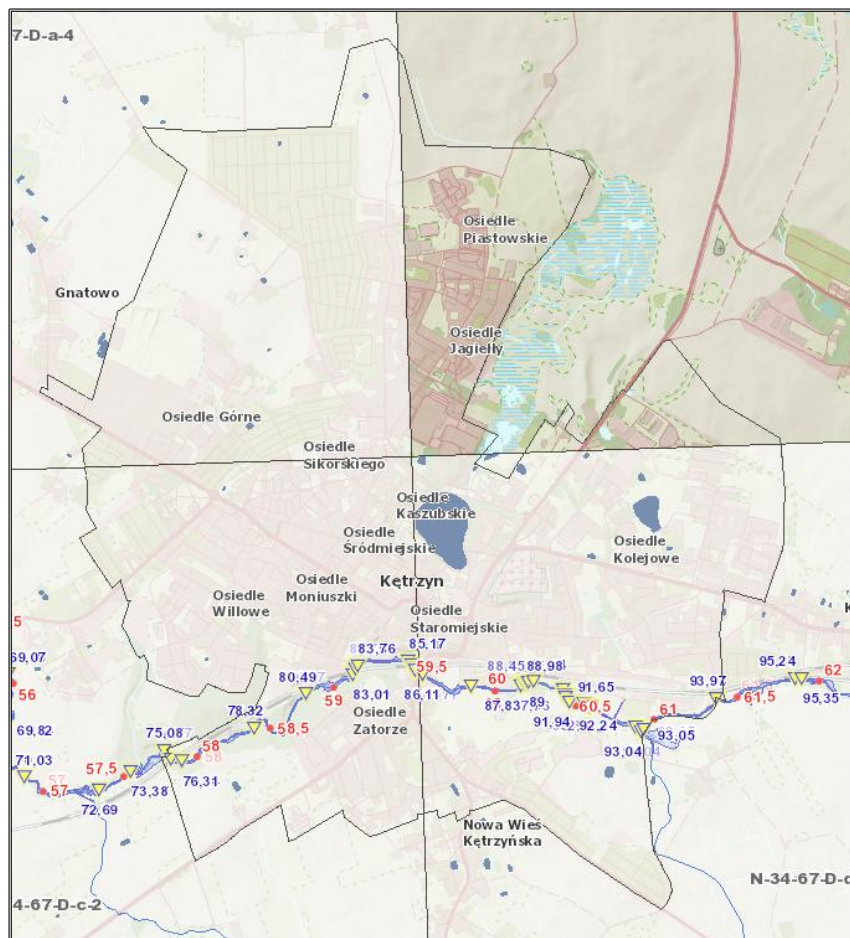
Główny Inspektorat Ochrony Środowiska nie dokonał jeszcze jednoznacznej oceny stanu poszczególnych jednolitych części wód powierzchniowych z uwagi na trwające wciąż badania. Jednak na podstawie klasyfikacji zawartej w powyższej tabeli można określić informacje o jednolitych częściach wód powierzchniowych. Analiza wyników wskazuje, że wody te charakteryzują się dobrym stanem biologicznym i chemicznym. W obu badanych odcinkach wskaźniki biologiczne oraz fizykochemiczne zakwalifikowano do 2 klasy jakości, co oznacza, że ekosystem wodny zachowuje stosunkowo dobre warunki funkcjonowania, a parametry fizykochemiczne, takie jak zawartość tlenu, substancje biogenne czy temperatura, nie przekraczają norm. Pewne problemy zauważono natomiast w zakresie elementów hydromorfologicznych. Dla odcinka Guber od dopływu z Czernik do ujścia uzyskano 3 klasę jakości, co wskazuje na przekształcenia związane z działalnością człowieka. Mogą to być zmiany w strukturze koryta rzeki, regulacja brzegów czy ograniczenie swobodnej migracji organizmów wodnych. Ogólnie można stwierdzić, że rzeka Guber utrzymuje zadowalającą jakość wód, która pozwala na zachowanie jej podstawowych funkcji przyrodniczych i ekologicznych. Największym wyzwaniem pozostaje jednak poprawa stanu hydromorfologicznego, aby przywrócić rzece bardziej naturalny charakter i zwiększyć jej odporność na presję antropogeniczną.

5.1.4.3. Zagrożenie i ryzyko powodziowe

Występowanie zagrożenia powodziowego na danym terenie oznacza możliwość wystąpienia tam zjawiska powodzi. Natomiast ryzyko powodzi oznacza kombinację prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi i prawdopodobieństwa wystąpienia związanych z powodzią potencjalnych negatywnych konsekwencji dla życia i zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego i działalności gospodarczej. Na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn występuje zarówno zagrożenie powodziowe, jak i ryzyko powodziowe związane z obecnością rzeki Guber⁷³.

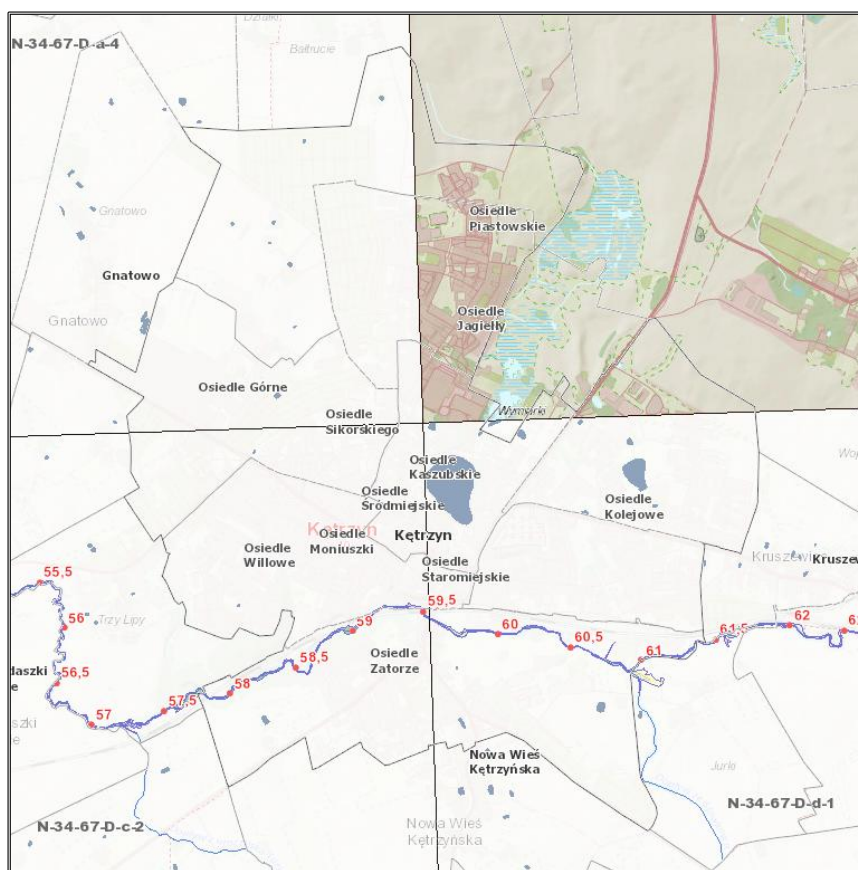
⁷³ <https://wody.isok.gov.pl/hydroportal.html> (dostęp 22.08.2025 r.)

Rysunek 10. Mapa zagrożenia powodziowego w obrębie Gminy Miejskiej Kętrzyn

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmmap=gpmMZP (25.08.2025 r.)

Rysunek 11. Mapa ryzyka powodziowego w obrębie Gminy Miejskiej Kętrzyn

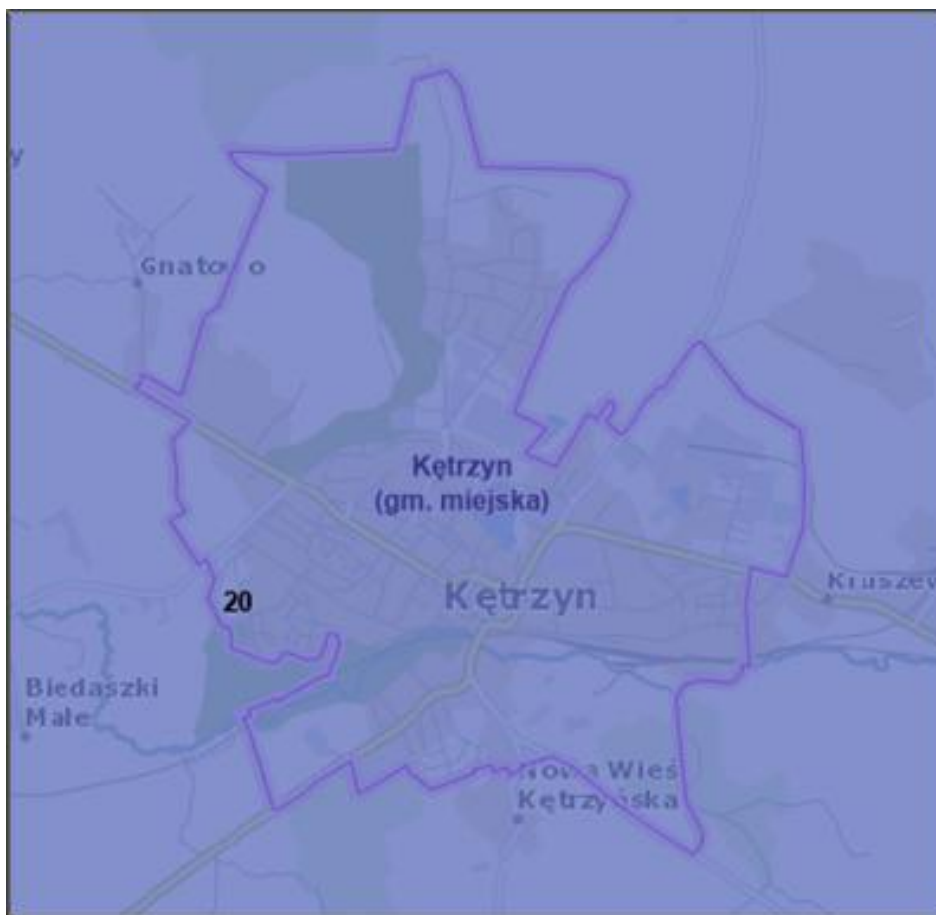
Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gmap=gpMZP (25.08.2025 r.)

5.1.4.4. Jednolite części wód podziemnych

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2025 poz. 960) jednolite części wód podziemnych są jednostkami wydzielonymi dla potrzeb zarządzania wodami, w tym planowania w gospodarowaniu wodami. Dla tych jednostek w kolejnych cyklach planistycznych sporządzane są programy działań, służące osiągnięciu ustalonych dla nich celów środowiskowych.

Według podziału Polski na 174 JCWPd, teren Gminy Miejskiej Kętrzyn leży na obszarze jednolitych części wód podziemnych – JCWPd nr 20 (GW700020), co przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 12. JCWPd na obszarze Gminy Miejskiej Kętrzyn

Źródło: <https://geologia.pgi.gov.pl/> (dostęp: 22.08.2025 r.)

Badania wód podziemnych wykonuje PIG Warszawa. Nie prowadzono badań wód podziemnych w okresie 2022-23 na obszarze Gminy Miejskiej Kętrzyn⁷⁴.

5.1.4.5. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Gmina Miejska Kętrzyn nie jest zlokalizowana na obszarze żadnych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

5.1.4.6. Zagrożenia mogące wpłynąć na jakość wód powierzchniowych i podziemnych

Potencjalne źródła zagrożeń dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn wynikają głównie z działalności człowieka.

Jednym ze źródeł presji na środowisko wodne jest użytkowanie przez mieszkańców zbiorników bezodpływowych (szamb), które opróżniane są przez wyspecjalizowane firmy. W przypadku nieszczelności takich instalacji dochodzi do skażenia gleby oraz wód w otoczeniu

⁷⁴ Państwowy Monitoring Środowiska/Ekoinfonet

posesji, przy czym zanieczyszczenia chemiczne mogą być wchłaniane przez rośliny, a także rozprzestrzeniać się na większe odległości, powodując zanieczyszczenie wód podziemnych.

Kolejnym zagrożeniem dla jakości wód są spływy powierzchniowe, przenoszące związki biogenne (głównie azot i fosfor) pochodzące z działalności rolniczej prowadzonej w pobliskich miejscowościach. Problem ten nasila się wskutek nieprawidłowego przechowywania i stosowania nawozów naturalnych i sztucznych, nadmiernego używania pestycydów oraz niewłaściwego prowadzenia zabiegów agrotechnicznych.

Długotrwałe i intensywne dopływy biogenów do ekosystemów wodnych prowadzą do ich przeżyźnienia, czyli eutrofizacji. Zjawisko to skutkuje między innymi masowym rozwojem glonów i sinic, spadkiem przezroczystości wody, obniżeniem zawartości tlenu, zakwaszeniem, a w konsekwencji śmiercią ryb i innych organizmów wodnych. Prowadzi to do pogorszenia walorów przyrodniczych, użytkowych i rekreacyjnych wód, a w dłuższej perspektywie – do ich degradacji, a nawet całkowitego zaniku wskutek stopniowego zarastania zbiorników. Eutrofizacja jest obecnie jednym z najpoważniejszych zagrożeń dla wód powierzchniowych w Polsce, wynikającym głównie z nadmiernego stosowania nawozów i środków ochrony roślin, które trafiają do wód wraz ze spływami powierzchniowymi.

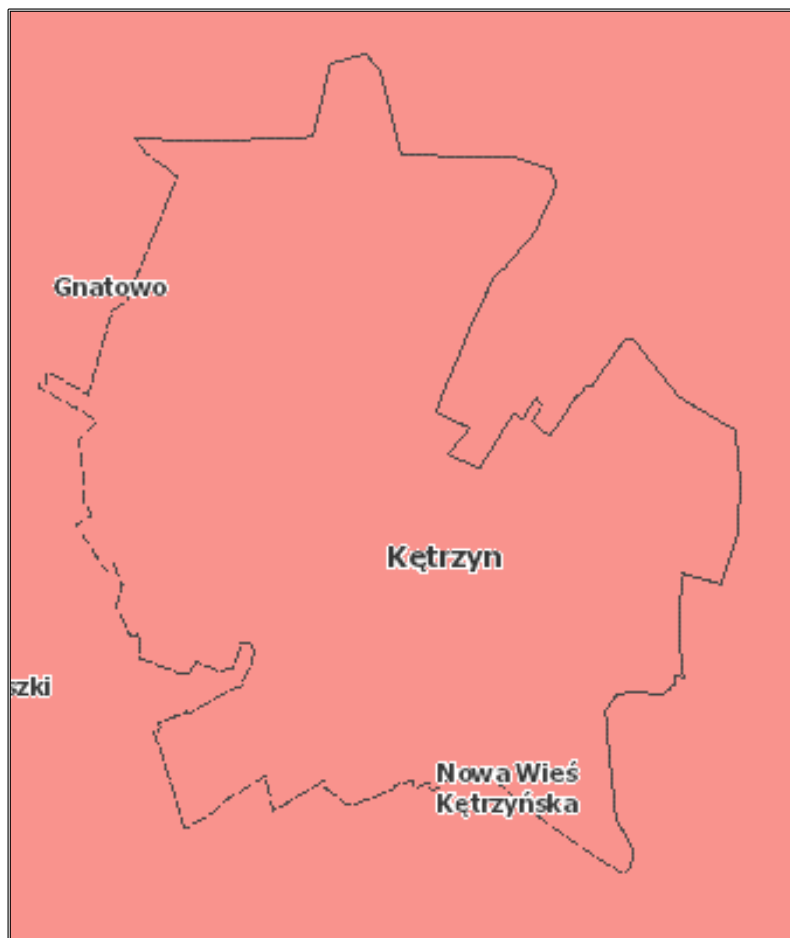
5.1.4.7. Zagrożenie suszą

Suszę na danym terenie opisać można według podziału na:

- suszę atmosferyczną,
- suszę rolniczą na terenach rolnych i leśnych,
- suszę hydrologiczną,
- suszę hydrogeologiczną.

Susza atmosferyczna to zjawisko występujące w okresie, gdy ilość opadów jest znacznie niższa od średnich wartości wieloletnich lub opady są całkowicie nieobecne. Skutkiem takiego niedoboru jest stopniowe zmniejszanie się wilgotności, szczególnie odczuwalne w cieplejszych miesiącach roku, kiedy to wzrasta intensywność parowania oraz ewapotranspiracji, czyli procesu określającego potencjalną szybkość utraty wody z gleby i roślin, przy założeniu nieograniczonej dostępności wody. Taki stan prowadzi do uszczuplania zasobów wodnych w glebie oraz w wodach powierzchniowych. W zależności od warunków przyrodniczych, ich zróżnicowania przestrzennego oraz stopnia wykorzystania wody, susza atmosferyczna może wywołać kolejne formy niedoboru – suszę rolniczą, hydrologiczną, a nawet hydrogeologiczną. Gmina Miejska Kętrzyn należy do terenów ekstremalnie zagrożonych suszą atmosferyczną.

Rysunek 13. Mapa zagrożenia suszą atmosferyczną na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn

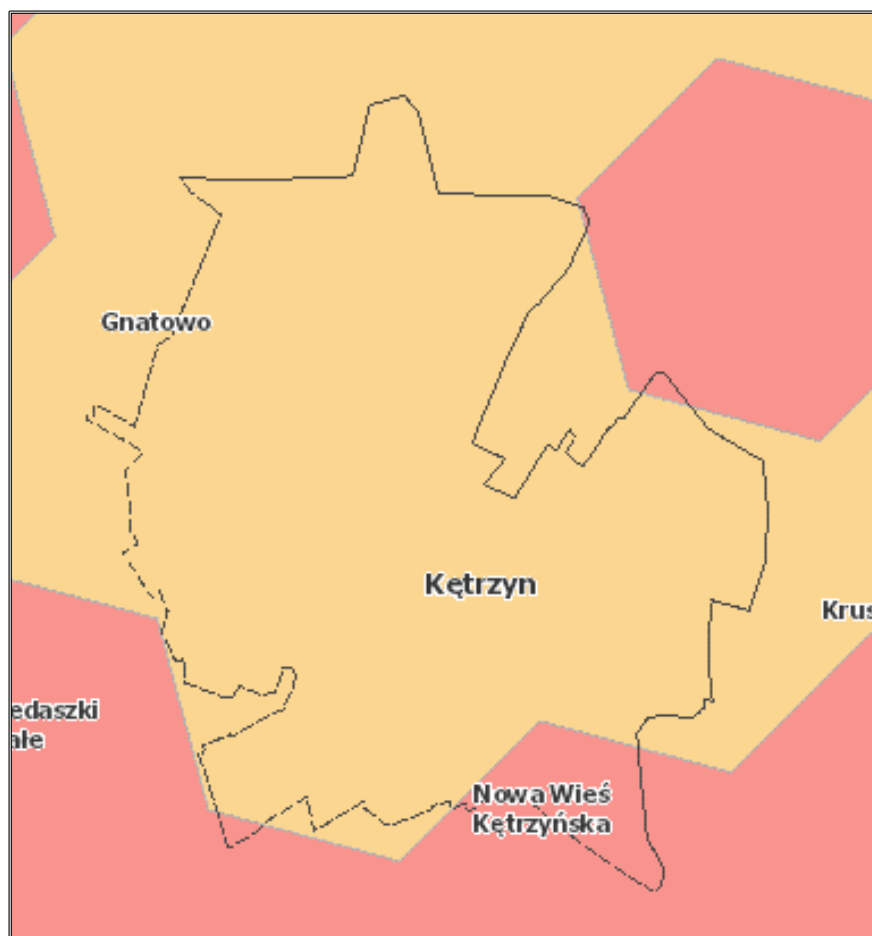
Legenda:

- klasa II - umiarkowanie zagrożone
- klasa III - silnie zagrożone
- klasa IV - ekstremalnie zagrożone

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/> (dostęp: 25.08.2025 r.)

Susza rolnicza, nazywana również suszą glebową, to stan, w którym zawartość wody w glebie jest zbyt niska, aby zapewnić roślinom odpowiednie warunki do wzrostu i prowadzenia efektywnej działalności rolniczej. Jest ona bezpośrednim następstwem przedłużającej się suszy atmosferycznej. Należy jednak podkreślić, że nie każdy okres bez opadów i towarzyszący mu spadek wilgotności gleby oznacza wystąpienie suszy rolniczej. O jej zaistnieniu decyduje pojawienie się oznak stresu wodnego u roślin, takich jak ograniczenie wzrostu, spadek biomasy czy obniżenie plonów. Stopień nasilenia i czas występowania deficytu wodnego w glebie są silnie uzależnione od jej zdolności do zatrzymywania wody. Wpływa to na zróżnicowany charakter zjawiska w zależności od rodzaju gleby i lokalnych warunków przyrodniczych. Susza rolnicza może prowadzić do bezpośrednich strat w naturalnych ekosystemach, jednak jej najbardziej odczuwalne skutki dotyczą rolnictwa i gospodarki leśnej. Większość obszaru Gminy Miejskiej Kętrzyn charakteryzuje się silnym zagrożeniem suszą, jedyne niektóre części terenu są ekstremalnie zagrożone suszą rolniczą.

Rysunek 14. Mapa zagrożenia suszą rolniczą na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn

Legenda:

- klasa II - umiarkowanie zagrożone
- klasa III - silnie zagrożone
- klasa IV - ekstremalnie zagrożone

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/> (dostęp: 25.08.2025 r.)

Susza hydrologiczna to stan, w którym poziom wód powierzchniowych – rzek, jezior czy zbiorników wodnych utrzymuje się poniżej średnich wartości notowanych w długim okresie czasu. Zjawisko to najczęściej rozwija się jako kolejny etap pogarszających się warunków wodnych, następujący po suszy atmosferycznej i rolniczej. Może także wystąpić niezależnie, nawet po ustaniu okresu bezopadowego. Cały obszar Gminy Miejskiej Kętrzyn znajduje się w strefie umiarkowanego zagrożenia suszą hydrologiczną.

Rysunek 15. Mapa zagrożenia suszą hydrologiczną na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn

Legenda:

- klasa I - słabo zagrożone
- klasa II - umiarkowanie zagrożone
- klasa III - silnie zagrożone
- klasa IV - ekstremalnie zagrożone

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/> (dostęp: 25.08.2025 r.)

Susza hydrogeologiczna, znana również jako niżówka hydrogeologiczna, to zjawisko polegające na obniżeniu poziomu zwierciadła wód podziemnych poniżej ustalonych stanów niskich ostrzegawczych. Pierwszymi objawami tego zjawiska są najczęściej wysychanie płytkich studni oraz spadek wydajności ujęć wody. Na podstawie poniższej mapy można zauważyć, że cały obszar Gminy Miejskiej Kętrzyn należy do strefy słabo zagrożonej suszą hydrogeologiczną.

Rysunek 16. Mapa zagrożenia suszą hydrogeologiczną na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn

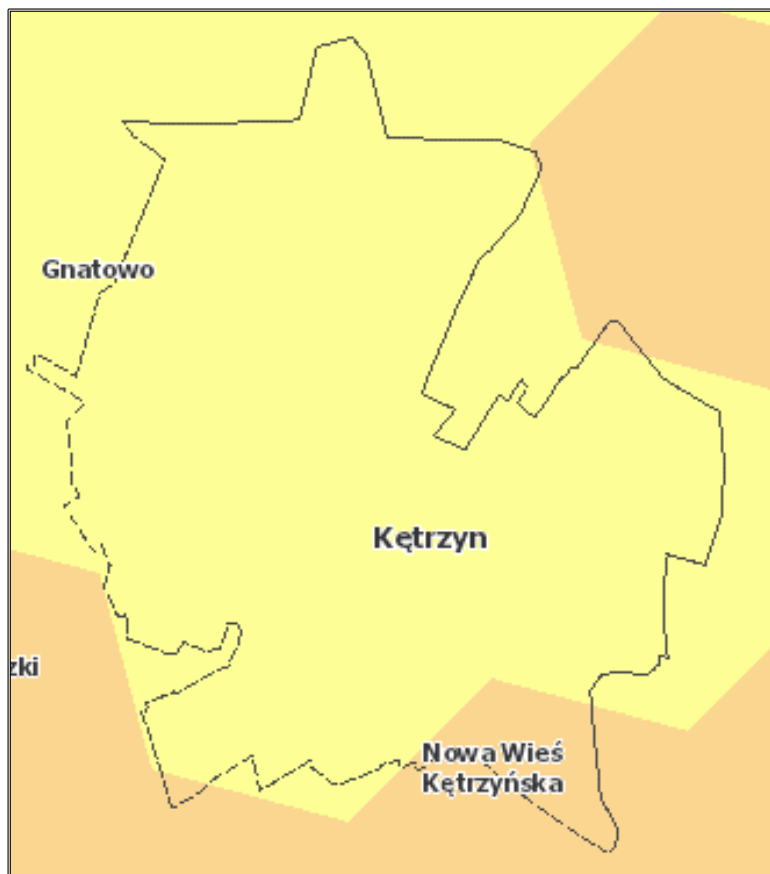
Legenda:

- klasa I - słabo zagrożone
- klasa II - umiarkowanie zagrożone
- klasa III - silnie zagrożone
- klasa IV - ekstremalnie zagrożone

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/> (dostęp: 25.08.2025 r.)

Zestawienie łączne wyników zagrożenia suszą dostarcza istotnych wniosków diagnostycznych z punktu widzenia planowania w gospodarowaniu wodą. Na podstawie poniższej mapy można stwierdzić, że cały większość obszaru Gminy Miejskiej Kętrzyn znajduje się w strefie umiarkowanego zagrożenia suszą. Jedynie pewne części miasta są narażone na silne zagrożenie suszą.

Rysunek 17. Mapa łącznego zagrożenia suszą na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn

Legenda:

- klasa I - słabo zagrożone
- klasa II - umiarkowanie zagrożone
- klasa III - silnie zagrożone
- klasa IV - ekstremalnie zagrożone

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/> (dostęp: 25.08.2025 r.)

Zjawisko suszy prowadzi do intensywnego parowania wody z gleby, co skutkuje jej przesuszeniem i obniżeniem zdolności do podtrzymywania życia roślin. Wysuszenie roślinności zwiększa ryzyko występowania pożarów, zwłaszcza na terenach leśnych i trawiastych, ponieważ sucha biomasa staje się łatwopalna. Dodatkowo, obniżenie poziomu wód gruntowych i powierzchniowych ogranicza dostęp do wody pitnej, co może negatywnie wpłynąć na życie mieszkańców oraz funkcjonowanie lokalnych przedsiębiorstw. W związku z tym konieczne jest wdrażanie kompleksowych działań zarówno zapobiegawczych, jak i adaptacyjnych, które pozwolą ograniczyć skutki suszy dla środowiska naturalnego, gospodarki oraz społeczności lokalnych.

W celu przeciwdziałania skutkom suszy sporządzony został Plan przeciwdziałania skutkom suszy, przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. W Planie tym zawarto „katalog działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy”, co odpowiada brzmieniu art. 184 ust. 2 pkt 4 ustawy – Prawo wodne przed jego nowelizacją.

5.1.4.8 Analiza SWOT

W poniższej tabeli określono mocne i słabe strony Gminy Miejskiej Kętrzyn oraz szanse i zagrożenia płynące z jej otoczenia w zakresie obszaru interwencji: gospodarowanie wodami.

Tabela 18. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarowanie wodami

Mocne strony	Słabe strony
— monitoring wód powierzchniowych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzonego przez GIOŚ, — realizacja inwestycji w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, — obecność naturalnych zasobów wodnych.	— ekstremalne i silne zagrożenie suszą na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn, — zanieczyszczenie środowiska na terenach nieskanalizowanych, — występowanie zagrożenia i ryzyka powodziowego na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn.
Szanse	Zagrożenia
— wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa, — zwiększenie ilości punktów monitoringowych wód, — dofinansowanie na likwidację zbiorników bezodpływowych i budowę przydomowych oczyszczalni ścieków, — możliwość rozbudowy kanalizacji, — pozyskiwanie środków na adaptację do suszy i przeciwdziałanie eutrofizacji.	— działalność rolniczo-gospodarcza stanowiąca ryzyko zanieczyszczeń wód, — zmiany klimatu wpływające na zjawiska występowania susz, bądź gwałtownych deszczy, — postępująca degradacja cieków.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.5 Gospodarka wodno-ściekowa

Obecność sieci wodociągowej na terenie jednostki samorządu terytorialnego podnosi jakość życia mieszkańców poprzez zapewnienie ciągłości dostaw wody spełniającej wszelkie normy sanitarne oraz efektywnego odbioru i oczyszczania ścieków. Wyposażenie obszaru w podstawową infrastrukturę techniczną zwiększa również atrakcyjność dla potencjalnych mieszkańców oraz inwestorów.

5.1.5.1. Infrastruktura wodociągowa

W latach 2020-2024 sieć wodociągowa w Gminie Miejskiej Kętrzyn systematycznie się rozwijała. Długość czynnej sieci zwiększała się w badanych latach, ponieważ w 2020 r. wynosiła 56,1 km, a w 2023 r. osiągnęła 57,4 km i wartość ta utrzymała się również w 2024 r. Świadczy to o stopniowym poszerzaniu zasięgu infrastruktury wodociągowej. Równolegle wzrastała liczba przyłączy wodociągowych prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. W 2020 r. było ich 1979, a w 2024 r. już 2015. Ten przyrost wskazuje na systematyczne podłączanie nowych odbiorców do sieci, co odzwierciedla zwiększanie dostępności sieci wodociągowej dla mieszkańców. Najbardziej pozytywnym zjawiskiem jest spadek liczby awarii sieci wodociągowej. O ile w 2020 r. odnotowano ich aż

54, to w 2024 r. liczba ta zmniejszyła się do 27 (po wzroście do 50 awarii w 2023 r.). Oznacza to dwukrotne ograniczenie awaryjności, co można interpretować jako efekt modernizacji sieci, stosowania lepszych materiałów oraz skuteczniejszej konserwacji infrastruktury. Można więc zauważyć, że w analizowanym okresie sieć wodociągowa w Kętrzynie rozwijała się stopniowo. Jednocześnie zmniejszała się ilość awarii, co ma istotne znaczenie zarówno dla komfortu mieszkańców, jak i dla jakości usług komunalnych.

Tabela 19. Sieć wodociągowa na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2020	2021	2022	2023	2024
Długość czynnej sieci	km	56,1	57,1	57,2	57,4	57,4
Liczba przyłączy wodociągowych prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 979	1 988	1 999	2 008	2 015
Ilość awarii sieci wodociągowej	szt.	54	45	36	50	27

Źródło: Dane Urzędu Miasta Kętrzyn

W latach 2020-2023 stopień zwodociągowania Gminy Miejskiej Kętrzyn wynosił 100%. Oznacza to, że wszystkie budynki mieszkalne zostały podłączone do sieci wodociągowej. Gmina Miejska Kętrzyn w badanym okresie osiągnęła pełne zwodociągowanie, co stanowi ważny element jakości życia mieszkańców, a także dowód na wysoki poziom rozwoju infrastruktury technicznej.

Tabela 20. Stopień zwodociągowania na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Stopień zwodociągowania ⁷⁵	100,00	100,00	100,00	100,00	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/start> (dostęp: 25.08.2025 r.)

Gmina Miejska Kętrzyn korzysta z dwóch stacji uzdatniania wody: ASUW „Wschód” zlokalizowanej w Karolewie oraz SUW „Zachód” w Jeżewie. Dostarczaniem wody do mieszkańców zajmuje się spółka Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o., która należy do grona spółek miejskich Kętrzyna⁷⁶.

Zgodnie z obszarową oceną jakości wody przeprowadzoną przez Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Kętrzynie za rok 2024, woda dostarczana mieszkańcom z wodociągu zbiorowego zaopatrzenia Kętrzyn spełniała wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. We wszystkich próbkach pobranych w 2024 r. parametry mikrobiologiczne i fizykochemiczne odpowiadały obowiązującym normom. Nie odnotowano

⁷⁵ Brak danych za 2024 r. w GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/teryt/tablica> (dostęp: 25.08.2025 r.)

⁷⁶ *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kętrzyna* przyjęte uchwałą nr LXXIV/553/2023 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 29 czerwca 2023 r.

także żadnych zgłoszeń o niepożądanych reakcjach związanych ze spożyciem wody. Oznacza to, że woda była przydatna do spożycia przez ludzi i nie stanowiła zagrożenia dla zdrowia konsumentów korzystających z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn⁷⁷.

5.1.5.2. Infrastruktura kanalizacyjna

W latach 2020-2024 system kanalizacyjny Gminy Miejskiej Kętrzyn rozwijał się w sposób stopniowy i stabilny. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej wzrosła nieznacznie z 68 km w 2020 r. do 69,8 km w 2024 r. Oznacza to, że w ciągu pięciu lat sieć wydłużyła się o niespełna 2 km, co świadczy o systematycznym rozwoju infrastruktury. Równolegle zwiększała się liczba przyłączy kanalizacyjnych prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. W 2020 r. było ich 1 944, natomiast w 2024 r. już 1 980. Oznacza to, że kolejne gospodarstwa domowe zostały podłączone do kanalizacji, co poprawiło dostęp mieszkańców do nowoczesnych usług komunalnych. Awaryjność sieci była niewielka i utrzymywała się na niskim poziomie. Najwięcej awarii odnotowano w 2021 r., kiedy zarejestrowano 7 zdarzeń. W pozostałych latach liczba ta była niższa w 2022, 2023 i 2024 r. odnotowano jedynie po 2 przypadki. Świadczy to o dobrym stanie technicznym sieci oraz skutecznej eksploatacji. Na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn w całym analizowanym okresie funkcjonowało 18 zbiorników bezodpływowych, co wskazuje, że część mieszkańców nadal korzysta z tradycyjnych rozwiązań, niezależnych od sieci kanalizacyjnej. Na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn nikt nie korzysta z przydomowych oczyszczalni ścieków⁷⁸.

Tabela 21. System kanalizacyjny na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2020	2021	2022	2023	2024
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	68,0	69,5	69,5	69,8	69,8
Liczba przyłączy kanalizacyjnych prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 944	1 954	1 963	1 974	1 980
Ilość awarii sieci kanalizacyjnej	szt.	3	7	2	2	2
Ilość zbiorników bezodpływowych	szt.	18	18	18	18	18

Źródło: Dane Urzędu Miasta Kętrzyn

Dane przedstawione w tabeli poniżej pokazują, że w latach 2020-2023 stopień skanalizowania Gminy Miejskiej Kętrzyn utrzymywał się na bardzo wysokim i stabilnym poziomie, ponieważ wynosił 98,20-98,30%. Oznacza to, że zdecydowana większość mieszkańców miała dostęp

⁷⁷ Ocena jakości wody z wodociągu Kętrzyn za 2024 r., 14 lutego 2025 r.

⁷⁸ Dane Urzędu Miasta Kętrzyn

do sieci kanalizacyjnej i mogła z niej korzystać, a jedynie niewielki odsetek korzystał z alternatywnych rozwiązań, takich jak zbiorniki bezodpływowe.

Tabela 22. Stopień skanalizowania na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Stopień skanalizowania ⁷⁹	98,30	98,30	98,20	98,30	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/start> (dostęp: 25.08.2025 r.)
Aglomeracja Kętrzyn została wyznaczona uchwałą nr XXXIII/238/2020 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 30 grudnia 2020 r. Oczyszczalnia ścieków obsługująca aglomerację Kętrzyn znajduje się w miejscowości Trzy Lipy, w granicach administracyjnych miasta Kętrzyn. Za jej funkcjonowanie odpowiada spółka Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o., której siedziba mieści się przy ul. Poznańskiej 6 w Kętrzynie.

Średnie roczne stężenia zanieczyszczeń w ściekach dopływających do oczyszczalni oraz w ściekach oczyszczonych stanowią podstawowe wskaźniki efektywności działania oczyszczalni ścieków. Porównanie tych wartości pozwala ocenić skuteczność usuwania zanieczyszczeń, takich jak związki organiczne, azot czy fosfor, oraz zgodność z obowiązującymi normami środowiskowymi.

Tabela 23. Średnie roczne stężenia zanieczyszczeń w ściekach dopływających do oczyszczalni

Oznaczenie	Jednostka	Wyniki pomiaru
BZT ₅	[mgO ₂ /l]	328,67
ChZT	[mgO ₂ /l]	982,58
zawiesina ogólna	[mg/l]	499,67
azot ogólny	[mg/l]	80,60
fosfor ogólny	[mg/l]	18,40

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Sprawozdania z KPOŚK za rok 2024 - Kętrzyn

Tabela 24. Średnie roczne stężenia zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych z oczyszczalni

Oznaczenie	Jednostka	Wyniki pomiaru
BZT ₅	[mgO ₂ /l]	2,33
ChZT	[mgO ₂ /l]	33,61
zawiesina ogólna	[mg/l]	5,68
azot ogólny	[mg/l]	10,57
fosfor ogólny	[mg/l]	0,61

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Sprawozdania z KPOŚK za rok 2024 - Kętrzyn

⁷⁹ Brak danych za 2024 r. w GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/teryt/tablica> (dostęp: 06.08.2025 r.)

Aglomeracja spełnia wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych.

5.1.5.3 Analiza SWOT

Na podstawie analizy dostępu do infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn określono mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia płynące z otoczenia mające wpływ na gospodarkę wodno-ściekową.

Tabela 25. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa

Mocne strony	Słabe strony
— rosnąca liczba przyłączy do sieci wodociągowej, — kontrola jakości wody do spożycia z wodociągów gminnych, — wysoka efektywność oczyszczania ścieków, — dwie stacje uzdatniania wody, — bardzo wysoki stopień skanalizowania Gminy Miejskiej Kętrzyn, — pełne zwodociągowanie Gminy Miejskiej Kętrzyn, — obecność aglomeracji ściekowej i oczyszczalni ścieków.	— korzystanie przez mieszkańców ze zbiorników bezodpływowych.
Szanse	Zagrożenia
— modernizacja sieci wodociągowej, — budowa oczyszczalni ścieków, — rozbudowa sieci kanalizacyjnej, — pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na rozbudowanie infrastruktury wodno-ściekowej.	— niewłaściwe zagospodarowanie powstałych nieczystości ciekłych przez mieszkańców niemających dostępu sieci kanalizacyjnej, — awarie przestarzałych bezodpływowych zbiorników, — nielegalne zrzuty ścieków do wód powierzchniowych, — niekontrolowany pobór wody podziemnej na potrzeby rolnictwa, często ze studni głębinowych bez pozwoleń wodno-prawnych, — ryzyko susz i zmian klimatu.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.6 Zasoby geologiczne

Rzeźba terenu i budowa geologiczna Gminy Miejskiej Kętrzyn są bezpośrednio związane z działalnością lądolodu z okresu zlodowacenia bałtyckiego. W krajobrazie dominują formy polodowcowe, wodnolodowcowe, rzeczne i organiczne, a dodatkowo występują też przekształcenia antropogeniczne. Największą powierzchnię zajmuje wysoczyzna morenowa falista zbudowana z glin zwałowych. Teren ten jest rozcięty przez dolinę rzeki Guber, co

dodatkowo urozmaica jego ukształtowanie. W północnej i wschodniej części miasta występują równiny torfowe, w środkowej części formy kemowe i sandrowe, a w południowej fragment równiny wodnomorenowej. Wysokości terenu kształtują się w przedziale od ok. 70 do 135 m n.p.m. W okolicach miasta występują m.in. piaski glaukonitowe z wkładkami fosforytów, mułowce i margle (kreda górna), a także ropy i piaski paleogenu i neogenu. Teren ten wyróżnia się urozmaiconą rzeźbą i złożoną budową geologiczną, na którą wpłynęły zarówno procesy glacialne i wodnolodowcowe, jak i procesy holoceniowe oraz zjawiska tektoniczne. To właśnie one odpowiadają za dzisiejszy krajobraz, w którym łączą się formy wysoczyznowe, dolinne, torfowe i antropogeniczne⁸⁰.

Rozmieszczenie głównych utworów przypowierzchniowych występujących na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn przedstawia rysunek poniżej.

Rysunek 18. Mapa utworów przypowierzchniowych na obszarze Gminy Miejskiej Kętrzyn

Legenda:

 Gliny zwałowe, ich zwietrzliny oraz piaski i żwiry lodowcowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL; <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy> (dostęp: 25.08.2025 r.)

⁸⁰ *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kętrzyna* przyjęte uchwałą nr LXXIV/553/2023 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 29 czerwca 2023 r.

Obszary górnicze i złoża kopalin

Według ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2024 poz. 290 ze zm.) obszarem górniczym jest przestrzeń, w granicach której przedsiębiorca jest uprawniony do wydobywania kopaliny, podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów, podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz prowadzenia robót górniczych niezbędnych do wykonywania koncesji.

Zgodnie z MIDAS – System Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych Polski, na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn nie zidentyfikowano złóż kopalin oraz nie występują obszary górnicze.

Osuwiska

Osuwisko jest przemieszczeniem mas ziemnych, powierzchniowej zwietrzliny i mas skalnych podłoża spowodowanym siłami przyrody lub działalnością człowieka. Ruchy masowe ziemi stanowią w niektórych przypadkach zagrożenie dla obiektów budowlanych posadowionych na uruchomionej powierzchni oraz zagrożenie dla życia i zdrowia

Zgodnie z mapą dostępną na stronie Państwowego Instytutu Geologicznego (System Oslony Przeciwośuwiskowej SOPO), na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn zidentyfikowano następujące obszary, na których występują osuwiska:

- 114446 KRO - zsuw (0,15 ha),
- 114447 KRO - zsuw (0,13 ha)
- 114448 KRO - zsuw (0,01 ha),
- 114450 KRO - zsuw (0,05 ha),
- 114487 KRO - zsuw (0,07 ha),
- 114488 KRO - zsuw (0,71 ha),
- 114489 KRO - zsuw (0,6 ha),
- 114490 KRO - zsuw (0,57 ha),
- 114491 KRO - zsuw (0,85 ha),
- 114492 KRO - zsuw (0,11 ha),
- 114493 KRO - zsuw (0,1 ha),
- 114494 KRO - zsuw (1,08 ha),
- 114495 KRO - zsuw (0,08 ha),
- 114496 KRO - zsuw rotacyjny (0,72 ha),
- 114497 KRO - zsuw (0,03 ha),
- 114498 KRO - zsuw (0,29 ha).

Rysunek 19. Mapa występowania osuwisk na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn

Legenda:

osuwiska

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: https://mapa.osuwiska.pgi.gov.pl/gosc/?data_id=dataSource_2-Gosc_6669%3A453622%2CdataSource_2-Gosc_8483-12%3A16351 (dostęp: 25.08.2025 r.)

Ponadto zgodnie z mapą dostępną na stronie Państwowego Instytutu Geologicznego (System Osłony Przeciwośuwiskowej SOPO), na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn zidentyfikowano obszary zagrożone występowaniem naturalnych zagrożeń geologicznych, w tym zagrożeń osuwania się mas ziemnych/skalnych:

- 16339 KRTZ, 16340 KRTZ, 16342 KRTZ, 16344 KRTZ, 16403 KRTZ, 16400 KRTZ, 16351 KRTZ – znajdujące się w sąsiedztwie rzeki Guber;
- 16350 KRTZ – znajdujący się przy u. Cmentarnej;
- 16402 KRTZ – znajdujący się przy ul. Michała Kajki.

5.1.6.1 Analiza SWOT

Na podstawie analizy zasobów geologicznych, określić jakie są mocne i słabe strony Gminy Miejskiej Kętrzyn oraz szanse i zagrożenia płynące z otoczenia mające wpływ na poziom zasoby geologiczne.

Tabela 26. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne

Mocne strony	Słabe strony
— urozmaicona rzeźba terenu i bogata budowa geologiczna.	— brak złóż surowców naturalnych i obszarów górniczych, — występowanie osuwisk oraz obszarów zagrożonych występowaniem osuwisk.
Szanse	Zagrożenia
— pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na ochronę powierzchni ziemi.	— niewystarczające środki finansowe na inwestycję z zakresu ochrony powierzchni ziemi, — presja urbanizacyjna w rejonach zagrożonych osuwiskami.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.7 Gleby

Jakość gleb w istotny sposób wpływa na potencjał jednostek samorządu terytorialnego. Gleby dobrej jakości oznaczają nie tylko zdrowe i wysokie plony, ale także warunkują prawidłowy rozwój człowieka. Wynika to z faktu, że wraz z pożywieniem roślinnym i zwierzęcym dostarczają odpowiedniej ilości wysokokalorycznych składników odżywczych, witamin, substancji mineralnych, niezbędnych do budowy i właściwego funkcjonowania organizmu. Razem z pożywieniem człowiek pobiera składniki korzystne, jak i niekorzystne dla swego rozwoju. Jakość gleb ma wpływ na rozmieszczenie upraw rolniczych, ale zależy ona również od odpowiedniej wilgotności, nawożenia mineralno-organicznego, warunków termicznych oraz opadów atmosferycznych.

Na stan gleb wpływają głównie czynniki pochodzenia antropogenicznego:

- intensywne rolnictwo – stosowanie wysoko wydajnych maszyn, technik uprawy i hodowli, nadmierne wykorzystywanie nawozów mineralnych i środków ochrony roślin, co może prowadzić do degradacji chemicznej gleb (przeciążenie nadmierną ilością substancji chemicznych, w tym metalami ciężkimi, co prowadzi do zakwaszenia, zasolenia, alkalizacji, zmian jakościowych i ilościowych w próchnicy) oraz degradacji fizycznej gleb (utrata określonej masy gleby, zmiany struktury gleby, nadmierne zagęszczenie i niekorzystne zmiany stosunków wodnych, erozja spowodowana niewłaściwym użytkowaniem gruntów),
- działalność zakładów produkcyjno-usługowych – przyczyniająca się głównie do degradacji chemicznej gleb, na skutek emisji szkodliwych substancji do atmosfery, odprowadzania ścieków,
- komunikacja i transport samochodowy – przyczyniający się do zanieczyszczenia gleb położonych w bezpośrednim sąsiedztwie intensywnie użytkowanych szlaków komunikacyjnych (degradacja chemiczna).

Ponadto negatywny wpływ na jakość gleb wywierają: składowanie odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych, wypalanie traw, palenie odpadów na powierzchni ziemi, odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków do środowiska, nieszczelne szamba.

Nasilające się stałe wpływy różnorodnych form działalności rolniczej, usługowej i urbanizacyjnej przyczyniają się do znacznych zmian w naturalnych warunkach glebowych. Zmiany te przejawiają się w postaci szeregu form degradacji pokrywy glebowej i prowadzą do wytworzenia gleb o zmienionym profilu i właściwościach fizykochemicznych. Procesy degradacji gleb związane są przede wszystkim z:

- rejonami intensywnej produkcji rolnej i hodowlanej,
- intensywnej melioracji gleb,
- rejonami budowy nowych osiedli mieszkaniowych,
- trasami komunikacyjnymi,
- terenami eksploatacji kopalin lub wyrobisk poeksploatacyjnych.

Przekształcenia mechaniczne gleb powodowane są przez zabudowę terenu, utwardzanie i ucięcie podłoża, zdjęcie pokrywy glebowej lub jej wymieszanie z elementami obcymi (np. gruzem budowlanym) oraz w wyniku formowania wykopów i wyrównań. Ważnym czynnikiem jest emisja zanieczyszczeń powietrza i opad zanieczyszczeń oraz procesy chemicznej degradacji gleb przez niewłaściwie prowadzoną gospodarkę ściekową i odpadową.

Zgodnie z mapą glebowo-rolniczą, udostępnioną w Atlasie Warmii i Mazur, większość gleb w granicach Gminy Miejskiej Kętrzyn nie została sklasyfikowana, z wyjątkiem pojedynczych fragmentów miasta. W miejscach objętych klasyfikacją przeważają gleby brunatne właściwe podścielone lekką gliną. Mniejszy udział mają czarne ziemie. Są to gleby o wysokiej wartości użytkowej, z przewagą kompleksu pszennego dobrego. Wśród gruntów rolnych dominują tereny zaliczane do klasy III bonitacyjnej. Na obszarach obniżen oraz w rejonie użytków zielonych (łąk i pastwisk) występują rozproszone gleby torfowo-mułowe o charakterze organogenicznym. Z kolei na terenach już zagospodarowanych dominują hortisole, obejmujące gleby ogrodowe (m.in. ogrody działkowe), a także gleby terenów przemysłowych lub obszary całkowicie pozbawione pokrywy glebowej w wyniku silnych przekształceń antropogenicznych⁸¹.

⁸¹ *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kętrzyna* przyjęte uchwałą nr LXXIV/553/2023 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 29 czerwca 2023 r.

Badania monitoringowe gleb

Monitoring chemizmu gleb gruntów ornych Polski w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzi Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach – Państwowy Instytut Badawczy na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Celem programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym. Obowiązek prowadzenia badań wynika z zapisów krajowych aktów prawnych m.in. ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647).

Na obszarze Gminy Miejskiej Kętrzyn nie jest zlokalizowany żaden stały punkt pomiarowo-kontrolny, zatem nie jest ona objęta monitoringiem chemizmu gleb ornych realizowanych w ramach obowiązującego Państwowego Monitoringu Środowiska.

Na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn zidentyfikowano obszar historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi. W przeszłości występowały tam różnorodne substancje niebezpieczne takie jak benzo(a)piren, benzo(ghi)perylen czy dibenzo(a,h)antracen, które mają właściwości rakotwórcze i mutagenne. Stwierdzono również obecność związków ropopochodnych, trichloroetenu oraz ftalanów, a także metali ciężkich – ołowiu, chromu, cynku, miedzi, niklu i cyny – oraz związków cyjankowych. Tak zróżnicowany zestaw zanieczyszczeń mógł powodować poważne zagrożenie dla środowiska, w tym dla jakości gleb i wód gruntowych, a także stanowić ryzyko dla zdrowia mieszkańców. Obecnie teren ten posiada status obszaru, na którym zakończono proces remediacji, co oznacza, że przeprowadzono działania mające na celu usunięcie lub ograniczenie zanieczyszczeń do poziomu bezpiecznego dla środowiska i ludzi⁸².

⁸² <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 25.08.2025 r.)

Rysunek 20. Historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 25.08.2025 r.)

5.1.7.1 Analiza SWOT

W poniższej tabeli przedstawiono mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia w ramach obszaru interwencji: Gleby.

Tabela 27. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Gleby

Mocne strony	Słabe strony
- występowanie gleb o wysokiej wartości użytkowej, - obszar historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi został oczyszczony i doprowadzony do stanu bezpiecznego dla ludzi i środowiska.	- brak stałego monitoringu jakości gleb, - występowanie historycznych zanieczyszczeń gleb.
Szanse	Zagrożenia
- wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa, - popularyzacja działań ekologicznych, - restrykcyjne normy środowiskowe dla zakładów i przedsiębiorców, oraz rolników wpływające na zapobieganie skażeniu gleb, - włączenie obszaru do sieci monitoringu chemizmu gleb.	- postępująca urbanizacja i fragmentacja terenu, - zagrożenie jakości gleb z uwagi na działalność rolniczą (degradacja chemiczna i biologiczna), - większa częstotliwość susz w wyniku zmian klimatycznych pogłębia problemy gleb, - ryzyko zanieczyszczeń gleb w przypadku niewłaściwej gospodarki ściekowej i odpadowej.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Gospodarka odpadami jest jednym z ważniejszych zadań w kwestii ochrony środowiska. Niewłaściwe postępowanie z odpadami wywiera negatywny wpływ na otaczającą przyrodę, zdrowie ludzi oraz warunki bytowe. Z tego powodu istotne jest prowadzenie racjonalnej gospodarki odpadami oraz ograniczenie ich powstawania.

Na obszarze Gminy Miejskiej Kętrzyn obowiązuje regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Kętrzyna przyjęty uchwałą nr XXVIII/164/16 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 13 października 2016 r. i zmieniony następującymi uchwałami:

- nr XXX/178/16 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 24 listopada 2016 r.;
- nr XLIX/290/18 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 1 marca 2018 r.;
- nr XIV/103/2019 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 11 lipca 2019 r.;
- nr XIX/143/2019 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 21 listopada 2019 r.;
- nr LII/389/2022 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 31 marca 2022 r.;
- nr LXVI/497/2022 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 29 grudnia 2022 r.;
- nr LXVIII/512/2023 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 26 stycznia 2023 r.

Określa on szczegółowe zasady w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn, głównie poprzez ustalenie:

- wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości,
- rodzajów i minimalnych pojemności pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunki rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymywania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym,
- częstotliwości i sposobów pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego,
- innych wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami,
- obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku,
- wymagań w zakresie utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakaz ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach,
- obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania.

Na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn ważnym elementem systemu gospodarki odpadami jest Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK). Zlokalizowany jest przy

ul. Budowlanej 1 w Kętrzynie, na terenie bazy spółki PGK „Komunalnik”. Punkt działa w trybie całodobowym od poniedziałku do piątku, co zapewnia mieszkańcom wygodny dostęp do miejsca, w którym mogą oddawać odpady wymagające selektywnego zbierania. Mieszkańcy nieruchomości zamieszkałych mogą korzystać z PSZOK bezpłatnie, przekazując różnorodne rodzaje odpadów m.in. papier, metale, tworzywa sztuczne, odpady opakowaniowe wielomateriałowe, szkło oraz bioodpady. Przyjmowane są również odpady bardziej problematyczne, m.in. niebezpieczne, przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, a także odpady powstające w gospodarstwach domowych w wyniku leczenia. PSZOK umożliwia także oddawanie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli, odpadów wielkogabarytowych czy zużytych opon z samochodów osobowych. Ponadto mieszkańcy mogą dostarczać odpady budowlane i rozbiórkowe pochodzące z drobnych prac remontowych, a także tekstylia i odzież. Dzięki funkcjonowaniu tego punktu mieszkańcy mają zapewnioną możliwość legalnego i bezpiecznego pozbywania się odpadów, które nie powinny trafiać do zwykłych pojemników, co przyczynia się do ograniczenia dzikich wysypisk i poprawy stanu środowiska w Gminie Miejskiej Kętrzyn⁸³.

Analiza danych dotyczących ilości odpadów komunalnych odebranych na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn w latach 2022-2024 pokazuje, że w badanym okresie łączna masa odpadów utrzymywała się na wysokim poziomie, z niewielkimi wahaniami w poszczególnych latach. W 2022 r. zebrano 9 035,9300 t odpadów, w 2023 r. nieco mniej – 8 883,9200 t, natomiast w 2024 r. nastąpił ponowny wzrost do 9 428,6700 t. Największy udział w ogólnej masie stanowią niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, które w każdym roku przekraczają 5 000,000 t. Obrazuje to, że mimo systemu selektywnej zbiórki mieszkańcy wciąż w dużej części oddają odpady bez segregacji. W zakresie selektywnie zbieranych frakcji obserwuje się zróżnicowane tendencje. W przypadku papieru i tektury, a także opakowań ze szkła i tworzyw sztucznych, ilości odpadów stopniowo maleją. Znaczącą pozycję zajmują także odpady budowlane i rozbiórkowe. System gospodarki odpadami w Kętrzynie działa stabilnie, jednak jego największą słabością pozostaje wysoki udział odpadów zmieszanych w całości odpadów komunalnych.

Tabela 28. Ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu Gminy Miejskiej Kętrzyn

Kod odpadu	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	2022	2023	2024
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	5,2800	2,4300	220,1030
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	3,0600	1,8400	0,5100
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	913,5400	940,4000	977,9850

⁸³ Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn za rok 2024

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Kod odpadu	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	2022	2023	2024
15 01 07	Opakowania ze szkła	412,0600	375,8600	381,8700
16 01 03	Zużyte opony	-	-	0,4400
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	668,5800	775,8800	605,5900
17 03 80	Odpadowa papa	12,5400	18,6200	17,1800
20 01 01	Papier i tektura	290,5200	289,6400	110,4150
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	1,4500	1,3300	0,9400
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	2,0200	5,1100	2,3500
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	153,1200	120,1700	137,5000
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	820,8200	670,8200	799,2000
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	221,8800	245,2600	246,1600
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	5 225,9200	5 135,00	5 364,5340
20 03 03	Odpady z czyszczenia ulic i placów	-	-	77,9400
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	305,1400	301,5600	374,6300
Łączna masa odebranych odpadów komunalnych w tonach		9 035,9300	8 883,9200	9 428,6700

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn za lata 2022-2024

W latach 2022-2024 w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Kętrzynie zauważalny jest wyraźny wzrost ilości przyjmowanych odpadów. Podczas gdy w 2022 r. zebrano 384,0300 t, w 2023 r. było to już 1 101,61 t, a w 2024 r. aż 1 453,0600 t. Świadczy to o coraz większym zaangażowaniu mieszkańców w korzystanie z PSZOK-u i rosnącej świadomości ekologicznej. Największą część zebranych odpadów stanowią odpady budowlane i rozbiórkowe. Systematycznie rośnie także masa odpadów wielkogabarytowych i biodegradowalnych. W mniejszych ilościach zbierane są odpady problemowe, takie jak zużyte opony, zmieszane odpady opakowaniowe, a także sprzęt elektryczny i elektroniczny. Jednak ich ilości również rosną z roku na rok. PSZOK w Kętrzynie odgrywa więc coraz większą rolę w systemie gospodarki odpadami komunalnymi.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Tabela 29. Ilość odpadów komunalnych zebranych w PSZOK na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn w latach 2022-2024

Kod odpadu	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	2022	2023	2024
13 02 05	Mineralne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe niezawierające związków chlorowcoorganicznych	0,2300	-	0,2500
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	-	-	8,6112
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	12,5000	14,8900	26,8400
15 01 07	Opakowania ze szkła	2,4900	3,8500	8,4100
16 01 03	Zużyte opony	18,5000	18,5500	30,5900
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	-	707,8400	745,3900
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	-	-	91,1400
17 03 80	Odpadowa papa	-	12,6500	225,0300
20 01 01	Papier i tektura	4,3800	6,0900	3,8688
20 01 21	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,1100	0,2300	0,0900
20 01 23	Urządzenia zawierające freony	3,7700	1,9500	4,0300
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,7300	0,2600	0,4700
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,0500	-	0,0200
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,3000	0,0800	0,1200
20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	2,1400	1,3400	1,1200
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	14,7900	22,7000	34,9000
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	193,3400	137,1000	258,9200
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	130,0300	174,0800	225,0300
Łączna masa odebranych odpadów komunalnych w tonach		384,0300	1 101,61	1 453,0600

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn za lata 2022-2024

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy są zobowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej:

- 1) 20% wagowo - za rok 2021;
- 2) 25% wagowo - za rok 2022;
- 3) 35% wagowo - za rok 2023;
- 4) 45% wagowo - za rok 2024;
- 5) 55% wagowo - za rok 2025;
- 6) 56% wagowo - za rok 2026;
- 7) 57% wagowo - za rok 2027;
- 8) 58% wagowo - za rok 2028;
- 9) 59% wagowo - za rok 2029;
- 10) 60% wagowo - za rok 2030;
- 11) 61% wagowo - za rok 2031;
- 12) 62% wagowo - za rok 2032;
- 13) 63% wagowo - za rok 2033;
- 14) 64% wagowo - za rok 2034;
- 15) 65% wagowo - za rok 2035 i za każdy kolejny rok.

Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych oblicza się jako stosunek masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi do masy wytworzonych odpadów komunalnych. Przy obliczaniu poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych nie uwzględnia się innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne.

Gminy są również zobowiązane ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku w badanej gminie:

- do 16 lipca 2013 roku – do nie więcej niż 50% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,
- do 16 lipca 2020 roku oraz w latach następnych – do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Gmina Miejska Kętrzyn, na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia

i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (zmienionego rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych), dokonywała corocznych obliczeń wymaganych poziomów osiągniętych przez Gminę. Osiągnięte poziomy przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 30. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przeznaczonych do składowania w latach 2022-2024

POZIOM	BADANE LATA		
	2022	2023	2024
Wymagany zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska [%] co najwyżej	35,00	35,00	35,00
Osiągnięty przez Gminę Miejską Kętrzyn [%]	11,00	19,40	18,19

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn za lata 2022-2024

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska, dopuszczalny poziom takich odpadów kierowanych na składowiska nie powinien przekraczać 35%. W 2022 r. Gmina Miejska Kętrzyn osiągnęła poziom 11,00%, w 2023 r. 19,40%, a w 2024 r. 18,19%. W każdym z analizowanych lat wartości znajdowały się poniżej określonego limitu, co oznacza, że wymagania zostały spełnione.

Tabela 31. Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w latach 2022-2024

POZIOM	BADANE LATA		
	2022	2023	2024
Wymagany zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska [%] co najmniej	25,00	35,00	45,00
Osiągnięty przez Gminę Miejską Kętrzyn [%]	18,00	19,12	28,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn za lata 2022-2024

Zgodnie z przepisami, w 2022 r. Gmina powinna osiągnąć co najmniej 25% poziomu recyklingu, 35% w 2023 r. i 45% w 2024 r. Niestety, Gmina Miejska Kętrzyn nie spełniła tych wymagań w żadnym z analizowanych lat. W 2022 r. osiągnięto poziom 18%, w 2023 r. 19,12%, a w 2024 r. 28%. Sytuacja ta wskazuje na pewne wyzwania w zakresie systemu selektywnej zbiórki i dalszego zagospodarowania odpadów. Konieczne będzie wdrożenie bardziej

efektywnych rozwiązań, takich jak poprawa selektywnej zbiórki, rozszerzenie dostępności PSZOK oraz działania edukacyjne.

Do gospodarki odpadami zaliczyć należy również kwestie utylizacji azbestu i wyrobów zawierających azbest. Na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn obowiązuje Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2013-2032 – aktualizacja przyjęty uchwałą nr XLI/252/13 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 17 stycznia 2013 r.

Głównymi założeniami dokumentu jest aktywizacja działań związanych z oczyszczeniem terenu Gminy Miejskiej Kętrzyn z azbestu, tj. wyrobów budowlanych zawierających azbest jak również pozostałych wyrobów zawierających azbest.

W poniższej tabeli zostały zaprezentowane dane dotyczące masy wyrobów zawierających azbest zebranej z Gminy Miejskiej Kętrzyn według aktualnych danych znajdujących się w bazie.

Tabela 32. Masa wyrobów azbestowych (kg) zebranych z Gminy Miejskiej Kętrzyn

Zinwentaryzowane	
Razem	256 422
osoby fizyczne	80 357
osoby prawne	176 065
Unieszkodliwione	
Razem	76 672
osoby fizyczne	25 234
osoby prawne	51 438
Pozostałe do unieszkodliwienia	
Razem	179 751
osoby fizyczne	55 123
osoby prawne	124 628

Źródło: <https://bazaazbestowa.gov.pl> (dostęp: 26.08.2025 r.)

Łącznie zinwentaryzowano 256 422 kg wyrobów zawierających azbest, z czego 80 357 kg znajdowały się na posesjach osób fizycznych, a 176 065 kg na posesjach osób prawnych. Do tej pory unieszkodliwiono 76 672 kg azbestu, co stanowi nieco mniej niż jedną trzecią całej ilości zinwentaryzowanej. Pozostała część wyrobów, czyli 179 751 kg, nie została unieszkodliwiona.

5.1.8.1 Analiza SWOT

Poniżej przedstawiono mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia w zakresie obszaru interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.

Tabela 33. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Mocne strony	Słabe strony
— uporządkowany system gospodarki odpadami, — funkcjonowanie PSZOK na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn, — osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przeznaczonych do składowania (2022 r., 2023 r., 2024 r.), — obowiązujący lokalny regulamin utrzymania czystości.	— brak osiągnięcia ustawowych poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia (2022 r., 2023 r., 2024 r.) — wzrost masy odpadów zmieszanych w łącznej masie odebranych odpadów komunalnych.
Szanse	Zagrożenia
— ciągła edukacja i podnoszenie świadomości ekologicznej, — fundusze zewnętrzne na usuwanie wyrobów azbestowych z terenu Gminy Miejskiej Kętrzyn, — wprowadzenie na terenie kraju nowych założeń i wytycznych dotyczących gospodarowania odpadami komunalnymi, — powstawanie nowoczesnych instalacji zajmujących się przetwarzaniem odpadów.	— brak świadomości ekologicznej, — niewłaściwe postępowanie z odpadami przez część właścicieli nieruchomości, — rosnąca ilość odpadów, — rosnące koszty gospodarowania odpadami, — nielegalne wysypiska odpadów.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.9 Zasoby przyrodnicze

Terenami leśnymi stanowiącymi własność Skarbu Państwa znajdującymi się na terenie Miasta Kętrzyn zarządza Nadleśnictwo Srokowo podlegające pod Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Olsztynie.

Powierzchnia lasów i gruntów leśnych na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn zgodnie z danymi GUS na koniec 2024 r. wynosiła 11,48 ha. Natomiast lesistość na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn wynosiła 1,10%. Szczegółowe dane na temat lasów i gruntów leśnych zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bd1.stat.gov.pl/BDL/start> (dostęp: 26.08.2025 r.)

Rysunek 21. Mapa obszarów leśnych na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://www.bdl.lasy.gov.pl> (dostęp: 26.08.2025 r.)

Zadrzewienia i obszary leśne są ważnym czynnikiem retencji i stabilizacji warunków wodnych, zmniejszają zagrożenie powodziowe, łagodzą niedobory wód, chronią gleby przed erozją oraz poprawiają warunki aerosanitarne.

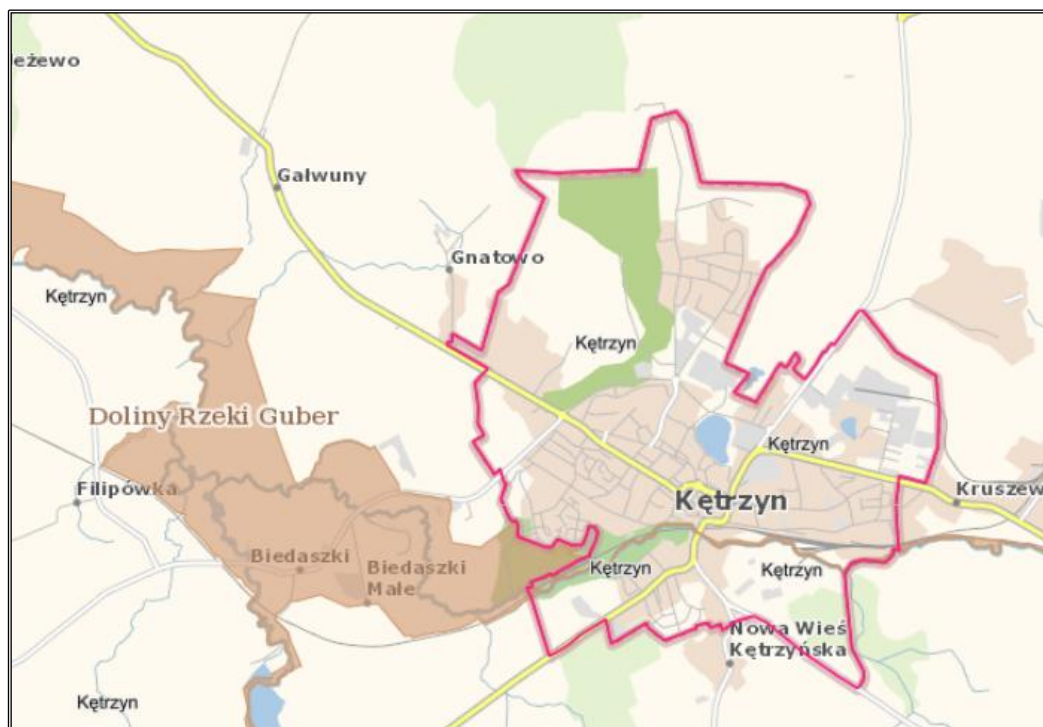
Formami ochrony przyrody w Polsce, w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Na obszarze Gminy Miejskiej Kętrzyn znajdują się:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Guber,
- 8 pomników przyrody.

Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Guber – położony jest w centralno-północnej części województwa warmińsko-mazurskiego oraz zajmuję całkowitą powierzchnię 14 447,99 ha. Został uznany za obszar chronionego krajobrazu rozporządzeniem nr 37 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 12 lipca 2002 r. w sprawie wprowadzenia zakazów dotyczących obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa warmińsko-mazurskiego (Dz. Urz. z 2002 r. Nr 87, poz. 1272). Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest uchwała nr XXXIX/837/18 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 sierpnia 2018 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Guber (Dz. Urz. z 2018 r. poz. 4157). Głównym przedmiotem ochrony jest rzeka Guber, która prowadzi swe wody głównie wśród łąk i pól uprawnych pokrywających ok. 50% powierzchni Obszaru. Tereny te często bywają podmokłe z uwagi na zalęgające tam nieprzepuszczalne dla wody tłuste iły czerwone. Jedynie w północnej i południowej części zlewni występują lasy. Wzdłuż całej rzeki znajdują się ślady bytowania bobrów, dla których jest to dogodne środowisko do życia. Na rzece funkcjonuje kilka elektrowni wodnych. Jest ona bardzo dobrym szlakiem dla zaawansowanych kajakarzy, dla których przyjemnością jest pokonywanie licznych progów wodnych. Południowo wschodnia część Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Guber zasięgiem obejmuje kilka jezior m.in.: Iławki, Forsznit, Mój, a także jezioro Guber odtworzone przed 1945 r. z wcześniej już zarośniętego jeziora. Dziś jest ono użytkiem ekologicznym i siedliskiem wielu gatunków ptaków wodnych.

Rysunek 22. Położenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Guber na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 19.08.2025 r.)

Pomniki przyrody

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2024 poz. 1478 ze zm.) **pomnikami przyrody** są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie.

Zgodnie z wykazem pomników przyrody na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn znajduje się 8 pomników przyrody. Ich opis zaprezentowano w tabeli poniżej.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Tabela 35. Pomniki przyrody na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn

Lp.	Typ pomnika	Rodzaj	Opis pomnika	Lokalizacja	Akt prawny o utworzeniu
1.	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	zieleniec przy ul. Kajki	Rozporządzenie Nr 16 Wojewody Olsztyńskiego z dnia 11 lutego 1991 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 6 poz. 86 z 19.02.1991 r.) ⁸⁴
2.	Wieloobiektowy	Grupa drzew	2 Klony srebrzyste <i>Acer saccharinum</i>	zieleniec przy ZPO "Warmia"; Nadleśnictwo Srokowo	Decyzja Nr OS.III-7141/436/86 Wojewody Olsztyńskiego z dnia 30 grudnia 1986 r. (Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 12 poz. 236 z 31.12.1986 r. Obwieszczenie Wojewody Olsztyńskiego z 31.12.1986 r.)
3.	Jednoobiektowy	Drzewo	Klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i>	m. Kętrzyn, przy placu Grunwaldzkim 1, dz. nr 216/3	Uchwała Nr LV/412/97 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 26 listopada 1997 r. w sprawie uznania drzew rosnących na terenie miasta za pomnik przyrody
4.	Jednoobiektowy	Drzewo	Klon srebrzysty <i>Acer saccharinum</i>	m. Kętrzyn, park miejski przy ul. Szpitalnej, dz. nr 63	Uchwała Nr LV/412/97 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 26 listopada 1997 r. w sprawie uznania drzew rosnących na terenie miasta za pomnik przyrody
5.	Jednoobiektowy	Drzewo	Olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i>	m. Kętrzyn, park miejski przy ul. Kościuszki, dz. nr 63	Uchwała Nr LV/412/97 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 26 listopada 1997 r. w sprawie uznania drzew rosnących na terenie miasta za pomnik przyrody
6.	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	m. Kętrzyn, park miejski przy ul. Szpitalnej, dz. nr 63	Uchwała Nr LV/412/97 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 26 listopada 1997 r. w sprawie uznania drzew rosnących na terenie miasta za pomnik przyrody
7.	Jednoobiektowy	Drzewo	Jarząb szwedzki <i>Sorbus intermedia</i>	m. Kętrzyn, przy ul. Cmentarnej, dz. nr 3	Uchwała Nr LV/412/97 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 26 listopada 1997 r. w sprawie uznania drzew rosnących na terenie miasta za pomnik przyrody
8.	Jednoobiektowy	Drzewo	Jarząb szwedzki <i>Sorbus intermedia</i>	m. Kętrzyn, przy ul. Cmentarnej, dz. nr 3	Uchwała Nr LV/412/97 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 26 listopada 1997 r. w sprawie uznania drzew rosnących na terenie miasta za pomnik przyrody

Źródło: Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029, za lata 2022-2023

⁸⁴ Początkowo grupa 2 drzew - kasztanowiec i dąb, pomnik w tej postaci zniesiono w 1987 r., ale dąb powołano ponownie jako pomnik w 1991 r.

Rysunek 23. Położenie pomników przyrody na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 19.08.2025 r.)

5.1.9.1 Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Zasoby przyrodnicze.

Tabela 36. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Zasoby przyrodnicze

Mocne strony	Słabe strony
— występowanie terenów o dużych walorach przyrodniczych, — występowanie form ochrony przyrody.	— podatność zasobów przyrody na zanieczyszczenia środowiska, — niewielka lesistość Gminy Miejskiej Kętrzyn (1,10% obszaru), — presja urbanizacyjna i turystyczna na obszary chronione.
Szanse	Zagrożenia
— możliwość pozyskania środków unijnych i krajowych na działania ekologiczne,	— dewastacja środowiska, — wciąż zbyt niska świadomość ekologiczna mieszkańców,

— regulacje ogólnokrajowe i międzynarodowe zobowiązujące do podnoszenia jakości środowiska, — wzrastające zainteresowanie zdrowym stylem życia wśród mieszkańców, — wzrost świadomości społeczeństwa na temat istoty ochrony środowiska, — prowadzenie nasadzeń drzew, zabiegów pielęgnacyjnych w lasach.	— niewystarczające środki finansowe na aktywną ochronę przyrody, — zmiany klimatu oraz związane z tym występujące anomalie pogodowe, — rozprzestrzenianie się obcych gatunków flory i fauny, — wzrost natężenia ruchu turystyczno-rekreacyjnego.
---	--

Źródło: Opracowanie własne

5.1.10 Zagrożenia poważnymi awariami

Zagadnienia związane z poważnymi awariami zostały uregulowane przede wszystkim w ustawie Prawo ochrony środowiska (IV „Poważne awarie”). Definicja ustawowa określa poważną awarię jako „zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem” (art. 3, ust. 23).

Zagrożenie wystąpienia poważnej awarii może być związane z transportem substancji niebezpiecznych. W przypadku incydentu z udziałem autocystern, istnieje ryzyko skażenia obszarów znajdujących się w pobliżu trasy przejazdu. W sytuacji większego zagrożenia substancje te mogą przedostać się do wód powierzchniowych lub wnikać w głąb gruntu. Kontrolę nad przewozem drogowym towarów niebezpiecznych sprawuje wojewoda. Szczegółowe przepisy dotyczące przewozu substancji niebezpiecznych zawarte są w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz.U. 2024 poz. 643).

Poważne zagrożenie dla Gminy Miejskiej Kętrzyn stanowić może transport substancji niebezpiecznych w ruchu drogowym i kolejowym. Obecność na jej terenie ważnych szlaków komunikacyjnych stanowi nie tylko potencjał rozwojowy jednostki samorządowej, ale także zwiększa możliwość wystąpienia zagrożeń związanych z transportem substancji niebezpiecznych. Główny ruch samochodowy na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn skupiony jest na drogach wojewódzkich nr 591, 592 oraz 594. Przez teren Gminy Miejskiej Kętrzyn przebiega także linia kolejowa nr 38 relacji Białystok – Głomno (– Bagationowsk) i linia kolejowa nr 259 relacji Kętrzyn-Węgorzewo. W związku, z czym występuje ryzyko awarii podczas transportu kolejowego substancji niebezpiecznych⁸⁵.

⁸⁵ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029, przyjętego uchwałą nr LIV/398/2022 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 28 kwietnia 2022 r.

Zakładem stwarzającym zagrożenie awarią przemysłową jest każdy zakład, na którego terenie znajdują się substancje niebezpieczne, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi lub środowiska. Ze względu na rodzaj i ilość substancji niebezpiecznych zakłady dzielimy, zgodnie z art. 248, ust. 1 u.p.o.ś., na:

- zakłady o zwiększonym ryzyku;
- zakłady o dużym ryzyku.

Na obszarze Gminy Miejskiej Kętrzyn działalność gospodarcza jest głównie związana z handlem hurtowym i detalicznym, naprawą pojazdów samochodowych, włączając motocykle oraz budownictwem oraz z obsługą rynku nieruchomości. Na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn funkcjonuje również kilka większych zakładów przemysłowych na terenie, których z uwagi na rodzaj produkcji, może dojść do awarii przemysłowych skutkujących podjęciem zorganizowanych działań. Są to: MTI Furninova Polska Sp. z o.o., MST Sp. z o.o. Sp. k., Signify Poland sp. z o.o. Oddział w Kętrzynie oraz „MAJONEZY” Spółdzielnia Pracy Produkcyjno-Handlowa w Kętrzynie⁸⁶.

Zgodnie z opublikowanym przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska wykazem zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR) oraz o dużym ryzyku wystąpienia awarii (ZDR) według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. na obszarze Gminy Miejskiej Kętrzyn nie funkcjonują takie zakłady.

W ostatnich latach na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn nie wystąpiły zdarzenia o znamionach poważnej awarii.

Wśród innych zagrożeń, które mogą wystąpić na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn, można wyróżnić: zagrożenia chemiczne (zagrożenie toksycznymi środkami przemysłowymi i innymi substancjami chemicznymi), biologiczne: epidemie, epizootie (plagi zwierzęce), epifitozy (choroby populacji roślinnej) oraz awarie urządzeń infrastruktury technicznej (gazowe, energetyczne).

5.1.10.1 Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami.

⁸⁶ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029, przyjętego uchwałą nr LIV/398/2022 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 28 kwietnia 2022 r.

Tabela 37. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami

Mocne strony	Słabe strony
— brak zakładów ZDR i ZZR na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn.	— przebieg ważnych szlaków drogowych i kolejowych przez teren Gminy Miejskiej Kętrzyn.
Szanse	Zagrożenia
— edukacja społeczeństwa na temat postępowania podczas wystąpienia poważnej awarii, — postęp technologiczny, — zewnętrzne wsparcie finansowe na zakup sprzętu i urządzeń jednostek OSP.	— zdarzenia losowe w zakładach pracy, — awarie podczas transportu przez Gminę Miejską Kętrzyn substancji niebezpiecznych, — postępujące zmiany klimatu, — zbyt mała świadomość pracowników zakładów o potencjalnych skutkach wystąpienia awarii i potrzebie zapobiegania jej wystąpieniu.

Źródło: Opracowanie własne

5.2 Zagadnienia horyzontalne

Zgodnie z wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, w ramach każdego obszaru interwencji należy uwzględnić zagadnienia horyzontalne: adaptację do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, działania edukacyjne oraz monitoring środowiska.

5.2.1 Adaptacja do zmian klimatu

W ciągu ostatnich kilku dekad skutki zmian klimatycznych, takie jak wzrost temperatury oraz zwiększona częstotliwość i intensywność zjawisk ekstremalnych, stają się coraz bardziej wyraźne i trudne do opanowania. Zjawiska te stanowią poważne zagrożenie dla stabilności społecznej i gospodarczego rozwoju wielu krajów, w tym również Polski. Aby zminimalizować ich negatywne skutki, konieczne jest podjęcie działań mających na celu przystosowanie się (adaptację) do przewidywanych zmian klimatycznych. Działania te powinny być realizowane równolegle z wysiłkami mającymi na celu ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, czyli tzw. mitygacją, aby efektywnie zmniejszać ryzyko dalszego pogłębiania się problemów związanych z klimatem.

Dokument „Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA2020) stanowi odpowiedź na wyzwania związane ze zmianami klimatycznymi. Jego głównym celem jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w kontekście zmieniającego się klimatu. Dodatkowo, uruchomiono stronę internetową klimada.mos.gov.pl, na której można znaleźć szczegółowe informacje dotyczące działań adaptacyjnych w odpowiedzi na zmiany klimatyczne.

Zgodnie z dokumentem SPA2020, do najważniejszych negatywnych skutków zmian klimatu w skali regionalnej zalicza się niekorzystne zmiany w warunkach hydrologicznych, wzrost

częstotliwości ekstremalnych zjawisk pogodowych oraz katastrof. Należą do nich m.in. silne wiatry, sporadyczne trąby powietrzne, wyładowania atmosferyczne, ulewne deszcze oraz wydłużenie okresów upalnych.

W obliczu postępujących zmian klimatycznych, istnieje realne ryzyko pojawienia się niekorzystnych skutków, takich jak wichury, ulewy, mrozy czy susze, które mogą prowadzić do poważnych szkód i ograniczeń w środowisku. Gwałtowne i negatywne zjawiska klimatyczne występują coraz częściej, dlatego kluczowe staje się przygotowanie gminy oraz jej infrastruktury na nadchodzące zmiany.

Działania mitygacyjne i adaptacyjne, podejmowane przez samorządy lokalne, są w dużej mierze zależne od inicjatyw międzynarodowych, które wyznaczają kierunki zmian w prawodawstwie krajowym i lokalnym. Jednak Gmina Miejska Kętrzyn ma także możliwość inicjowania i wdrażania własnych rozwiązań w celu skutecznej adaptacji do zmian klimatu.

Gmina Miejska Kętrzyn posiada uprawnienia do kształtowania i tworzenia polityki ekologicznej za pomocą obowiązujących przepisów. Podstawą podejmowania działań proekologicznych w gminach są przepisy m.in.:

- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
- ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

Oprócz obowiązkowych działań wynikających z przepisów prawa, gminy mają możliwość wdrażania dodatkowych inicjatyw, które mogą pozytywnie wpłynąć na środowisko. Przykładowe działania to:

- angażowanie mieszkańców poprzez organizowanie działań edukacyjnych, takich jak warsztaty czy konkursy o tematyce proekologicznej,
- wyodrębnienie środków finansowych w budżecie gminy na realizację projektów klimatyczno-środowiskowych,
- prowadzenie mobilnych punktów odbioru odpadów, np. elektroodpadów, w celu łatwiejszego zbierania i recyklingu,
- prowadzenie bezpłatnych punktów doradztwa energetycznego,
- wykorzystywanie energii odnawialnej do zasilania infrastruktury gminnej, co sprzyja zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych,
- ograniczanie strat ciepła poprzez termomodernizację budynków gminnych, a także modernizację lub wymianę indywidualnych źródeł ciepła.

- zwiększenie powierzchni biologicznie czynnej, co poprawia jakość powietrza i wspiera bioróżnorodność.

Aby dostosować się do zmian klimatu i ograniczyć negatywne skutki związane z ulewnymi deszczami czy roztopami po dużych opadach śniegu, a także w celu zapewnienia ochrony przeciwpowodziowej i przeciwdziałania suszy, konieczne jest zwiększenie pojemności retencyjnej zlewni, na przykład poprzez budowę zbiorników retencyjnych. Ważne jest także regularne utrzymywanie rowów melioracyjnych oraz podejmowanie działań w ramach małej retencji, takich jak budowa niewielkich zbiorników, oczek wodnych, stawów oraz zadrzewianie terenów.

Zadania zaplanowane w Programie Ochrony Środowiska mają na celu zarówno mitygację, jak i adaptację do zmian klimatycznych, a także minimalizowanie ich negatywnych skutków. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń w obszarze efektywności energetycznej, transportu, zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów i ścieków oraz ich efektywne zagospodarowanie, a także zwiększenie zaangażowania społecznego i podnoszenie świadomości ekologicznej, to tylko niektóre z kluczowych działań.

5.2.2 Działania edukacyjne w zakresie ochrony środowiska

Zgodnie z art. 77 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647), kwestie ochrony środowiska są uwzględniane w podstawach programowych kształcenia ogólnego dla wszystkich typów szkół. Obowiązek ten obejmuje również organizatorów kursów zawodowych oraz środki masowego przekazu, które mają na celu kształtowanie pozytywnego stosunku społeczeństwa do ochrony środowiska i popularyzowanie tych zasad w publikacjach i audycjach. Edukacja ekologiczna ma swoje konstytucyjne podstawy w zasadzie zrównoważonego rozwoju (art. 5 Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483) oraz w obowiązku każdego obywatela dbania o stan środowiska i odpowiedzialności za jego pogorszenie, określonej w art. 86 Konstytucji RP.

Na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn organizowane są różnorodne działania edukacyjne, takie jak konkursy ekologiczne, przekazywanie informacji na temat ochrony środowiska, zbiórki i utylizacja odpadów oraz kampanie ekologiczne. Dodatkowo, na stronach internetowych publikowane są treści mające na celu zwiększenie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców. Proponowane działania w zakresie edukacji ekologicznej to:

- kontynuowanie organizacji konkursów oraz warsztatów edukacyjnych w szkołach, aby podnosić świadomość ekologiczną mieszkańców,
- dalsze prowadzenie akcji informacyjnych dotyczących prawidłowego zarządzania odpadami oraz ograniczania ich produkcji,

- tworzenie ścieżek edukacyjnych oraz organizowanie zajęć plenerowych dla dzieci i młodzieży, mających na celu ochronę zasobów przyrodniczych,
- realizowanie kampanii informacyjnych na temat gospodarki niskoemisyjnej, odnawialnych źródeł energii i walki ze smogiem podczas wydarzeń plenerowych,
- promowanie transportu publicznego i rowerowego jako alternatywy dla indywidualnego transportu,
- działania zmierzające do różnicowania rolnictwa w kierunku rolnictwa ekologicznego.

5.2.3 Nadzwyczajne zagrożenia środowiskowe

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska zostały zdefiniowane w art. 104 ust. 2 dawnej ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska jako zagrożenie spowodowane gwałtownym zdarzeniem, które nie jest klęską żywiołową. Takie zagrożenie może prowadzić do znacznych zniszczeń środowiska lub pogorszenia jego stanu, stwarzając powszechne niebezpieczeństwo zarówno dla ludzi, jak i dla środowiska.

Obecnie pojęcie to nie jest definiowane, chociaż powszechnie w środowisku twierdzi się, że zastąpiło je pojęcie poważnej awarii, zdefiniowane w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647). Rozumiane jest jako zdarzenie, np. emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, których dostanie się do środowiska, prowadzi do natychmiastowego powstania zagrożenia życia, zdrowia ludzi lub środowiska, a także powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Jako nadzwyczajne zagrożenie dla środowiska, a także poważną awarię, należy traktować zdarzenia takie jak: pęknięcie i rozszczelnienie instalacji rurociągów transportowych, wybuch, awarię zbiornika, katastrofę autocysterny lub cysterny kolejowej przewożącej substancję niebezpieczną, awarię obiektów hydrotechnicznych, itp.

Kolejnym aktem prawnym, który definiuje pojęcie nadzwyczajnych zagrożeń, jest ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. 2025 poz. 188). Zgodnie z tą ustawą, nadzwyczajne zagrożenie to zdarzenie inne niż pożar lub klęska żywiołowa, wynikające z rozwoju cywilizacyjnego lub naturalnych praw przyrody, stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska. Zapobieganie takim zagrożeniom lub usuwanie ich skutków nie wymaga stosowania nadzwyczajnych środków. W kontekście ochrony przeciwpożarowej, ustawa nakłada obowiązek realizacji działań mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem. Miejskowe zagrożenia obejmują m.in. skażenie obszaru substancjami radioaktywnymi, niebezpiecznymi substancjami chemicznymi, oraz skażenia chemiczne i biologiczne wynikające z katastrof obiektów hydrotechnicznych.

Na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn nie ma dużych zakładów przemysłowych ani usługowych, które należałyby do obiektów o zwiększonym lub dużym ryzyku poważnej awarii przemysłowej. Takie zakłady stosują w produkcji i magazynowaniu substancje, które mogłyby zwiększyć ryzyko wystąpienia poważnej awarii, powodując zagrożenie chemiczne, techniczne czy pożarowe, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2002 r. Nadzwyczajne zagrożenia środowiskowe mogą wystąpić jedynie w przypadku transportu drogowego substancji niebezpiecznych przez teren Gminy Miejskiej Kętrzyn, niewłaściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi oraz magazynowania substancji niebezpiecznych. Istnieje również zagrożenie pożarowe.

Konieczne jest rozwijanie systemów ostrzegania mieszkańców, konserwacja urządzeń infrastruktury energetycznej, modernizacja i budowa infrastruktury uwzględniającej dynamiczne zmiany pogodowe.

5.2.4 Monitoring środowiska

Państwowy monitoring środowiska został powołany ustawą z dnia 20 lipca 1991 roku o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U. 2024 r. poz. 425) w celu zapewnienia wiarygodnych informacji o stanie środowiska. Stanowi on system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz zbierania, analizowania, udostępniania wyników badań i oceny elementów środowiska. Jego celem jest systematyczne informowanie organów administracji i społeczeństwa o:

- jakości elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska określonych przepisami oraz obszarach występowania przekroczeń tych standardów,
- występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian, w tym powiązaniach przyczynowo skutkowych występujących pomiędzy emisjami i stanem elementów przyrodniczych.

Zakres zadań państwowego monitoringu środowiska jest określany w wieloletnich strategicznych programach PMŚ opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzanych przez Ministra Klimatu oraz w wykonawczych programach PMŚ opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Obecnie obowiązujący Strategiczny Program PMŚ na lata 2020-2025 powstał na podstawie art. 4a ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 10 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska i obejmuje zadania wynikające z odrębnych ustaw, zobowiązań międzynarodowych oraz innych potrzeb wynikających ze strategii rozwoju oraz innych programów i dokumentów programowych.

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033” wykorzystuje i będzie wykorzystywał informacje wytworzone

w ramach PMŚ w celu monitorowania skuteczności działań i strategicznego planowania w zakresie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Wyniki monitoringu publikowane są w wydawanych co roku raportach o stanie środowiska w województwie warmińsko-mazurskim oraz w rocznych ocenach jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim.

6. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie

6.1 Kierunki interwencji, cele oraz zadania wynikające z oceny stanu środowiska

Na podstawie diagnozy stanu istniejącego oraz zagrożeń środowiska przyrodniczego Gminy Miejskiej, zachowując spójność z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na szczeblu krajowym, wojewódzkim oraz powiatowym, dla każdego z obszarów interwencji określono kierunki interwencji oraz wyznaczono cele i zadania do realizacji.

W ramach poszczególnych obszarów interwencji wyznaczono cele operacyjne i działania ekologiczne, które zostały zaprezentowane w formie tabelarycznej. Harmonogram rzeczowo-finansowy, zaplanowanych w przedmiotowym dokumencie zadań został przedstawiony, zgodnie z Wytocznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska (MŚ, Warszawa, 2 września 2015 r.)

W ramach obszarów interwencji wyznaczono cele operacyjne i działania ekologiczne. Zaplanowane zadania mają na celu poprawę jakości środowiska na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn. Ich realizacja nie wpłynie negatywnie na obszary chronione. Zarówno na etapie realizacji, jak i eksploatacji planowanej do utworzenia infrastruktury nie będą podejmowane działania, których skutkiem byłoby naruszenie katalogu czynności zabronionych w odniesieniu do poszczególnych form ochrony przyrody, występujących na tym obszarze. Zadania nie wpłyną w sposób znaczący na populacje siedlisk i gatunków chronionych. Realizacja Programu Ochrony Środowiska nie wpłynie negatywnie na realizację celów ochrony obszarów chronionych. Przedsięwzięcia prowadzone będą na terenach głównie zurbanizowanych. Spodziewane są jedynie krótkoterminowe oddziaływania lub uciążliwości związane z prowadzonymi robotami budowlanymi, które ustaną po ich zakończeniu.

Należy zaznaczyć, że podmioty realizujące poszczególne działania powinny każdorazowo rozpatrywać kwestie ich wpływu na środowisko na kolejnych etapach procesu planistycznego i inwestycyjnego, po doprecyzowaniu lokalizacji, rodzaju i zakresu danego przedsięwzięcia, wpisującego się w założenia niniejszego dokumentu.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Tabela 38. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁸⁷	Wartość docelowa				
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	Liczba wymienionych/zmodernizowanych indywidualnych systemów grzewczych [szt.] Źródło: Urząd Miasta Kętrzyn	0	25	Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza Poprawa efektywności energetycznej	Wymiana/modernizacja systemów grzewczych w budynkach gminnych	Gmina Miejska Kętrzyn; Kętrzyńskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	Brak środków finansowych; Nagłe, nieprzewidziane zdarzenia;
		Liczba budynków poddanych termomodernizacji [szt.] Źródło: Urząd Miasta Kętrzyn	0	Wzrost wartości		Termomodernizacja budynków mieszkalnych	Gmina Miejska Kętrzyn; Kętrzyńskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	Wydłużenie inwestycji w czasie; Brak środków finansowych;
		Liczba budynków szkoły poddanych termomodernizacji [szt.] Źródło: Urząd Miast Kętrzyn	0	1		Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 4 w Kętrzynie	Gmina Miejska Kętrzyn	Wydłużenie inwestycji w czasie; Brak środków finansowych;
		Liczba zrealizowanych remontów dachu Ratusza Miejskiego w Kętrzynie [szt.] Źródło: Urząd Miasta Kętrzyn	0	1		Remont dachu Ratusza Miejskiego w Kętrzynie	Gmina Miejska Kętrzyn	Wydłużenie inwestycji w czasie; Brak środków finansowych;

⁸⁷ Dla większości wskaźników wartość bazowa wynosi „0”, a docelowa stanowi odzwierciedlenie zakresu rzeczowego projektu np. kilometry dróg, liczba obiektów.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁸⁷	Wartość docelowa				
		Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.] Źródło: Urząd Miasta Kętrzyn	0	1		Przebudowa i remont Szkoły Podstawowej nr 1 przy ul. Wojska Polskiego 9 w Kętrzynie ⁸⁸	Gmina Miejska Kętrzyn	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;
ZAGROŻENIA HAŁASEM	POPRAWA KLIMATU AKUSTYCZNEGO	Długość wybudowanych dróg [m] Źródło: Urząd Miasta Kętrzyn	0,00	520,00	Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska	Budowa ulicy Targowej - nowe osiedle domków	Gmina Miejska Kętrzyn	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
GOSPODAROWANIE WODAMI	DOBRY STAN WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH	Liczba opracowanych dokumentów planistycznych, w których uwzględniono mapy ryzyka powodziowego, mapy zagrożenia powodziowego oraz tereny zagrożone podtopieniami [szt.] Źródło: Urząd Miasta Kętrzyn	0	Według potrzeb	Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego	Uwzględnianie w dokumentach planistycznych map ryzyka powodziowego, map zagrożenia powodziowego oraz terenów zagrożonych podtopieniami	Gmina Miejska Kętrzyn	Brak środków finansowych; Zmiana uwarunkowań prawnych
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	PROWADZENIE RACJONALNEJ GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ	Długość przebudowanej sieci wodociągowej [m] Źródło: Urząd Miasta Kętrzyn	0	Wzrost wartości	Poprawa infrastruktury wodociągowej	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Sikorskiego	MIEJSKIE WODOCIĄGI I KANALIZACJA Sp. z o.o.	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia

⁸⁸ Zakres obejmuje m.in. zaprojektowanie wymiany stolarki okiennej witrażowej w pomieszczeniu auli budynku, zaprojektowanie wymiany stolarki drzwiowej wewnętrznej i zewnętrznej, zaprojektowanie izolacji przeciwwodnej, przeciwwilgociowej ścian fundamentowych i posadzek najniższej kondygnacji, zaprojektowanie instalacji elektrycznej, teletechnicznej, centralnego ogrzewania, wodnej, kanalizacyjnej całego budynku i dostosowanie jej do aktualnych potrzeb)

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁸⁷	Wartość docelowa				
		Długość wybudowanej sieci wodociągowej [m] Źródło: Urząd Miasta Kętrzyn	0,0	Wzrost wartości		Budowa sieci wodociągowej w ul. Krótkiej	MIEJSKIE WODOCIĄGI I KANALIZACJA Sp. z o.o.	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
		Długość wybudowanej sieci wodociągowej [m] Źródło: Urząd Miasta Kętrzyn	0,0	Wzrost wartości		Budowa sieci wodociągowej w ul. Cukrowniczej	MIEJSKIE WODOCIĄGI I KANALIZACJA Sp. z o.o.	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
		Długość przebudowanej sieci wodociągowej [m] Źródło: Urząd Miasta Kętrzyn	0,0	Wzrost wartości		Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Rataja	MIEJSKIE WODOCIĄGI I KANALIZACJA Sp. z o.o.	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
		Liczba zmodernizowanych węzłów wodociągowych [szt.] Źródło: Urząd Miasta Kętrzyn	0	Wzrost wartości		Modernizacja węzłów wodociągowych na terenie miasta	MIEJSKIE WODOCIĄGI I KANALIZACJA Sp. z o.o.	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
		Liczba zmodernizowanych wież ciśnień [szt.] Źródło: Urząd Miasta Kętrzyn	0	1		Modernizacja wieży ciśnień przy ul. Jagiełły	MIEJSKIE WODOCIĄGI I KANALIZACJA Sp. z o.o.	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
		Liczba przebudowanych urządzeń kanalizacyjnych odprowadzających ścieki oczyszczone z OMB [szt.] Źródło: Urząd Miasta Kętrzyn	0	1	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki ściekowej	Przebudowa urządzenia kanalizacyjnego odprowadzającego ścieki oczyszczone z OMB	MIEJSKIE WODOCIĄGI I KANALIZACJA Sp. z o.o.	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
		Długość przebudowanej sieci kanalizacji sanitarnej [m] Źródło: Urząd Miasta Kętrzyn	0	Wzrost wartości		Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Górna - Rynkowa	MIEJSKIE WODOCIĄGI I KANALIZACJA Sp. z o.o.	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁸⁷	Wartość docelowa				
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	BUDOWA SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI ZGODNEGO Z WYMAGANIAM I KPGO	Ilość odebranych odpadów komunalnych w sposób selektywny [Mg] Źródło: Urząd Miasta Kętrzyn	0	Według potrzeb	Racjonalna gospodarka odpadami	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Gmina Miejska Kętrzyn	Zmiana uwarunkowań prawnych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia
ZASOBY PRZYRODNICZE	ZACHOWANIE WALORÓW I ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH	1. Pojemność obiektów małej retencji [m3] 2. Liczba wybudowanych, przebudowanych i wyremontowanych urządzeń wodnych (w tym obiektów kompleksowych) [szt.] 3. Liczba miast wspartych w zakresie adaptacji do zmian klimatu [szt.] 4. Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu [szt.] 5. Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich [m²] 6. Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej [osoby] 8. Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przed klęskami żywiołowymi związanymi z klimatem (oprócz powodzi lub niekontrolowanych pożarów) [osoby]	1. 0 2. 0 3. 0 4. 0 5. 0 6. 0 7. 0 8. 0	1. 6000 2. 2 3. 1 4. 2 277 5. 0,5369 6. 24 506 7. 24 506 8. 24 506	Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych	Zielono-niebieski Kętrzyn	Gmina Miejska Kętrzyn	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁸⁷	Wartość docelowa				
ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	OCHRONA PRZED POWAŻNYMI AWARIAMI I ZAGROŻENIAMI NATURALNYMI	Liczba zakupionych motopomp pożarniczych [szt.] Źródło: Urząd Miasta Kętrzyn	0	1	Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii	Zakup i dostawa motopomp pożarniczej na potrzeby OSP w Kętrzynie	Gmina Miejska Kętrzyn	Brak środków finansowych; Nagłe, nieprzewidziane zdarzenia

Źródło: Opracowanie własne

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

6.2 Harmonogram zadań wraz z ich finansowaniem

Szacunkowe koszty realizacji zadań własnych oraz zadań monitorowanych Gminy Miejskiej Kętrzyn w każdym roku trwania Programu wraz ze źródłami ich finansowania przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 39. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Wymiana/modernizacja systemów grzewczych w budynkach gminnych	Gmina Miejska Kętrzyn; Kętrzyńskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	130 000,00	130 000,00	130 000,00	130 000,00	130 000,00	-	-	-	650 000,00	Budżet Gminy Miejskiej Kętrzyn
	Termomodernizacja budynków mieszkalnych	Gmina Miejska Kętrzyn; Kętrzyńskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Budżet Gminy Miejskiej Kętrzyn
	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 4 w Kętrzynie	Gmina Miejska Kętrzyn	3 768 398,75	-	-	-	-	-	-	-	3 768 398,75	Budżet Gminy Miejskiej Kętrzyn; FEWiM 2021-2027

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
	Remont dachu Ratusza Miejskiego w Kętrzynie	Gmina Miejska Kętrzyn	615 666,39	-	-	-	-	-	-	-	615 666,39	Budżet Gminy Miejskiej Kętrzyn; Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych
	Przebudowa i remont Szkoły Podstawowej nr 1 przy ul. Wojska Polskiego 9 w Kętrzynie	Gmina Miejska Kętrzyn	8 433 500,00	8 433 500,00	-	-	-	-	-	-	16 867 000,00	Budżet Gminy Miejskiej Kętrzyn; FEWiM 2021-2027
ZAGROŻENIE HAŁASEM	Budowa ulicy Targowej - nowe osiedle domków	Gmina Miejska Kętrzyn	4 602 017,29	-	-	-	-	-	-	-	4 602 017,29	Budżet Gminy Miejskiej Kętrzyn; Fundusz Rozwoju Dróg
GOSPODAROWANIE WODAMI	Uwzględnianie w dokumentach planistycznych map ryzyka powodziowego, map zagrożenia powodziowego oraz terenów zagrożonych podtopieniami	Gmina Miejska Kętrzyn	Działanie w ramach prac administracyjnych Gminy Miejskiej Kętrzyn									Budżet Gminy Miejskiej Kętrzyn

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Sikorskiego ⁸⁹	MIEJSKIE WODOCIĄGI I KANALIZACJA Sp. z o.o.	417 000,00	-	-	-	-	-	-	-	417 000,00	Budżet Gminy Miejskiej Kętrzyn
	Budowa sieci wodociągowej w ul. Krótkiej	MIEJSKIE WODOCIĄGI I KANALIZACJA Sp. z o.o.	140 400,00	-	-	-	-	-	-	-	140 400,00	Budżet Gminy Miejskiej Kętrzyn
	Budowa sieci wodociągowej w ul. Cukrowniczej	MIEJSKIE WODOCIĄGI I KANALIZACJA Sp. z o.o.	260 000,00	-	-	-	-	-	-	-	260 000,00	Budżet Gminy Miejskiej Kętrzyn
	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Rataja	MIEJSKIE WODOCIĄGI I KANALIZACJA Sp. z o.o.	-	92 500,00	-	-	-	-	-	-	92 500,00	Budżet Gminy Miejskiej Kętrzyn
	Modernizacja węzłów wodociągowych na terenie miasta	MIEJSKIE WODOCIĄGI I KANALIZACJA Sp. z o.o.	50 000,00	50 000,00	-	-	-	-	-	-	100 000,00	Budżet Gminy Miejskiej Kętrzyn

⁸⁹ Zadanie rozpocznie się w 2025 r. (koszt w 2025 r.: 417 000,00 zł)

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
	Modernizacja wieży ciśnień przy ul. Jagiełły	MIEJSKIE WODOCIĄGI I KANALIZACJA Sp. z o.o.	40 000,00	-	-	-	-	-	-	-	40 000,00	Budżet Gminy Miejskiej Kętrzyn
	Przebudowa urządzenia kanalizacyjnego odprowadzającego ścieki oczyszczone z OMB	MIEJSKIE WODOCIĄGI I KANALIZACJA Sp. z o.o.	50 000,00	50 000,00	-	-	-	-	-	-	100 000,00	Budżet Gminy Miejskiej Kętrzyn
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Górna - Rynkowa	MIEJSKIE WODOCIĄGI I KANALIZACJA Sp. z o.o.	-	1 060 000,00	-	-	-	-	-	-	1 060 000,00	Budżet Gminy Miejskiej Kętrzyn
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Gmina Miejska Kętrzyn	Zadanie w ramach kosztów bieżących Gminy Miejskiej Kętrzyn									Budżet Gminy Miejskiej Kętrzyn; Mieszkańcy Gminy
ZASOBY PRZYRODNICZE	Zielono-niebieski Kętrzyn	Gmina Miejska Kętrzyn	3 009 136,00	3 009 135,00	3 009 135,00	-	-	-	-	-	9 027 406,00	Budżet Gminy Miejskiej Kętrzyn

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	Zakup i dostawa motopompy pożarniczej na potrzeby OSP w Kętrzynie	Gmina Miejska Kętrzyn	50 000,00	-	-	-	-	-	-	-	50 000,00	Budżet Gminy Miejskiej Kętrzyn; dotacja celowa województwa

Źródło: Opracowanie własne

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Tabela 40. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródła finansowania
1.	OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Prowadzenie systemu monitoringu powietrza oraz kontrola dotrymania standardów emisyjnych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
2.	ZAGROŻENIA HAŁASEM	Prowadzenie monitoringu poziomu hałasu w środowisku	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
3.	POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	Prowadzenie monitoring natężenia pól elektromagnetycznych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
4.	GOSPODAROWANIE WODAMI	Prowadzenie monitoringu jakości wód powierzchniowych i podziemnych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
5.	GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Kontrola pozwoleń wodno-prawnych	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Środki własne jednostek realizujących
6.	ZASOBY GEOLOGICZNE	Kontrola i ograniczenie nielegalnej eksploatacji kopalin	Okręgowy Urząd Górniczy (OUG)	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, Środki własne OUG
7.	GLEBY	Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb, zwłaszcza środkami ochrony roślin i metalami ciężkimi	Urząd Marszałkowski, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza, Właściciele gospodarstw rolnych	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Środki własne jednostek realizujących
8.	GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Prowadzenie i monitorowanie bazy danych azbestu i PCB	Urząd Marszałkowski	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, fundusze zewnętrzne
9.	ZASOBY PRZYRODNICZE	Monitorowanie i kontrolowanie podmiotów korzystających ze środowiska	GIOŚ, RDOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
10.	ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	Prowadzenie kontroli na terenach zakładów przemysłowych	GIOŚ, Powiatowa Państwowa Straż Pożarna	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ

Źródło: Opracowanie własne

6.3 Instrumenty realizacji programu

Realizacja zagadnień ochrony środowiska przyrodniczego w polskim porządku prawnym opiera się na bogatym zasobie aktów prawnych regulujących tę materię, wśród których kluczowymi są: prawo ochrony środowiska, prawo wodne, ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym, ustawa o ochronie przyrody, ustawa o odpadach, prawo geologiczne i górnicze oraz prawo budowlane.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033 będzie realizowany w oparciu o instrumenty, które można podzielić na prawne, finansowe, społeczne i strukturalne.

Do instrumentów prawnych zalicza się przede wszystkim wydawane decyzje i pozwolenia. Do kompetencji Burmistrza należy m.in. wydawanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego czy decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Działania przewidziane do realizacji w ramach przedmiotowego Programu mogą wymagać również uzyskania innych decyzji lub pozwoleń, np. pozwolenia na budowę, które wydaje starosta czy pozwolenia wodnoprawnego, które w zależności od rodzaju inwestycji wydaje: dyrektor zarządu zlewni Wód Polskich, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Wód Polskich lub minister właściwy do spraw gospodarki wodnej.

Do instrumentów finansowych, poza opłatami i administracyjnymi karami pieniężnymi, należy zaliczyć środki finansowe na realizację poszczególnych działań określonych w Programie. Planowane działania będą wdrażane z wykorzystaniem środków własnych gminy (w ramach budżetu Gminy Miejskiej Kętrzyn) ale również w oparciu o środki zewnętrzne, w tym dotacje i pożyczki z funduszy krajowych, europejskich czy norweskich. Część zadań będzie realizowana przez indywidualnych mieszkańców. Ponadto w Programie uwzględnione zostały zadania monitorowane, za których realizację odpowiadają organy zewnętrzne, które będą pokrywać koszty zadań zgodnie z planem swoich budżetów. Źródła finansowania poszczególnych zadań zostały wskazane w rozdziale 6.2. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem.

Najważniejszym instrumentem społecznym realizacji Programu jest edukacja ekologiczna, w tym organizowanie konkursów, warsztatów czy kampanii informacyjno-edukacyjnych dla mieszkańców. Innym instrumentem społecznym są również postępowania prowadzone z udziałem społeczeństwa oraz konsultacje społeczne, w ramach których można zgłaszać uwagi i sugestie do projektów dokumentów strategicznych i programów, jak również planowanych inwestycji. Planowane działania edukacyjne zostały opisane w rozdziale 6.1. Kierunki interwencji, cele oraz zadania wynikające z oceny stanu środowiska.

Do kolejnych instrumentów – strukturalnych zalicza się strategie i programy realizowane na szczeblu gminy, w ramach których określone są kierunki działań z zakresu zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska. Jest to m.in.:

- Gminny Program Rewitalizacji Miasta Kętrzyn na lata 2024-2032 przyjęty uchwałą nr VI/44/2024 Rady Miejskiej W Kętrzynie z dnia 13 sierpnia 2024 r.;
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miejskiej Kętrzyn do roku 2030 przyjęty uchwałą nr LXXXIII/631/2024 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 21 marca 2024 roku;
- Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2023-2038 przyjęte uchwałą nr LXXII/533/2023 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 27 kwietnia 2023 r.;
- Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2013 – 2032 – aktualizacja przyjęty uchwałą nr XLI/252/13 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 17 stycznia 2013 r.;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kętrzyna przyjęte uchwałą nr LXXIV/553/2023 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 29 czerwca 2023 roku.

7. System realizacji programu ochrony środowiska

7.1 Zarządzanie ochroną środowiska w Gminie Miejskiej Kętrzyn

Dla każdego z zaplanowanych zadań określono podmiot odpowiedzialny za jego realizację. W Programie określone zostały również zadania monitorowane, za których realizację odpowiadają organy zewnętrzne.

Z punktu widzenia realizacji poszczególnych zadań we wdrażaniu Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033 udział będą brały:

- podmioty odpowiedzialne za realizację planowanych w ramach Programu zadań (Gmina Miejska Kętrzyn oraz jednostki podległe, Kętrzyńskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o., MIEJSKIE WODOCIĄGI I KANALIZACJA Sp. z o.o.),
- podmioty odpowiedzialne za realizację zadań monitorowanych (GIOŚ, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Urząd Marszałkowski, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza, RDOŚ i Powiatowa Państwowa Straż Pożarna).

Ponadto do grupy podmiotów kształtujących społeczne wsparcie wdrażania Programu Ochrony Środowiska należą:

- lokalne media (w zakresie informowania i promocji działań prośrodowiskowych),

- szkoły (w zakresie edukacji ekologicznej),
- organizacje pozarządowe (współudział w realizacji zadań i kształtowania postaw ekologicznych).

Bezpośrednio organem odpowiedzialnym za realizację zapisów Programu jest Burmistrz Miasta Kętrzyna.

7.2 Monitoring programu ochrony środowiska

Zgodnie z art. 18 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. 2025 poz. 647), organ wykonawczy gminy jest zobowiązany sporządzać, co dwa lata raporty z wykonania programów ochrony środowiska, które przedstawia na posiedzeniach rady gminy, a następnie przekazuje organowi wykonawczemu powiatu. Wskazane jest, by ewentualne korekty programu ochrony środowiska były wprowadzane w drodze uchwały.

Pierwszy raport z wykonania przedmiotowego „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033” powinien zostać przygotowany z lat 2026-2027, następny z lat 2028-2029, itd.

W związku z powyższym, podstawowe działania mające na celu kontrolę wdrażania programu obejmują sporządzanie co dwa lata raportu oceniającego postęp wdrażania tegoż programu, którego przykładowa formuła powinna zawierać:

- ocenę efektywności wykonania zadań,
- ocenę aktualności zidentyfikowanych problemów ekologicznych oraz adekwatności podjętych działań,
- ocenę stopnia realizacji Programu w odniesieniu do stopnia realizacji założonych działań i przyjętych celów,
- ocenę rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- ocenę przyczyn ewentualnych rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- ocenę niezbędnych modyfikacji programu.

Po sporządzeniu raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033, Burmistrz Miasta Kętrzyna przedstawi efekty podjętych działań Radzie Miejskiej, a następnie przekaże do informacji raport Zarządowi Powiatu Kętrzyńskiego.

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki, które powinny zostać zweryfikowane w trakcie oceny stopnia realizacji zaplanowanych zadań.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Tabela 41. Propozycje wskaźników monitorowania celów

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik	Wartość docelowa	Wskaźnik monitorowania celu
		Nazwa		
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	Liczba wymienionych/zmodernizowanych indywidualnych systemów grzewczych [szt.]	25	Zmniejszenie zanieczyszczeń wprowadzonych do powietrza
		Liczba budynków poddanych termomodernizacji [szt.]	Wzrost wartości	
		Liczba budynków szkoły poddanych termomodernizacji [szt.]	1	
		Liczba budynków szkoły poddanych termomodernizacji [szt.]	1	
		Liczba zrealizowanych remontów dachu Ratusza Miejskiego w Kętrzynie [szt.]	1	
		Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.]	1	
ZAGROŻENIE HAŁASEM	POPRAWA KLIMATU AKUSTYCZNEGO	Długość wybudowanych dróg [m]	520,00	Wyniki przeprowadzonych badań hałasu
GOSPODAROWANIE WODAMI	ZAPOBIEGANIE ZAGROŻENIOM POWODZIOWYM	Liczba dokumentów planistycznych, w których uwzględniono mapy ryzyka powodziowego, mapy zagrożenia powodziowego oraz tereny zagrożone podtopieniami [szt.]	Według potrzeb	Zwiększenie powierzchni terenów zabezpieczonych przed powodzią
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY WODNO-ŚCIEKOWEJ	Długość przebudowanej sieci wodociągowej [m]	Wzrost wartości	Stopień rozbudowania i zmodernizowania infrastruktury wodno-ściekowej
		Długość wybudowanej sieci wodociągowej [m]	Wzrost wartości	
		Długość wybudowanej sieci wodociągowej [m]	Wzrost wartości	
		Długość wybudowanej sieci wodociągowej [m]	Wzrost wartości	
		Liczba zmodernizowanych węzłów wodociągowych [szt.]	Wzrost wartości	
		Liczba zmodernizowanych wież ciśnień [szt.]	1	

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik	Wartość docelowa	Wskaźnik monitorowania celu
		Nazwa		
		Liczba przebudowanych urządzeń kanalizacyjnych odprowadzających ścieki oczyszczone z OMB [szt.]	1	
		Długość przebudowanej sieci kanalizacji sanitarnej [m]	Wzrost wartości	
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI	Ilość odebranych odpadów komunalnych w sposób selektywny [Mg]	Według potrzeb	Osiągnięte poziomy recyklingowe
ZASOBY PRZYRODNICZE	ZACHOWANIE WALORÓW I ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH	1. Pojemność obiektów małej retencji [m3] 2. Liczba wybudowanych, przebudowanych i wyremontowanych urządzeń wodnych (w tym obiektów kompleksowych) [szt.] 3. Liczba miast wspartych w zakresie adaptacji do zmian klimatu [szt.] 4. Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu [szt.] 5. Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich [m ²] 6. Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej [osoby] 8. Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przed klęskami żywiołowymi związanymi z klimatem (oprócz powodzi lub niekontrolowanych pożarów) [osoby]	1. 6000 2. 2 3. 1 4. 2 277 5. 0,5369 6. 24 506 7. 24 506 8. 24 506	Wykorzystanie walorów przyrodniczych na terenie Gminy
ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	OCHRONA PRZED POWAŻNYMI AWARIAMI I ZAGROŻENIAMI NATURALNYMI	Liczba zakupionych motopomp pożarniczych [szt.]	1	Liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii na terenie Gminy

Źródło: Opracowanie własne

8. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

W niniejszej tabeli została opisana zgodność z dokumentami strategicznymi i programowymi. Przedstawiono akty prawne przyjmujące dane dokumenty czy programy, wyznaczone w nich kierunki działań/działania odnoszące się do ochrony środowiska oraz wykazana została zgodność Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033 z tymi dokumentami/programami poprzez przedstawienie celów środowiskowych/kierunków działań, które są spójne z celami/kierunkami działań/działaniami w dokumencie strategicznym, czy programie.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Tabela 42. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	Uchwała nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r.	Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony: — Kierunek interwencji – Rozwój obszarów wiejskich; Obszar wpływający na osiągnięcie celów <i>Strategii</i> – Energia: — Kierunek interwencji – Poprawa bezpieczeństwa energetycznego kraju; — Kierunek interwencji – Poprawa efektywności energetycznej; Obszar wpływający na osiągnięcie celów <i>Strategii</i> – Środowisko: — Kierunek interwencji – Zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód; — Kierunek interwencji – Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; — Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego; — Kierunek interwencji – Ochrona gleb przed degradacją; — Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami geologicznymi; — Kierunek interwencji – Gospodarka odpadami; Kierunek interwencji – Oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego; Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa infrastruktury wodociągowej; — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki ściekowej; Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek interwencji: Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych; Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi: — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii.
Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu	Rada Ministrów przyjęła Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020	Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska:	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (spa 2020)	z perspektywą do roku 2030, tzw. SPA2020 w dniu 29.10.2013 r.	— Kierunek działań 1.1 – dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu; — Kierunek działań 1.3 – dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu; — Kierunek działań 1.5 – adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie. Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich: — Kierunek działań 2.2 – organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu; Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu: — Kierunek działań 4.1 – monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie); Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu: Kierunek działań 6.1 – zwiększenie świadomości o ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczenia ich wpływu.	— Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego; Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa infrastruktury wodociągowej; — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki ściekowej; Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek interwencji: Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych; Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi: — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii.
Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030	Konkluzje Rady Europejskiej z dn. 23-24 października 2014 r.	Cel: Ograniczenie o co najmniej 40% emisji gazów cieplarnianych względem roku 1990; Cel: Zapewnienie co najmniej 32% udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii; Cel: Poprawa efektywności energetycznej o co najmniej 32,5%.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej.
Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w	Uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r.	Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego:	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
obszarze środowiska i gospodarki wodnej		— Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód; — Kierunek interwencji: Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej; Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska: — Kierunek interwencji: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym; Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych; — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zmianom klimatu; — Kierunek interwencji: Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych; Cel szczegółowy: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa; — Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji; Cel szczegółowy: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska; — Kierunek interwencji: Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.	— Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego; Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa infrastruktury wodociągowej; — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki ściekowej; Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek interwencji: Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych; Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi: — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii.
Polityka energetyczna Polski do 2030 roku	Uchwała nr 202/2009 (Obwieszczenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2009 r.)	Cel: dążenie do utrzymania zeroenergetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną; Cel: konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15,	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		Cel: zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego, Cel: zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii, Cel: wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych, Cel: ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego, Cel: ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (w tym PM10 i PM2,5) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych, Cel: ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych, Cel: minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszerze wykorzystanie ich w gospodarce, Cel: zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych.	
Polityka energetyczna Polski do 2040 roku	Uchwała nr 22/2021 (Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 marca 2021 r. w sprawie polityki energetycznej państwa do 2040 r. M.P. z 2021 r. poz. 264)	Cel szczegółowy: Optymalne wykorzystanie własnych surowców energetycznych; Cel szczegółowy: Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej; Cel szczegółowy: Rozwój odnawialnych źródeł energii; Cel szczegółowy: Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji; Cel szczegółowy: Poprawa efektywności energetycznej.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej.
Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2030	Uchwała nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030"	Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym: — Kierunek interwencji 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska;

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego; Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa infrastruktury wodociągowej; — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki ściekowej; Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek interwencji: Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych; Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi: — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii.
Strategia rozwoju kapitału ludzkiego 2030	Uchwała Rady Ministrów nr 184/2020 z dnia 14 grudnia 2020 r. (M.P. 2020 poz. 1060)	Cel szczegółowy: Poprawa zdrowia obywateli oraz systemu opieki zdrowotnej.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej.
Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2030	Uchwała nr 123 Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1150)	Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska: — Kierunek interwencji: II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska; — Kierunek interwencji: II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska;

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego; Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa infrastruktury wodociągowej; — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki ściekowej; Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek interwencji: Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych; Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi: — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii.
Strategia Rozwoju Kapitału społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030	Uchwała nr 155 Rady Ministrów z dnia 27 października 2020 r. (M.P. z 2020 r. poz. 1060)	Cel szczegółowy 1. Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne: — Kierunek interwencji 1.2. – rozwój i wzmacnianie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego;

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa infrastruktury wodociągowej; — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki ściekowej; Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek interwencji: Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych; Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi: — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii.
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku	Uchwała nr 105 z dnia 24 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1054)	— Kierunek interwencji: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska.
Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)	Komunikat Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie Aktualizacji Krajowego Programu Ochrony Powietrza	Cele szczegółowe: — Osiągnięcie w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w dyrektywie 2008/50/WE i 2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na których są dotrzymywane, a w przypadku pyłu PM_{2,5} także pułapu stężenia ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia; — Osiągnięcie w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w powietrzu na poziomach	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		wskazanych przez WHO oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego.	
Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2028	Uchwała nr 96 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2023 r. w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2028	W gospodarce odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji, przyjęto następujące cele: 1) wdrażanie ZPO oraz zmniejszenie ilości powstających odpadów, 2) zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat ZPO, w tym zakresie ZPO żywności, 3) osiągnięcie następujących poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych: a) 55% dla roku 2025, b) 60% dla roku 2030, c) 65% dla roku 2035, 4) minimalizacja ilości składowanych odpadów: a) do 30% w roku 2025, b) do 20% w roku 2030, c) do 10% w roku 2035, 5) zwiększenie recyklingu organicznego przez propagowanie kompostowania przez mieszkańców bioodpadów „u źródła”, 6) zapewnienie selektywnego zbierania bioodpadów od mieszkańców oraz zakładów zbiorowego żywienia, 7) zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat postępowania z odpadami, w tym w zakresie selektywnego zbierania odpadów oraz zagrożeń związanych z nielegalnym postępowaniem z odpadami, 8) zmniejszenie udziału niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w strumieniu odbieranych i zbieranych odpadów, 9) zapewnienie jak najwyższej jakości zbieranych selektywnie odpadów, aby mogły one zostać skierowane do procesu recyklingu, 10) utrzymanie występującego trendu w zakresie celu dotyczącego zmniejszenia ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska, aby składowanych nie było więcej niż 35% masy tych	Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		odpadów w stosunku do masy odpadów wytworzonych w 1995 r., 11) ograniczenie powstawania tzw. dzikich wysypisk.	
Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032	Uchwała nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r.	Cele: — usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, — minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju, — likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.	Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami.
Krajowy Program Zapobiegania Powstawaniu Odpadów	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającą niektóre dyrektywy	Cele: — rozwój zrównoważonej gospodarki opartej na efektywniejszym wykorzystaniu zasobów, poszanowaniu środowiska i osiągnięciu wyższej konkurencyjności, dzięki wykorzystaniu technologii o niższym zapotrzebowaniu na surowce i energię oraz umożliwiającej wykorzystanie surowców wtórnych i odnawialnych źródeł energii; — budowa świadomego i odpowiedzialnego społeczeństwa na rzecz zrównoważonego rozwoju poprzez edukację ekologiczną opartą na propagowaniu działań o charakterze niematerialnym np. propagowanie inwestycji w rozwój kompetencji, naukę, rozpowszechnianie kultury, turystyki zamiast dóbr materialnych, ograniczenia zbędnej konsumpcji, uczenia podejmowania świadomych wyborów i wsparciu dobrych praktyk oraz inicjatyw społecznych; — zmniejszenie ilości zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych.	Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami.
Aktualizacja „Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych”	Rada Ministrów 5 maja 2022 r. przyjęła szóstą aktualizację KPOŚK.	Celem Programu, przez realizację ujętych w nim inwestycji, jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie – ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami.	Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa infrastruktury wodociągowej; — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki ściekowej.
Program wodno-środowiskowy kraju	Artykuł 4 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i	Cele: — nie pogarszanie stanu części wód,	Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
	Rady z dnia 23 października 2000 r. (RDW)	- osiągnięcie dobrego stan wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla wód powierzchniowych, dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych, - spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawie, w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie), - zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji.	- Kierunek interwencji: Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego; Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: - Kierunek interwencji: Poprawa infrastruktury wodociągowej; - Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki ściekowej.
Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Pregoly	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Pregoly	Priorytetem IIaPGW na obszarze dorzecza Pregoly i jest stworzenie w ekosystemach wodnych i od wód zależnych warunków, określonych w RDW, sprzyjających osiągnięciu celów środowiskowych wyznaczonych dla poszczególnych JCW oraz dla obszarów chronionych. Efekt procesu osiągania celów środowiskowych nie został dotychczas w pełni uzyskany. Determinuje to konieczność szczegółowego przeanalizowania przyczyn braku zakładanego postępu w osiąganiu celów środowiskowych oraz przygotowania zaktualizowanego zestawu działań naprawczych dających realną szansę na osiągnięcie celów środowiskowych do roku 2027 dla tych JCW, dla których nadal nie stwierdzono oczekiwanego stanu. Zestaw działań IIaPGW zawiera również działania zmierzające do utrzymania dobrego stanu w tych JCW, które stan ten osiągnęły. W przypadku JCW, dla których został wykazany brak możliwości osiągnięcia celów środowiskowych, przy jednoczesnym spełnianiu przesłanek dla przyznania odstępstw, przygotowane zostały szczegółowe uzasadnienia odstępstw w zakresie konieczności osiągnięcia celu środowiskowego wymaganych RDW.	Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: Kierunek interwencji: Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego.
Plany zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Pregoly	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu	Cel główny: Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego:	Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
	zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Pregoty	— Cel szczegółowy: Utrzymanie oraz zwiększanie istniejącej zdolności retencyjnej zlewni w regionie wodnym; — Cel szczegółowy: Wyeliminowanie lub unikanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią; — Cel szczegółowy: Unikanie wzrostu oraz określenie warunków zagospodarowania na obszarach o niskim (Q0,2%) prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi; Cel główny: Obniżenie istniejącego ryzyka: — Cel szczegółowy: Ograniczanie istniejącego zagrożenia powodziowego; — Cel szczegółowy: Ograniczenie istniejącego zagospodarowania; — Cel szczegółowy: Ograniczanie wrażliwości obiektów i społeczności na zagrożenie powodziowe; Cel główny: Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym — Cel szczegółowy: Doskonalenie prognozowania i ostrzegania o zagrożeniach meteorologicznych i hydrologicznych — Cel szczegółowy: Doskonalenie skuteczności reagowania ludzi, firm i instytucji publicznych na powódź; — Cel szczegółowy: Budowa instrumentów prawnych i finansowych zniechęcających lub skłaniających do określonych zachowań zwiększających bezpieczeństwo powodziowe; — Cel szczegółowy: Budowa programów edukacyjnych poprawiających świadomość i wiedzę na temat źródeł zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego.	— Kierunek interwencji: Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego.
Plan przeciwdziałania skutkom suszy	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy	Cele szczegółowe: — skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy, — zwiększenie retencji na obszarach dorzeczy,	Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy, — formalizacja i zaplanowanie finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.	
Warmińsko-Mazurskie 2030 Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego	Uchwała Nr XIV/243/20 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 18 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia strategii rozwoju województwa: „Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego”.	Celem głównym Strategii województwa jest: spójność ekonomiczna, społeczna i przestrzenna Warmii i Mazur z regionami Europy. — Cel strategiczny: Kompetencje przyszłości: — Użyteczne kwalifikacje i kompetencje; — Nowoczesne usługi; — Profesjonalne organizacje; — Cel strategiczny: Inteligentna produktywność: — Satysfakcjonująca praca; — Inteligentna specjalizacja; — Wysoka konkurencyjność; — Cel strategiczny: Kreatywna aktywność: — Inspirująca twórczość; — Efektywna współpraca; — Ukształtowana tożsamość; — Cel strategiczny: Mocne fundamenty: — Silny kapitał społeczny; — Optymalna infrastruktura rozwoju; — Wyjątkowe środowisko przyrodnicze.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego; Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa infrastruktury wodociągowej; — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki ściekowej; Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek interwencji: Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych; Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi: — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego	Uchwała nr XXXIX/832/18 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 sierpnia 2018 r. w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego.	Cel główny polityki przestrzennej: ŁAD PRZESTRZENNY I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ JAKO PODSTAWA KSZTAŁTOWANIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ WOJEWÓDZTWA Cele szczegółowe polityki przestrzennej 1) Dążenie w gospodarowaniu przestrzenią do uporządkowania i harmonii pomiędzy różnymi elementami i funkcjami tej przestrzeni dla ochrony ład przestrzennego, jako niezbędnego wyznacznika równoważenia rozwoju. 2) Podwyższenie konkurencyjności regionu, w szczególności poprzez podnoszenie innowacyjności i atrakcyjności jego głównych ośrodków miejskich. 3) Poprawa jakości wewnętrznej regionu poprzez promowanie integracji funkcjonalnej i tworzenie warunków dla wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich, z wykorzystaniem potencjałów wewnętrznych. 4) Poprawa dostępności terytorialnej regionu w relacjach zewnętrznych i wewnętrznych poprzez rozwijanie systemów infrastruktury technicznej, w tym infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej. 5) Zachowanie i odtwarzanie wysokiej jakości struktur przyrodniczo-kulturowych i krajobrazowych regionu oraz zrównoważone korzystanie z zasobów środowiska, stanowiące istotny element polityki rozwoju województwa. 6) Zwiększenie odporności przestrzeni województwa na zagrożenia naturalne i antropogeniczne oraz utratę bezpieczeństwa energetycznego, a także uwzględnianie w polityce przestrzennej regionu potrzeb obronnych państwa.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego; Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa infrastruktury wodociągowej; — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki ściekowej; Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek interwencji: Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych; Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi: — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii.
Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2030	Uchwała Nr XXIV/382/21 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 16 lutego 2021 r. w sprawie uchwalenia Programu Ochrony Środowiska Województwa	Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza — Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej;

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
	Warmińsko-Mazurskiego do roku 2030.	— Poprawa klimatu akustycznego w województwie warmińsko-mazurskim Obszar interwencji: Pola elektromagnetyczne (PEM) — Ochrona przed polami elektromagnetycznymi Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami — Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) – rzecznych, jeziornych, przejściowych i jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) — Ochrona przed niedoborami wody i powodzią poprzez zwiększenie zasobów dyspozycyjnych wodnych i zmniejszenie ryzyka powodziowego Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa — Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej Obszar interwencji: Zasoby geologiczne — Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi Obszar interwencji: Gleby — Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów — Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa warmińsko-mazurskiego Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze (ZP) — Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej — Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej — Zwiększanie lesistości Obszar interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami (PAP)	Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego; Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa infrastruktury wodociągowej; — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki ściekowej Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek interwencji: Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych; Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi: — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków	
Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa warmińsko-mazurskiego	Uchwała Nr LVIII/934/24 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 23 kwietnia 2024 r. w sprawie określenia programu ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa warmińsko-mazurskiego.	Cel nr 1. Wyeliminowanie przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu drogowego na terenach mieszkaniowych — Kierunek 1.1 Obniżenie emisji hałasu drogowego — Kierunek 1.2 Ochrona terenów zagrożonych hałasem drogowym Cel nr 2. Przeciwdziałanie pogorszeniu klimatu akustycznego pochodzącego od hałasu szynowego na terenach mieszkaniowych — Kierunek 2.1 Kontrola emisji hałasu szynowego — Kierunek 2.2 Ochrona terenów zagrożonych hałasem szynowym Cel nr 3. Utrzymanie emisji hałasu lotniczego na dotychczasowym poziomie — Kierunek 3.1 Wdrażanie stosownych procedur antyhałasowych oraz ich przestrzeganie i kontrola Cel nr 4. Utrzymanie emisji hałasu przemysłowego na dotychczasowym poziomie — Kierunek 4.1 Wdrażanie stosownych procedur antyhałasowych oraz ich przestrzeganie i kontrola Cel nr 5. Zmniejszenie liczby osób narażonych na negatywne skutki zdrowotne powodowane hałasem — Kierunek 5.1 Realizacja zapisów lokalnych i ponadlokalnych dokumentów strategicznych oraz aktów prawa miejscowego — Kierunek 5.2 Zwiększenie świadomości zagrożenia hałasem — Kierunek 5.3 Ograniczenie wpływu hałasu w miejscu chronionym — Kierunek 5.4 Świadome zarządzanie źródłem hałasu — Kierunek 5.5 Monitoring realizacji działań wynikających z POH	Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Program ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej	Uchwała nr LI/772/23 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 czerwca 2023 r. w sprawie określenia aktualizacji Programu ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej.	Cel główny Programu ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej: Wskazanie działań naprawczych, których realizacja spowoduje poprawę jakości powietrza, co korzystnie wpłynie na zdrowie i życie mieszkańców, szczególnie uwzględniając grupę osób wrażliwych.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej.
Plan gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2023-2028 uchwalonego uchwałą Nr X/167/25 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 18 lutego 2025 r.	Uchwała Nr XIV/261/25 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 czerwca 2025 r. w sprawie uchwalenia zmiany Planu gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2023-2028 uchwalonego uchwałą Nr X/167/25 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 18 lutego 2025 r.	Przyjęte cele główne w zakresie gospodarki odpadami WPGO 2028 określa główne cele w zakresie gospodarki odpadami. Są to: - utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB; - znaczne zmniejszenie całkowitej ilości wytwarzanych odpadów, w szczególności odpadów niebezpiecznych, redukcji wytwarzanych odpadów z rokiem 2018 jako punktem odniesienia – o 5% do 2030 r., 10% do 2035 oraz 15% do 2040 r.; - ograniczenie marnotrawstwa żywności; - wzmocnienie obiegu zamkniętego w środowisku wolnym od substancji toksycznych, w tym minimalizowanie obecności substancji problematycznych dla zdrowia i środowiska w materiałach pochodzących z recyklingu i wytworzonych z nich wyrobach; - stworzenie dobrze funkcjonującego rynku wysokiej jakości surowców wtórnych; - ograniczenie uciążliwości dla środowiska instalacji do zbierania i przetwarzania odpadów, głównie poprzez ograniczanie emisji gazów i pyłów oraz ścieków; - wysoki poziom selektywnego zbierania odpadów, głównie odpadów niebezpiecznych, odpadów włókienniczych i odpadów przeznaczonych do recyklingu, utrzymanie czystych strumieni odpadów poddawanych recyklingowi; - wysoki poziom ponownego użycia produktów, w tym wyrobów włókienniczych; - wysoki udział przygotowania do ponownego użycia i recyklingu, w tym odpadów włókienniczych;	Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		- osiągnięcie poziomu recykling surowców krytycznych na poziomie odpowiadającym co najmniej 15 proc. rocznego zużycia w 2030 r.; - składowanie odpadów ograniczone do minimum; - termiczne przekształcanie odpadów ograniczone wyłącznie do odpadów, których nie można poddać ponownemu użyciu i recyklingowi; - remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych, w tym miejsc nielegalnego deponowania odpadów oraz nieczynnych składowisk odpadów; - wyeliminowanie praktyk nielegalnego postępowania z odpadami, w tym zaśmiecania środowiska; - wzmocnienie nadzoru nad przedsiębiorcami w zakresie rozszerzonej odpowiedzialności producenta; - wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców województwa.	
Strategia Rozwoju Powiatu Kętrzyńskiego na lata 2021-2027	Uchwała Nr XXXIII/283/2021 Rady Powiatu w Kętrzynie z dnia 24 marca 2021 r. w sprawie przyjęcia programu rozwoju pn. „Strategia Rozwoju Powiatu Kętrzyńskiego na lata 2021-2027”	Cele strategiczne i odpowiadające im cele operacyjne realizowane przez samorząd Powiatu kętrzyńskiego są następujące: 1. Ochrona walorów środowiska przyrodniczego oraz dziedzictwa kulturowego Powiatu Kętrzyńskiego. 1.1 Poprawa stanu środowiska przyrodniczego. 1.2 Ochrona i rewaloryzacja zasobów dziedzictwa kulturowego. 1.3 Rozwój potencjału turystycznego Powiatu i tworzenie zintegrowanych produktów turystycznych. 1.4 Rozwój infrastruktury i oferty sportowo-rekreacyjnej. 2. Ochrona zdrowia oraz włączenie społeczne. Porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli. 2.1 Ochrona zdrowia i związanej z nim jakości życia oraz zwiększenie dostępności do opieki zdrowotnej. 2.2 Wzmocnienie integracji społecznej. 2.3 Współpraca z organizacjami pozarządowymi i rozwój społeczeństwa obywatelskiego. 2.4 Rozwój działalności kulturalnej.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego; Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa infrastruktury wodociągowej; — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki ściekowej;

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		2.5 Podwyższenie stanu i poczucia bezpieczeństwa. 3. Rozwój edukacji i rynku pracy 3.1 Rozwój edukacji ponadpodstawowej, podnoszenie i kwalifikacji zawodowych mieszkańców. 3.2 Promocja zatrudnienia i przeciwdziałanie bezrobociu. 3.3 Wpieranie rozwoju gospodarczego Powiatu. 4. Spójność komunikacyjna Powiatu. 4.1 Rozbudowa i przebudowa sieci drogowej. 4.2 Rozwój systemu zintegrowanego transportu zbiorowego. 5. Innowacyjna i sprawna administracja, współpraca samorządowa i pozytywnego wizerunku Powiatu Kętrzyńskiego. 5.1 Doskonalenie usług administracyjnych. 5.2 Kształtowanie dobrego wizerunku Powiatu. 5.3 Współpraca samorządowa.	Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek interwencji: Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych; Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi: — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii.
Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kętrzyńskiego do roku 2030	Uchwała Nr LI/422/2022 Rady Powiatu w Kętrzynie z dnia 18 sierpnia 2022 r. w sprawie uchwalenia „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kętrzyńskiego do roku 2030”	Głównym celem programu jest: Zrównoważony rozwój Powiatu Kętrzyńskiego dążący do poprawy jakości życia mieszkańców, stanu środowiska przyrodniczego oraz rozwoju turystyki. Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza — Poprawa jakości powietrza Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem — Zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców powiatu Obszar interwencji: Pola elektromagnetyczne — Ochrona środowiska i ludności przed oddziaływaniem pól Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami — Osiągnięcie dobrego stanu wód Powierzchniowych i podziemnych Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa — Poprawa systemu gospodarki wodno-ściekowej Obszar interwencji: Zasoby geologiczne — Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego; Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa infrastruktury wodociągowej; — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki ściekowej;

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		Obszar interwencji: Gleby — Ochrona gleb i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów — Racjonalna gospodarka odpadami Obszar interwencji: Zasoby przyrody — Ochrona ekosystemów i walorów przyrodniczych powiatu Obszar interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami — Ochrona środowiska przed poważnymi awariami	Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek interwencji: Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych; Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi: — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii.
Gminny Program Rewitalizacji Miasta Kętrzyn na lata 2024-2032	Uchwała nr VI/44/2024 Rady Miejskiej W Kętrzynie z dnia 13 sierpnia 2024 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kętrzyn na lata 2024-2032	Cel 1. Poprawa stanu technicznego i funkcjonalności obiektów oraz przestrzeni miejskich na rzecz wzmocnienia ich funkcji społecznych. Kierunek 1.1 Remont, restauracja i adaptacja obiektówabytkowych na rzecz realizacji funkcji społecznych. – P1. Baszta przy Traugutta z murami obronnymi. – P2. Zamek w Kętrzynie. – P3. Centrum edukacyjno-kulturalne. – P4. Kościół św. Katarzyny. Kierunek 1.2. Poprawa standardu technicznego i dostępności budynków mieszkalnych i przestrzeni miejskich. – P5. Jakość mieszkania. – P6. Dostępne obiekty i przestrzenie. – P7. Zagospodarowanie i rozwój przestrzeni publicznych. Kierunek 1.3. Podniesienie standardu infrastruktury edukacji. – D1. Doposażanie szkół i placówek oświatowych. – D2. Remonty żłobków, przedszkoli i szkół. Cel 2. Ochrona środowiska. Kierunek 2.1. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do ich skutków. – P8. Zielono-niebieska infrastruktura. – P9. Granty na kotły.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego; Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek interwencji: Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		– D3. Termomodernizacja budynków wielorodzinnych. – D4. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej. – D5. Budowa stanowisk do ładowania aut elektrycznych. – D6. Edukacja ekologiczna. - Cel 3. Aktywizacja i integracja społeczna. - Kierunek 3.1. Integracja społeczna mieszkańców. – P10. Partnerstwo na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji. – P11. Integracja i tożsamość. – P12. Kętrzyn. Na szlakach historii. – P13. Rozwój form komunikacji z mieszkańcami. – D7. Wdrożenie programu „Kętrzyńskie korzenie”. - Kierunek 3.2. Rozwój usług społecznych wspierających osoby i rodziny w kryzysie. – P14. Mieszkania treningowe. – P15. Złota rączka. – P16. Usługi społeczne dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. - Kierunek 3.3. Wzrost przedsiębiorczości i poprawa aktywności mieszkańców – P17. Nauka aktywności i przedsiębiorczości. – P18. Centrum Obsługi Biznesu i Współpracy. – P19. Tętniące serce miasta. – D8. Profilaktyka i badania. – D9. Terapia i rehabilitacja. – D10. Ułatwienia dostępu do specjalistycznych usług medycznych.	
Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miejskiej Kętrzyn do roku 2030	Uchwała nr LXXXIII/631/2024 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 21 marca 2024 roku w sprawie przyjęcia do realizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miejskiej Kętrzyn do roku 2030	CEL STRATEGICZNY: Poprawa jakości życia na terenie Gminy miejskiej Kętrzyn poprzez prowadzenie racjonalnego gospodarowania zasobami i energią. CEL SZCZEGÓŁOWY 1: Redukcja emisji CO₂ w Mieście Kętrzyn CEL SZCZEGÓŁOWY 2: Zwiększenie udziału wykorzystania energii odnawialnej na terenie Gminy miejskiej Kętrzyn	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		CEL SZCZEGÓŁOWY 3: Zwiększenie efektywności energetycznej w obiektach zlokalizowanych na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn CEL SZCZEGÓŁOWY 4: Redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza	
Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2023-2038	Uchwała nr LXXII/533/2023 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 27 kwietnia 2023 r. w sprawie przyjęcia do realizacji aktualizacji Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2023-2038	Projekt założeń ma na celu określenie strony popytowej zapotrzebowania dla danego obszaru na energię elektryczną, paliwa gazowe i energię ciepłą, a także ocenienie możliwości zaopatrzenia na te nośniki w perspektywie do roku 2034. Opracowanie ma być podstawą do planowania rozwoju systemów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla obszaru Gminy Miejskiej Kętrzyn. Finalnym celem opracowania jest podwyższenie bezpieczeństwa energetycznego, a tym samym obniżenie kosztów rozwoju społeczno-gospodarczego poprzez zoptymalizowanie wielkości zużycia paliw i energii, a także wyznaczenie kierunków rozwojowych. Pośrednim celem dokumentu jest również dywersyfikacja dostaw energii poprzez oszacowanie możliwego potencjału wytworzenia energii z odnawialnych źródeł energii, a także określenie kierunków lokalizacji nowych inwestycji przemysłowych i mieszkalnych.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej.
Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2013 – 2032 - aktualizacja	Uchwała Nr XLI/252/13 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 17 stycznia 2013r. w sprawie uchwalenia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2013 – 2032 - aktualizacja”	Głównym celem Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 - 2032 jest doprowadzenie do całkowitego usunięcia do 2032 roku azbestu i wyrobów zawierających azbest poprzez stopniową eliminację tych wyrobów oraz ich bezpieczne unieszkodliwienie poprzez składowanie. Pozostałe cele to: 1. Uaktualnienie informacji o miejscach i obiektach zawierających azbest. 2. Edukacja mieszkańców gminy w zakresie szkodliwości azbestu dla zdrowia człowieka. 3. Propagowanie właściwych metod i sposobów bezpiecznego dla środowiska i zdrowia człowieka usuwania azbestu. 4. Zapoznanie i pomoc mieszkańcom gminy w pozyskiwaniu środków finansowych na zadania związane z usuwaniem azbestu i wyrobów zawierających azbest.	Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami.
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania	Uchwała Nr LXXIV/553/2023 Rady Miejskiej w Kętrzynie z	Podstawowym celem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta w myśl przepisów	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
przestrzennego miasta Kętrzyn	dnia 29 czerwca 2023 roku w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kętrzyn	ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest określenie polityki przestrzennej miasta, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.	— Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zapobieganie zagrożeniom powodziowym w procesach planowania przestrzennego; Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa infrastruktury wodociągowej; — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki ściekowej Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami; Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek interwencji: Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczych; Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi: — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii.

Źródło: Opracowanie własne

Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Działania z zakresu ochrony środowiska realizowane przez Gminę Miejską Kętrzyn w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029.....	16
Tabela 2. Liczba ludności Gminy Miejskiej Kętrzyn w latach 2020-2024.....	25
Tabela 3. Położenie Gminy Miejskiej Kętrzyn wg regionalizacji fizycznogeograficznej Polski	26
Tabela 4. Wynikowe klasy strefy warmińsko-mazurskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za 2024 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi.....	38
Tabela 5. Wynikowe klasy strefy warmińsko-mazurskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za 2024 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin	38
Tabela 6. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza	44
Tabela 7. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby	46
Tabela 8. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby.....	47
Tabela 9. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.....	48
Tabela 10. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.....	49

Tabela 11. Średni dobowy ruch roczny na odcinku drogi wojewódzkiej nr 591 przebiegającej przez teren Gminy Miejskiej Kętrzyn.....	50
Tabela 12. Średni dobowy ruch roczny na odcinku drogi wojewódzkiej nr 592 przebiegającej przez teren Gminy Miejskiej Kętrzyn.....	50
Tabela 13. Średni dobowy ruch roczny na odcinku drogi wojewódzkiej nr 594 przebiegającej przez teren Gminy Miejskiej Kętrzyn.....	51
Tabela 14. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem	52
Tabela 15. Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn	54
Tabela 16. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne.....	57
Tabela 17. Wyniki oceny badanych w ostatnich latach jednolitych części wód powierzchniowych, których zlewnie położone są na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn	59
Tabela 18. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarowanie wodami	70
Tabela 19. Sieć wodociągowa na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn w latach 2020-2024	71
Tabela 20. Stopień zwodociągowania na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn w latach 2020-2024	71
Tabela 21. System kanalizacyjny na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn w latach 2020-2024 ..	72
Tabela 22. Stopień skanalizowania na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn w latach 2020-2024	73
Tabela 23. Średnie roczne stężenia zanieczyszczeń w ściekach dopływających do oczyszczalni	73
Tabela 24. Średnie roczne stężenia zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych z oczyszczalni	73
Tabela 25. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa	74
Tabela 26. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne	78
Tabela 27. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Gleby	81
Tabela 28. Ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu Gminy Miejskiej Kętrzyn	83
Tabela 29. Ilość odpadów komunalnych zebranych w PSZOK na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn w latach 2022-2024	85
Tabela 30. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przeznaczonych do składowania w latach 2022-2024	87

Tabela 31. Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w latach 2022-2024	87
Tabela 32. Masa wyrobów azbestowych (kg) zebranych z Gminy Miejskiej Kętrzyn.....	88
Tabela 33. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	89
Tabela 34. Lasy i grunty leśne na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn.....	90
Tabela 35. Pomniki przyrody na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn	93
Tabela 36. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Zasoby przyrodnicze	94
Tabela 37. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami	97
Tabela 38. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033.....	103
Tabela 39. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem.....	108
Tabela 40. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem.....	113
Tabela 41. Propozycje wskaźników monitorowania celów	117
Tabela 42. Spójność z dokumenatami strategicznymi i programowymi	120
Rysunek 1. Położenie Gminy Miejskiej Kętrzyn na tle województwa warmińsko-mazurskiego i powiatu kętrzyńskiego	25
Rysunek 2. Położenie fizycznogeograficzne Gminy Miejskiej Kętrzyn	27
Rysunek 3. Schemat sieci drogowej na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn.....	29
Rysunek 4. Linia kolejowa na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn	31
Rysunek 5. Regiony klimatyczne Polski według W. Okołowicza i D. Martyn	34
Rysunek 6. Położenie Gminy Miejskiej Kętrzyn na mapie usłonecznienia na terenie Polski ..	41
Rysunek 7. Położenie Gminy Miejskiej Kętrzyn na mapie energii wiatru w kWh/m ² na wysokości 30 m nad poziomem gruntu.....	42
Rysunek 8. Położenie Gminy Miejskiej Kętrzyn na mapie temperatury na głębokości 2 000 m p.p.t.	43
Rysunek 9. Lokalizacja stacji bazowych oraz wyników pomiarów PEM na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn	56
Rysunek 10. Mapa zagrożenia powodziowego w obrębie Gminy Miejskiej Kętrzyn	61

Rysunek 11. Mapa ryzyka powodziowego w obrębie Gminy Miejskiej Kętrzyn	62
Rysunek 12. JCWPd na obszarze Gminy Miejskiej Kętrzyn	63
Rysunek 13. Mapa zagrożenia suszą atmosferyczną na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn	65
Rysunek 14. Mapa zagrożenia suszą rolniczą na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn.....	66
Rysunek 15. Mapa zagrożenia suszą hydrologiczną na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn	67
Rysunek 16. Mapa zagrożenia suszą hydrogeologiczną na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn	68
Rysunek 17. Mapa łącznego zagrożenia suszą na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn.....	69
Rysunek 18. Mapa utworów przypowierzchniowych na obszarze Gminy Miejskiej Kętrzyn ..	75
Rysunek 19. Mapa występowania osuwisk na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn.....	77
Rysunek 20. Historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn	81
Rysunek 21. Mapa obszarów leśnych na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn	90
Rysunek 22. Położenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Guber na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn	92
Rysunek 23. Położenie pomników przyrody na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn	94